

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.
Računi pri pošti: Ljubljana št. 11.842, Praga št. 105.241.
78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 25 din.
Za inozemstvo 40 din.

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455;
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopis se ne vrača.

Ob spremembi v naši Poštni hranilnici

Upokojitev generalnega direktorja Poštne hranilnice dr. Milorada Nedelj-
kovića in imenovanje dosedanjega taj-
nika zagrebške zveze denarnih in zava-
rovalnih zavodov dr. Miljenka Marko-
vića za njegovega naslednika je v vsej
naši javnosti vzbudila veliko pozornost
in — morda izjemno majhnega kroga
v poslovnem svetu Beograda — tudi
splošno zadoščenje. Zlasti hrvatska jav-
nost vidi v upokojitvi dr. Nedeljki-
vića odstranitev enega najbolj izrazitih
predstavnikov centralističnega hegemo-
nizma, ki zlorablja idejo narodnega
edinstva in jugoslovenstva za svoje he-
gemonistične cilje in je zato najhujši
nasprotnik in škodljivec prave jugoslo-
venske ideje. Niti kot šef Poštne hranil-
nice, še manj pa kot javni delavec ni
znan zato dr. Nedeljki-
vić prikrivati svo-
je nerazpoložljivosti proti nim, ki so
skušali jugoslovenstvo izvesti v real-
nem življenju. V zadnjih letih je bil
eden glavnih opor Stojadinovičevega
režima in njegove finančne politike. V
Poštni hranilnici je uvedel prakso, da
se smatra za poslovno tajnost, v katere
pokrajine se dajejo krediti in od kod
se stekajo hranilne vloge, samo zato,
da je lahko nemoteno izvajal svoj he-
gemonistični centralizem. Za vse naše go-
sposdarstvo, pa tudi za vse naše javno
življenje je prav za prav sreča, da se je
dr. Nedeljki-
vić politično tako tesno
nasionil na dr. Stojadinovića, da je sedaj
za Stojadinovičem odšel tudi on.

Imenovanje dr. Miljenka Markovića
je zlasti hrvatska in slovenska javnost
pozdravila z zadoščenjem. Tudi mi smo
prepričani, da bo dr. Marković, ki se
odlikuje s strokovno sposobnostjo, nad-
strankarstvom in izbornim poznavan-
jem naših denarnih in gospodarskih
razmer skušal popraviti usodne napake,
ki jih je zakrivil njegov prednik. S tem
si bo lahko pridobil velike zasluge ne
samo za konsolidacijo razmer v Poštni
hranilnici, temveč tudi za konsolidacijo
političnih razmer v naši državi, saj smo
videli, kako je v zadnjih letih zlasti tudi
Stojadinovi-
ć — Nedeljki-
vićeva gospo-
darska politika škodovala okrepitvi na-
še državne misli.

Ob prevratu smo imeli v naši državi
samostojno Poštno hranilnico samo v
Sarajevu. Že 1. februarja 1919 pa je
začel tudi v Ljubljani poslovati novo
osnovani Čekovni zavod, 1. avgusta
1920 pa v Zagrebu Pošto-čekovni za-
vod. Poštna hranilnica v Beogradu je
pričela poslovati šele ob koncu 1. 1923.
Težavno organizacijo poštne čekovne
in hranilne službe je v teh letih vzorno
izvedel naš rojak dr. Franjo Pavlić, ki
je zavzemal tudi mesto vršilca dolžnosti
glavnega direktorja Poštne hranilnice,
dokler ni bil 1. 1924. postavljen za di-
rektorja dr. Nedeljki-
vić kot kandidat
beograjskih poslovnih krogov,

Slovenci in Hrvati so
izvedli vse težko delo organizacije in
uvedbe poštne hranilnice in čekovne slu-
žbe ne samo v Hrvatski, Sloveniji in
Vojvodini, temveč tudi v Srbiji. Ko pa
je bilo vse urejeno in je služba brez-
hibno funkcionirala, so se morali ti
strokovnjaki umakniti nestrokovnjaku
dr. Nedeljki-
viću in danes ima Poštna
hranilnica med 13 višjimi uradniki sa-
mo tri Hrvate in dva Slovence.

Danes je organizacija Poštne hranil-
nice izvedena v najstrožjem centraliz-
mu in je vse poslovanje v rokah ge-
neralnega direktorja, kajti nadzorstveni
svet Poštne hranilnice nima skoro no-
benega vpliva na poslovanje zavoda.
Vrh tega so v njem skoro izključno dr-
žavni uradniki, gospodarski krogi pa ni-
majo nobenega zastopstva. Od sedem
članov nadzorstvenega sveta je šest
Srbov in en Slovenec, ki je zdravnik,
državni uradnik. V tem pogledu bo po-
trebna temeljita sprememba. Jasno je,
da morajo biti v nadzorstvu zlasti pred-
stavniki onih krajev, od koder prihaja
največ denarja v Poštno hranilnico.

Druga značilnost poslovne politike
Poštne hranilnice pod vodstvom dr.
Nedeljki-
vića je bila v tem, da je bilo
uvedeno v čekovnem prometu skrajno
izkoriščanje vseh onih, ki so primorani
posluževati se v svojem denarnem pro-
metu tega državnega zavoda. Do 1. 1927.
je Poštna hranilnica plačevala na č-
kovne vloge še 2% obresti in zahtevala
razmeroma nizke pristojbine. Dr. Ne-
deljki-
vić pa je uklinil obrestovanje č-
kovnih vlog in vrh tega ponovno pove-
čal pristojbine in provizije, tako da ima-
mo danes v Jugoslaviji najdražjo pošt-
no čekovno službo. V vseh drugih dr-
žavah se držijo načela, da mora Poštna
hranilnica služiti gospodarstvu s tem,
da olajša denarni promet. Pri nas pa je
vodilno načelo doseči brez ozira na in-
terese gospodarstva maksimum dosegljive
čistega dobička. Lani se je čist
dobiček Poštne hranilnice povzpela že
na ogromno višino 68 milijonov din, to
je skoro trikrat toliko, kakor v letu
1931, to pa ne toliko zaradi svojega
razmaha, kar bi bilo opravičljivo, tem-
več zaradi povečanih bremen, ki jih je
naložila našemu gospodarskemu življe-

„AMERIKA NE MORE OSTATI OB STRANI!“

Borba za nevtralnostni zakon se bliža višku — Poslanici Roosevelta in zun. ministra
Hulla — „Vztrajanje pri prepovedi izvoza orožja bi vojno nevarnost le še povečalo“

Washington, 15. julija. AA. (Reuter)
Predsednik Zedinjenih držav Roosevelt je
poslal kongresu poslanico, v kateri pravi,
da mora senat in reprezentantska zbornica
ponovno razpravljati o vprašanju spre-
membe in dopolnil zakona o ameriški ne-
vtralnosti še v teku sedanjega zasedanja.
Roosevelt pravi v svoji poslanici, da je to
v interesu miru ter nevtralnosti in var-
nosti Zedinjenih držav.

Predsednik Zedinjenih držav je priložil
poslanici izjavo zunanjega ministra Hulla,
glede katere pravi, da se z njo popolnoma
strinja od prve do zadnje besede.

Poslanica predsednika Roosevelta se
konča z besedami: Ponavljam, da je za
mene preveč jasno ter da je v interesu
miru, kakor tudi v interesu varnosti in
nevtralnosti Zedinjenih držav več ko po-
trebno, da kongres še v teku sedanjega
zasedanja sprejme predloženi tekst. Glede
na današnji položaj v svetu ne morem
našteti razlogov, da bi spremenil svoje mne-
nje v tem pogledu.

Washington, 15. julija. AA. (Reuter) Zu-
nanji minister Cordell Hull je napisal dol-
go izjavo, ki je priložena poslanici pred-
sednika Roosevelta in s katero se pred-
sednik Roosevelt, kakor se v poslanici iz-
rečno poudarja, strinja do zadnje besede.
V izjavi pravi Hull med drugim:

„Iniciatorji prepovedi izvoza orožja in
municije za vojskujoče se države, ki jo
vsebuje na njihovo pobudo tudi novi za-
kon o čuvanju ameriške nevtralnosti,
zastopajo stališče, da je ta ukrep v korist
nevtralnosti Zedinjenih držav. Po mojem
mišljenju utegnejo v današnjem času za-
radi tega ukrepa nastopiti posledice, ki jih
niče ne more vnaprej predvideti. Kakor

sem že rekel, spravljajo tisti, ki smatrajo
da je treba v interesu nevtralnosti v Ze-
dinjenih državah obdržati prepoved izvoza
orožja in municije, ameriški narod v ve-
liko zablodo ter ga navaajo v napačne
in neložne sklepe prepričujoč ga, da se
bo s tem posrečilo državi ubraniti se voj-
ske.“

Hull pravi nato, da je po mednarodnem
pravu zagotovljena pravica državljanom
nevtralnih držav, da tudi v času med tra-
njem vojske nadaljujejo s trgovino z
orožjem. Po mednarodnem pravu, pravi
minister, vojnujoče se stranke nimajo pra-
vice podvzeti kakršnihkoli protiukre-
p, še celo pa ne blokade proti nevtralnim.
ker morajo same računati za možnost
blokade vojnujoče se stranke, kateri pro-
dajajo orožje. Brez ozira na to, nadaljuje
minister Hull, bi prišli v neložne polo-
žaj, ko bi za nekaj časa prepovedali izvoz
orožja in municije, dopustili pa bi izvoz
drugačnega materiala, ki ga danes smatramo
za neobhodno potrebno za in prav tako
važnega, kakor sta orožje in municija.

»V položaju, ki je poln nevarnosti ka-
kor današnji, si miroljubni narodi, kakor
je naš, ne morejo zapirati oči pred dana-
šnjimi pogoji ter ne morejo teoretično raz-
pravljati o pojmi politike miru in ne-
vtralnosti. Celotno vprašanje je treba
gledati s stališča današnjih stvarnih raz-
mer zlasti pa s stališča posledice, ki morejo
v teh razmerah nastati za koristi in var-
nost Zedinjenih držav v teku naslednjih
mesecev.

Nato opozarja Hull na svoj program za
ohranitev ameriške nevtralnosti, ki ga je
razložil v 6 točkah dne 1. julija letos. Ta
program, pravi Hull, predvideva do skraj-

nih možnih meja vse, kar bi moglo naš na-
rod obvarovati pred rizikom in kar bi mo-
glo predvsem ohraniti naš narod pred
možnostjo, da bi nas potegnili v vojno.
Hull pravi, da mora po smislu tega pro-
grama zahtevati spremembo sklepa o po-
daljšanju odpovedi izvoza orožja in muni-
cije. Mislim, da je dolžnost naše države,
da vodi tako politiko. Mislim, da ima naša
država gotove določene naloge, ki jih mor-
da ta ali oni zastopnik naroda ne uvidi,
odnosno za katere je že vnaprej sklenil,
da jih ne bo sprejel. Vsakemu izmed nas
mora biti jasno, da v primeru izbruha kak-
ve velike vojne nastajajo za Zedinjene države
gotove nevarnosti, pa čeprav bi mi karkoli
podvzeli. To je dejstvo, ki ga nihče ne
more spraviti s sveta. Če bi naša država
kakor pravijo nekateri, zares želela poma-
gati nekaterim državam in s tem škodovati
drugim državam, se ona vsekakor ne bi
leta in leta s tolikšno doslednostjo držala
tradicionalnih meja svoje politike nevme-
šavanja. Ko vodijo tako politiko, žele
Združene države na ta način pomagati iz-
ogniti se vojni v katerem koli delu sveta.
Hull pravi nato, da bi uveljavljenje zakona
o prepovedi oškodovale demokratične dr-
žave, ki so v interesu svoje obrambe nave-
zane na uvoz vojnega materiala iz tujine.
zlasti iz Zedinjenih držav. Če bi odklonili
prodajo orožja tem državam, bi mi s tem
ostali brez sredstev za obrambo narodov,
ki so vdani miru ter načelom mednarod-
nega prava.

Minister Hull poudarja nato ponovno, da
koristi ohranitev prepovedi izvoza orožja
in municije v vojnujoče se države ustvar-
janju vojnih zapletitvev tako v Evropi

kakor v Aziji. Kaj bi pomenila ohranitev
zakonske odredbe o prepovedi izvoza oro-
žja in municije v vojnujoče se države? To bi
pomenilo, da bi še bolj brabrlili tiste dr-
žave, ki hujskajo v vojno in ki izrabljajo
vso svojo moč in vsa svoja sredstva za
ojačenje svoje vojaške nadmoči. Če pa
taka država ve, da so morebitni vojni na-
sprotniki dobro opremljeni za obrambo in
da oni v skladu s mednarodnim pravom v
času vojne lahko kupujejo orožje in muni-
cijo tudi v nevtralnih državah, zlasti pa
v naši državi, se bodo države, ki so napa-
dalne, premislile prej, preden bi stopile
v vojno.

Zunanji minister Hull zaključuje svojo
izjavo z besedami: Mislim, da se boste vsi
strinjali z menoj, ko rečem, da so interesi
naroda lahko v veliki meri ogroženi, če v
tem narodu ni skladnega sodelovanja med
izvršno in zakonodajno oblastjo. Iz ži-
vljenjskih vprašanj zunanje politike je treba
izključiti vsako strankarstvo.

Dve nasprotni mnenji

Washington, 15. julija. AA. (Reuter).
Ko so ga novinarji vprašali, kaj misli o
Hullovi izjavi, je senator Pittman, pred-
sednik senatskega odbora za zunanje zade-
ve, dejal med drugim, da je Hull navedel
neovrgljive razloge, vendar pa se ne da
reči, če bo večina senata in predstavi-
škega doma znala pravilno oceniti te razlo-
ge. Senator Horah, najbolj znani opozi-
cionalc, pa je dejal, da v izjavi Hulla ne
more najti niti enega razloga, ki bi mogel
kongres prepričati, da je treba še v tem
zasedanju razpravljati o vprašanju nevtral-
nosti.

„Manifestacija za ohranitev miru in svobode“

Močen vtis ogromnih pariških svečanosti

Pariz, 15. julija. AA. Listi komentira-
jo večerajšnji nacionalni praznik imperia-
nega edinstva in prisrčnega sporazuma
ter enodušno ugotavljajo, da je bil več-
erajšnji dan manifestacija francoske sile
ter odločnosti, zoperstavi se politiki si-
le.

»Matine« piše: Moč francoskega imperi-
ja se je večeraj jasno pokazala. V Parizu
so prispele imperialne legije iz vseh kra-
jev sveta, da dokažejo vdanost 60 milij-
onov ljudi razne polti, ki jih je Francija
napravila srečne. Prisrčen sporazum z An-
glijjo je kovač nezlojmljivega demokrati-
kega reda na svetu, na osnovi najplemte-
jših idealov in skupnih interesov. Več-
eraj se je vršila največja parada v korist
miru, zadnji opomin onim, ki nečejo ra-
zumeti ljubezni francoskega naroda na-
pram vsemu onemu, kar je človečansko.

»Jour« piše: Angliji in Francozi so pri-
pravljali žrtvovati svoje življenje v pri-
meru, ako bi kdo napadel njihove svete
pravice in njihova ognjišča. To je jasno
dokazal večerajšnji dan.

»Figaro« pravi, da je bil najbolj gniljiv
oni trenutek večerajšnjega veličanstvenega
dopoldneva, ko so Francozi mogli pozdra-
viti slavno angleško vojsko. Navdušenje
ljudstva je doseglo ob tej priliki vrhunec.
»Epoque« pravi, da je moč in red franco-
ske vojske prevzel množico. Pariz je bil v
patriotizmu, ki ga je mogoče primerjati
samo s patriotizmom največjih trenutkov
njegove zgodovine.

»Oeuvre« pravi, da večerajšnji dan ni bil
samo simbol moralnega edinstva Franci-
je z drugimi rasami, temveč je bil tudi
simbol skupne volje dveh imperijev, da
ohranita mir in svobodo.

Čestitke državnih poglavarjev

Washington, 15. julija. AA. (Reuter).
Predsednik Zedinjenih držav Roosevelt je
poslal o priliki večerajšnjega narodnega
kazabloma predsedniku francoske republike
kablogram z najboljšimi željami, da bi
Francija napredovala v slavni miru.

Pariz, 15. julija. AA. (Havas). Pred-
sednik francoske republike Lebrun je prejel
od angleškega kralja brzojavko, s katero
se zahvaljuje za večerajšnji brzojavni po-
zdrav. Kralj Jurij poudarja tesno sode-
lovanje med vojna silama obeh držav ter
sijajni sprejem, ki je bil v Franciji prirejen
angleškemu vojakom, na koncu pa pravi
da simbolizira ta sprejem tesno prijateljsko so-
delovanje, ki obstoji med Veliko Britanijo
in Francijo.

nju. Ta politika je razumljiva le, če po-
mislimo, da pripade del čistega dobička
tudi generalnemu direktorju.

Drugo važno vprašanje je kreditna
politika Poštne hranilnice. Postaviti je
treba načelo, da mora Poštna hranilnica
nalagati, kolikor je le mogoče, svoja
denarna sredstva v onih pokrajinah, od
koder se stekajo vloge. Samo podružnica
Poštne hranilnice v Ljubljani je ...ela
lani ob koncu leta 277 milijonov din
čekovnih vlog. Kako visoke so hranilne
vloge pri posameznih podružnicah, ni-
če ne ve. Samo deloma odkriva to taj-
nost poštna statistika, ki nam pove, da
je bilo v zadnjih šestih letih pri pošt-
nih uradih v Sloveniji vloženo na hranilne
knjižice Poštne hranilnice 249 milijonov

Tokio, 15. julija. AA. (Havas). Agencija
Domej sporoča, da je japonski cesar poslal
brzojavko Lebrunu o priliki francoskega
narodnega praznika 14. julija.

Hore Belisha o paradi

Pariz, 15. julija. AA. (Havas). Pred
odhodom iz Pariza je angleški vojni mi-
nister Hore Belisha izjavil sotrudniku Ha-
vasa svoje občudovanje moči in mirnosti
Francije. Naši oddelki, je dejal Hore Be-
lisha, so zares ponosni, da so lahko sode-
lovni pri tako sijajni paradi čet in da so
mogli izvršiti svojo nalogo skupno s fran-
coskimi vojniki. Prepričan sem, da je zveza
naših sil s Francijo danes naravna in
upravičena.

Povratek angleških gostov

London, 15. julija. AA. (Havas). Šef
angleškega generalnega štaba general
Gord, maršal angleškega letalstva sir
Newal, načelnik angleškega letalskega ge-
neralnega štaba in Winston Churchill, ki
so večeraj prisostvovali paradi čet v Pari-
zu, so se vrnili smoti v London z letalom.

Dva združena imperija

London, 15. julija. AA. (Havas). Fran-
coski veleposlanik Corbin je imel o priliki
večerajšnjega francoskega nacionalnega
praznika velik govor, v katerem je dejal,
da pomeni 14. julij letos manifestacija
francosko-angleškega prijateljstva. Vsak
polokus uporabe sile se mora nujno razbi-
ti ob sili obeh združenih imperijev.

Razselitev Nemcev iz Južne Tirolske

Rim, 15. julija. z. Italijanski listi se
vedno ne objavljajo nikakih podrobnosti
o izselitvi južnotirolskih Nemcev, marveč
se omejujejo zgolj na ponatisk pojasnil
z nemške strani, ki naglašajo, da se vrši ta
preselitev popolnoma v duhu sporazuma,
sklenjenega med Hitlerjem in Mussolini-
jem in v duhu želja, ki so jih ponovno iz-
razili južnotirolski Nemci sami, zahteva-
joč svoj povratek v Nemčijo. Švicarski
poslanik v Rimu je danes ponovno inter-
veniral v znanjem ministrstvu in jo bil
zagotovilo, da bo glede izselitve švicarjev
Italijanska vlada dovolila primerne olaj-
šave.

Rim, 15. julija. o. Kakor poročajo neka-
teri listi, obstoja načrt, da se nasleje na Ju-
žnem Tirolskem namesto Nemcev, ki se
morajo izseliti v Nemčijo, Italijani iz pla-
ninskih predelov Benečije in Piemonta.

din, med tem ko so dvigi znašali 164
milijonov din; razlika je torej 85 mi-
lijonov din, za kolikor je bilo več vlo-
ženo kakor dvignjeno. Statistika pa ne
objavlja, koliko je bilo vloženo in dvig-
njeno pri sami Poštni hranilnici v Ljub-
ljani, in tudi ni znano, kakšno je stanje
vlog. Verjetno pa je, da stanje hranil-
nihi vlog znatno presega 100 milijonov
din, tako da ima Poštna hranilnica sa-
mo iz Slovenije okrog 400 milijonov din
čekovnih in hranilnih vlog.

Od novega generalnega direktorja
Poštne hranilnice pričakuje gospodarski
svet, da bo te in druge nezdružne pojave,
ki so močno kvarni za našo notranjo
konsolidacijo, čim hitreje in čim bolj
korenito odpravil.

Prvi angleški rekruti

Ko so večeraj nastopili obvezno vojaško službo, so bili
povsod sprejeti izredno svečano

London, 15. julija. br. Danes so se pri-
čeli zbirati v angleških vojašnicah in po-
letnih vojaških taboriščih prvi oddelki voj-
nih obveznikov, ki so bili vpoklicani na
osnovi zakona o obvezni vojaški službi. Iz
vseh angleških mest in vasi se je zbralo
danes v vojašnicah 34.000 dvajset let sta-
rih mladeničev. V Londonu je njihovemu
sprejemu v neki vojašnici prisostvovala
tudi angleška kraljica mati Mary. Drugod
so bili pri sprejemu nabornikov prisotni
vojni minister Belisha in višji vojaški do-
stojanstveniki. Povsod so priredili nabo-
rnom zelo svečane sprejeme. Jutri jim
bodo sledili že drugi oddelki, tako da bo
še pred jesenjo v vojašnicah vseh 200.000
obveznikov, ki bodo morali letos k voja-
kom. Prihodnji teden bo šef angleškega
generalnega štaba general Gord pregledal
nove vojaške formacije, ki jih v Angliji
imenujejo milico v razliko od teritorialnih
prostovoljcev.

Neki zastopnik vojnega ministrstva je
danes izjavil, da bo v avgustu v Veliki
Britaniji pod orožjem že en milijon vo-

jakov. To bo za Anglijo naravnost čudo-
vit uspeh. Še nikoli se v angleški zgodo-
vini ni dogodilo, da bi bilo v mirovnem
času naenkrat pod orožjem toliko ljudi.
Visoko moralo Angležev da dokazuje pred-
vsem okoliščina, da se je v treh mesecih
število prostovoljnih teritorialcev podvoji-
lo. Tudi kadri letalstva in vojne morna-
rice so se povečali.

„Zgodovinski dan v britanskih analih“

London, 15. julija. AA. (Reuter). Načel-
nik oddelka v vojnem ministrstvu je v ime-
nu vojnega ministra prisostvoval danes pa-
radi v Birminghamu in pri tej priliki imel
govor, v katerem je dejal, da bo v avgustu
mesece Velika Britanija imela pod oro-
žjem okoli milijon ljudi. Poudaril je nato
pomen današnjega dne, ko stopa v kader
nad 30.000 novih vojaških obveznikov ter
naglasil, da je to zgodovinski dan v ana-
lih Velike Britanije.

Pogajanja v Tokiu

Nasprotstva med Anglijo in Japonsko so tako velika,
da je malo upanja v sporazum

Tokio, 15. julija. o. Danes so se pričeli
prvi uradni razgovori med zastopniki An-
glije in Japonske. Japonski zunanji mi-
nister Arita in angleški veleposlanik Craigie
sta imela eno uro trajajoč razgovor. Od
poteka tega razgovora je sedaj v glavnem
odvisno, dali bo sploh prišlo do uradnih
pogajanj. Iz pisanja japonskega tiska se da
sklepati, da zahtevajo Japonci najprej raz-
pravo o splošnem položaju na Daljnem
vzhodu, dočim vztrajajo Angliji na tem,
da se najprej reši spor, ki je nastal zara-
di blokade v Tienčinu.

Tokio, 15. julija. w. Po današnjem pr-
vem razgovoru japonskega zunanjega mi-
nistra z angleškim veleposlanikom se do-
znajajo naslednje podrobnosti:

Japonski zunanji minister Arita je ute-
meljil postopanje japonskih oblasti pri
angleškem koncesijam na Kitajskem ter
označil to za popolnoma upravičeno in
nujno potrebno. Izrazil je mnenje, da bo
težko najti povoljno rešitev, če Anglija ne
prizna novega položaja, ki je nastal na
Kitajskem z akcijo japonske vojske. Arita
je poudarjal tudi razpoloženje japonskega
naroda ter je na nedvoumen način izrazil
svojo zahtevo po totalni rešitvi japonsko-
angleških odnosov.

Angleški veleposlanik Craigie je s svoje
strani zahteval kot predpogoji vsakih na-
daljnjih pogajanj respektiranje nevtral-
nostnih koncesij in ohranitev statusa quo
glede vseh angleških pravic in interesov.

V japonskih političnih krogih presoja-
jo nadaljnji razvoj pogajanj zelo pesimistič-

no in računajo s tem, da bodo pogajanja
že takoj po današnjem prvem razgovoru
prekinjena, ker bo moral angleški vele-
poslanik zahtevati od svoje vlade nova
navodila.

London, 15. julija. z. Današnji prvi raz-
govor med japonskim zunanjim ministrom
in angleškim veleposlanikom ne daje mne-
go izglede na uspeh angleških protipoga-
jaj. Japonci slej ko prej vztrajajo na tem,
da mora Anglija korenito izpremeniti svojo
politiko na Daljnem vzhodu.

Drugi sestanek v torek

Tokio, 15. julija. AA. (Havas). Objav-
ljeno je bilo sporočilo, ki pravi, da bo pri-
hodnji sestanek med angleškim veleposla-
nikom in japonskim zunanjim ministrom v
torek 18. julija.

Kitajski vojni svet

Čungking, 15. julija. AA. (Reuter). Da-
nes je bilo sporočeno, da se je organiziralo
največje vojno poveljstvo, nacionalni vojni
svet, ki bo opravljal popolno nadzor-
stvo nad vojsko in civilnim prebivalstvom
Kitajske. V vojnem svetu, katerega pred-
sednik je maršal Čungkajšek je osem čla-
nov. Vojni svet ima pravico objavljati
vojno, sklepati mir in pogodbe s tujimi dr-
žavami in je izključno odgovoren za ki-
tajske narodno obrambo.

Nemška svarila Madžarski

Dunaj, 15. julija. z. V dunajskih listih se
je pojavila zadnje dni precej ostra polo-
mika proti Madžarski, kateri očita, da se
skuša spet približati Poljski. Listi naglašajo,
naj Madžari nikar ne pozabijo, da so
samo s pomočjo nemške vojske zopet pri-
šli v posest najbogatejših pokrajin Slova-
ške, in bi bilo zato primerno, da Madžar-
ska sedaj bolj upošteva stališče Nemčije.
»Neues Wiener Tagblatt« zlasti očita Ma-
džarom, da zatirajo nemško narodno manj-
šino, kar nikakor ne more služiti dobrim
odnosom z Nemčijo.

DOBRA KUPČIJA

»JUTROVI« MALI OGLASI!

D A N E S

416

ponudb in povpraševanj!

Nj. Vel. kralj na Cetinju

Kjerkoli se mladi kralj pojavi, povsod ga pozdravljajo z navdušenimi ovacijami

Cetinje, 15. julija. AA. Cetinju je bila spet danes dana prilika, da izrazi spontane svoje rodoljubje in globoko udanost Nj. Vel. kralju. Nenadno so se ob 17.15 pojavili kraljevi avtomobili, ki so eno uro prej odpeljali iz Miločera. Cetinje je v trenutku oživilo in Cetinčani so se v velikem številu zbrali od vseh strani na trgu Kralja Aleksandra ter svojem vladarju privedli navdušene manifestacije. Z Njeguševih ulic se je Nj. Vel. kralj podal na trg kralja Aleksandra ter ustavil svoj avtomobil pred muzejem S svojim spremstvom je stopil v muzej, kjer sta ga sprejela in pozdravila ban zetske banovine Božidar Krstić in ravnatelj muzeja Medenica. Kralj si je ogledal muzej z velikim zanimanjem, končno pa se je vpisal v muzejsko knjigo.

Ko si je kralj ogledal muzej in se vrnil v pritličje, je pristopil k njemu zastopnik poveljnika divizije, poveljnik mesta polkovnik Mitar Petrović ter mu podal poročilo, nakar je ban Krstić predstavil Nj. Vel. kralju cetinjskega župana Jęfta Spasić.

Dr. Vladimir Maček

Ob današnji proslavi njegove šestdesetletnice

V Zagrebu in po ostalih hrvatskih krajih obhajajo danes na svečan način 60. rojstni dan predsednika HSS in voditelja hrvatskega narodnega pokreta dr. Vladimira Mačka. Te proslave naj pokažejo ne samo spoštovanje, ki ga hrvatski narod goji napram osebi dr. Mačka, temveč so tudi splošna narodna manifestacija Hrvatov za program, ki ga dr. Maček zastopa.

Dr. Vladko Maček je bil rojen v Jastrebarskem kot sin županiškega inženjera, Slovenca, ki je stopil v hrvatsko javno službo, in matere Hrvatice, hčerke uglednega kraljiškega oficirja. Domača hiša mu je dala strogo narodno vzgojo in že kot dijak je mladi Vladko bil v vrstah borbene mladine proti madžarski nadvladi. Po dovršenih studijih se je najprej posvetil sodni službi, ki pa jo je kmalu zapustil, ker mu je v takratnih razmerah onemogočala vsako javno udejstvovanje. Postal je odvjetnik in otvoril pisarno pri Sv. Ivanu Zelenem. Bil je med onimi redkimi hrvatskimi inteligenti, ki so se takoj od začetka pridružili bratoma Radićema in njuni seljaški stranki.

Sele v Jugoslaviji pa je stopil dr. Maček v politično ospredje. Že pri prvih volitvah je bil izvoljen za poslanca in v krogu najzgodnejših sodelavcev se je njegovo ime kmalu začelo pojavljati povsem v ospredju, tako v parlamentarnem, kakor v strankarsko organizacijskem pogledu. Svojo borbenost in nepopustljivo odločnost si je dr. Maček pridobil ne le popolno zaupanje Stjepana Radića in vse svoje stranke, temveč tudi splošen ugled in spoštovanje pri prijateljih in nasprotnikih. Ko je bila l. 1928 ustanovljena Kmetoska demokratska koalicija, je dr. Maček že veljal za nespornega namestnika Stjepana Radića in bilo je naravno, da je po tragični Radićevi smrti postal njegov naslednik. Radić sam ga je kot takega označil in zaupniki HSS so ga enodušno proglasili za voditelja.

Po 6. januarju 1929 se je dr. Maček postavil z vso odločnostjo in ne plašče se nobenih posledic na čelo akcije za izvedbo hrvatskega narodnega programa, ki ga je formuliral v zahtevi po lastni hrvatski državnosti. Kot nosilec tega programa je vztrajal in je bil nedostopen za oportunistične račune, kakršne so delali drugi. Ostri konflikti z državno oblastjo so bili zato neizogibni in dvakrat, 1930. in 1933. je bil postavljen pred državno sodišče ter končno obsojen na tri leta ječe v častnem zaporu. Že po preteku enega leta je bil amnestiran. Vrnil se je takoj na politično delo kot mož, ki je daleč preko okvira svoje lastne stranke postal predstavnik in avtoritativni voditelj celokupnega hrvatskega narodnega programa. Z dr. Mačkovim imenom je neoljubivo povezano, kar se danes imenuje hrvatsko vprašanje, in njegova osebnost ima vse oznake narodnega voditeljstva.

Kot človek in mož je dr. Vladimir Maček eden najbolj simpatičnih pojavov našega javnega življenja: osebno skromen, skozi in skozi pošten v svojih mislih in dejanjih, lojalen, širokogrud, a borben do kraja za idejo, ki jo je spoznal za pravilno. Odlikuje ga moška resnost, srečno povezava s šegavostjo in dostopna zdravemu humorju baš tako, kakor težina dognanega spoznanja. Dr. Maček je bil v mladih letih pristaša ideje narodnega edinstva, a je danes nosilec ideje hrvatske individualnosti. Ta ideja ima pri njem svoj najvišji cilj: hrvatskemu narodu v političnem, gospodarskem in kulturnem oziru priboriti polno enakopravnost in mu zagotoviti polno sodelovanje pri vodstvu skupne države. Mi mislimo, da med dr. Mačkovim današnjim programom in idejo jugoslovenstva ni onega notranjega razpora, ki bi ga mnogi radi izkonstruirali. Rešitev hrvatskega vprašanja si dr. Maček zamislija v okviru naše jugoslovenske državne zajednice in tako postaja hrvatski voditelj v pravem smislu te besede tudi jugoslovenski državnik.

Po letih ostre medsebojne borbe so se jugoslovenski nacionalisti organizirali v Jugoslovenski nacionalni stran-

ca, ki je vzvišenemu gostu zaželel dobrodošlico v imenu rojstnega mesta njegovega očeta, blagopokojnega kralja Zedinitelja. Ko je Nj. Vel. kralj odšel iz muzeja, mu je ljudstvo dolgo in navdušeno vzklikalo. Vzkliki so se slišali od vseh strani vse dotle, dokler kralj ni z avtomobilom zapustil mesta. Kralj je vesel odzdravljaval navdušenim manifestantom.

Kotor, 15. julija. p. Nj. Vel. kralj Peter se je s svojimi gosti po jutrnjem kopanju in veslanju z motornim čolnom pripeljal v Budvo. Ljudstvo mu je privedlo prarčen in navdušen sprejem. Ko se je kralj podal po plaži proti pristanišču, so se kopalci pa tudi ostali prebivalci zbrali v špafr in mu nenehoma vzklikali ter mahali z rokami. Kralj se je v Budvi vkrcal na kraljeviski brod »Durmator«, s katerim se je odpeljal na odprto morje, kjer je prisostvoval vajam naše vojne mornarice. Vojne ladje so proizvajale umetno meglo in se skrivale za njo. Popoldne se je kralj spet vrnil v Miločer.

ki, znašli z dr. Mačkom v spoznanju, da je praktična rešitev hrvatskega vprašanja eden osnovnih pogojev končne konsolidacije naše skupne domovine Jugoslavije. Iz tega spoznanja se je rodila decembrska volilna koalicija, ki je, ne malo po zaslugi JNS, dala dr. Mačku še posebej avtoriteto voditelja demokratskih elementov tudi med Srbi in Slovenci.

Slovenci doprinesli svoj pošten delež, ki so ga pomnožili še z lojalnim in nesebičnim sodelovanjem po volitvah in z odločnostjo, da doprinesejo vse, kar morejo, k zmagi našega notranjega pomirjenja in dokončne zadovoljive ureditve medsebojnih odnosov med Srbi, Hrvati in Slovenci ter pravičnega deleža vsakega poedinega trah bratov na skupni državi in njenem razvoju.

Dr. Maček slavi svojo šestdesetletnico v zgodovinskih časih, ko se, kakor trdno upamo, približuje rešitev hrvatskega problema, ki bo kronala njegovo delo. Kot iskreni Jugoslovenci od vsega srca želimo, da bi se skoraj uresničil ta trenutek, prepričani, da mu bo sledila nova doba poglobitve in razmaha našega bratstva. V iskrenem spoštovanju se pridružujemo vsem dobrim željam, ki jih manifestira bratsko hrvatsko ljudstvo svojemu voditelju in prvemu borcu dr. Vladimirju Mačku.

Začetek svečanosti v Zagrebu

Zagreb, 15. julija. o. Zagreb je že danes začel proslavljati jubilejni rojstni dan dr. Mačka. Vse mesto je v zastavah. Trgovci so okrasili svoje izlozbe s slikami dr. Mačka in s hrvatskimi trobojnicami. Zvečer je bila prirejana ogromna baklada, v kateri je bilo nešteto gozb in zastav. Na sljemski piramidi so zažareli v noč trije ogromni reflektorji, ki svetlobo vse tja po Posavju in do Hrvatskega Zagorja. Ob 8. so prižgali na Sljemenu tri ogromne grmade, ki se vidijo tudi v Zagorju. Glavna proslava bo jutri in bo združena z raznimi velikimi svečanostmi.

Poljsko-nemških pogajanj ni!

London, 15. julija. AA. Reuter poroča iz Varšave, da se po vseh iz Gdanskega položaja ni spremenilo, le širjenje lažnih vestí je nekoliko ponehalo. Toda poljska vlada ni zadovoljna s položajem v Gdanskem ter pozorno spremlja razvoj. Po obvestilu iz poučenih krogov se ne vodi nobena pogajanja med poljsko in nemško vlado. V Varšavi trdijo, da se v Gdanskem še naprej vršijo priprave, tako da vlada tam še vedno nervozno razpoloženje. Člani prostovoljske legije križarijo po ulicah Gdanske. V Gdanskem je prislopo več uglednih nemških novinarjev.

Hitlerjevo vabilo ruskemu veleposlaniku

Berlin, 15. julija. o. Veliko pozornost v vseh diplomatskih krogih je izzvalo dejstvo, da je kancelar Hitler osebno povabil ruskega poslanika v Berlinu, naj prisostvuje jutrišnji otvoritvi velike nemške umetnostne razstave v novem Domu nemške umetnosti v Monakovu. Ruski poslanik je povabil sprejel in je že odpotoval v Monakov.

Srednjeevropski gospodarski blok?

Berlin, 15. julija. o. »Exchange Telegraph« doznava v nemških industrijskih krogih, da bo v kratkem sklicana v Berlin posebna gospodarska konferenca, na kateri bodo poleg zastopnikov Nemčije in Italije pozvani tudi zastopniki vseh držav, ki so v tesnejših gospodarskih stikih z državami osi Rim-Berlin. Na tej konferenci bodo razpravljali o bodoči ureditvi evropske trgovine, zlasti o osnovanju srednjeevropskega gospodarskega bloka, v katerega bi se vključile tudi južnovzhodne države. Priprave za to konferenco vodi dr. Schacht. Med državami, ki bi pristale na tak dogovor, bi se uvedla klavzula o največjih ugodnostih.

Italijanski prekoceanski polet

Rim, 15. julija. AA. (DNB) Dve italijanski prekoceanski letali sta izvršili večeraj posrečeno poskusno vožnjo med Rimom in Cisnerosom. Razdalja znaša 3.500 km. Letali sta napravili to pot v 8 urah s povprečno hitrostjo 360 km na uro.

Beleške

'Samouprava' o političnem udejstvovanju učiteljstva

Glavno glasilo JRZ »Samouprava« razpravlja o zahtevi po depolitizaciji učiteljstva, ki se je pojavljala letos skoro na vseh učiteljskih skupščinah. Med drugim pravi o tem:

»To vprašanje ni samo sedaj na dnevnem redu. Bili so učitelji, ki so ga vedno smatrali za aktualno. Eni so bili za popolno depolitizacijo učiteljstva, drugi pa so se zavzemali za neovirano udejstvovanje učiteljev v političnem življenju. To drugo stališče je doslej vedno zmigalo. Tudi mi se strinjamo z njim. Učitelji imajo i kot javni delavci i kot ljudje pravico, da aktivno sodelujejo v politiki in da so celo nosilci političnega programa. Kdor pa se hoče baviti s politiko, ta mora biti pripravljen tudi na žrtve. Političnega programa ni mogoče uresničiti v političnih uspeh ne dosega brez borbe in brez ostalih neprijetnosti, ki so zvezane z borbo. Ako se učitelj preveč oddalji od šole ter pozabi na svojo osnovno dolžnost in svoj poklic, pa se ves vrže samo v politiko, potem mora biti pripravljen, da prenese tudi vse posledice svojega dela.«

Sprememba pri Delavski zbornici v Zagrebu

Slovensko glasilo Jugorasa »Slovenski delavec« poroča, da so se vršila med Jugoraso in Hrvatskim radničkim savezom, (HRS), delavsko organizacijo Mačkovega pokreta, že dalj časa pogajanja o spremembi v vodstvu zagrebske delavske zbornice. List pravi, da je bil dosežen v tej stvari popoln sporazum in da bo zato kmalu imenovana nova uprava delavske zbornice v Zagrebu. Obenem je bil med Jugoraso in HRS sklenjen dogovor tudi o ureditvi ostalih delavskih socialnih ustanov na Hrvatskem. V tem sporazumu vidi »Slovenski delavec« začetek trajnega enotnega delovanja HRS z Jugoraso.

Nemčija želi samo nevtralnost Balkana

Dunajski poluradni tednik za jugovzhodna vprašanja »Südost-Echo« objavlja v zadnji številki na uvodnem mestu članek o sedanjem razvoju na Balkanu. V članku poudarja med drugim:

»Z vsjo jasnostjo moramo prav v tem trenutku še enkrat reči: Nemčija ne želi na evropskem jugovzhodu ničesar drugega kakor nevtralnost držav, s katerimi je v intenzivnih in življenjsko važnih gospodarskih odnosih. Da te odnose obdrži, ji povsem zadostuje nevtralnost teh držav. Biti pa mora ta nevtralnost prava. Nemčija nima na evropskem jugovzhodu nobenih teritorialnih ambicij.«

»Pol Evrope mobilizirane«

Londonski »Daily Mirror« je objavil te dni članek znanega angleškega konservativnega politika Winstona Churchilla piše med drugim:

»Tako zvana vojna živcev je že obsojena na neuspeh. Britansko kraljestvo in nje gov francoski zaveznik ne bosta več zmanjšala svoje odločnosti. Nič ne ve, kaj se lahko zgodi v inozemstvu in kdaj lahko nastopi najhujše. Vemo pa, kaj nam je v danem primeru storiti. Nikdar se ni bilo v mirnem času takšnega razpoloženja na našem otoku. Končno bosta v Evropi vendarle zmagali osebna svoboda in mednarodna dobra volja. O miru in vojni odločajo drugi. Dokler ne bo od drugih izstreljen prvi strel, mi ne bomo prelivali krvi. O tem naj razmislijo vsi, ki odloča. O o najhujšem. Seveda pa pri tem ne smemo zakrivati oč pred trenutnimi dejstvi: danes je že pol Evrope mobilizirane in povsod se z vso naglico sprejemajo novi vojni ukrepi.«

Ogromni nemški manevri

Nemški listi poročajo, da se bodo v kratkem pričeli veliki manevri nemške vojske, pri katerih bodo sodelovale v prvi vrsti motorizirane enote. Prizorišče manevrov bo najprej srednja Nemčija, na jesen pa Sudeti. V zvezi s temi manevri se že sedaj opaža znova povečana vojaška aktivnost v vseh delih Nemčije. Po doslej znanih podatkih bo pri manevrnih sodelovalo okoli pol milijona vojakov. Manevri se bodo zaključili najkasneje 1. septembra.

Manevri tudi na švedskem

Letošnji jesenski manevri švedske vojske bodo trajali od 19. do 23. septembra in jim bo poveljeval sam švedski kralj. V primeri z dosedanjimi švedskimi manevri bo pomen letošnjih v tem, da bodo to pot pri njih sodelovale tako enice suhozemne vojske kakor tudi obalne protiletalske baterije in letala vseh vrst. Njih pomen pa je še v tem, da bo njih glavna naloga obramba švedske prestolnice in njene neposredne okolice, zlasti pa nekaterih važnih luk pred nenadnimi zračnimi napadi iz inozemstva. Manevri se bo udeležilo okoli 20.000 vojakov suhozemne vojske, 7000 motornih vozil, 40 ladij in 135 letal.

Temperamenten belgijski poslanec

V belgijskih političnih krogih je te dni vzbudila veliko pozornost aretacija flamškega poslanca Grammensa, ki se je nedavno proslavil s tem, da je, kjer je je mogel, odstranjeval francoske napise. To početje je ponovil pred nekaj dnevi v obrtni šoli v Bruslju. Policija ga je aretirala in odvedla na sodišče. Po zaslišanju so ga odvedli v ječo, kjer je takoj po svojem prihodu razbil vsa stekla na oknih svoje celice.

Zbirka dokumentov o mirovnih konferencah

V proračunu Zedinjenih držav Severne Amerike za leto 1940 je med drugim tudi postavka 27.000 dolarjev (1,3 milijona din), ki je določena v kritje prvih štirih zvezkov 30 knjig obsegaajoč zbirke vseh dokumentov, ki se nanašajo na pariško mirovno konferenco iz leta 1919. Pri izdaji bodo sodelovale tudi Anglija, Francija in Italija. Prva knjiga, ki bo izšla leta 1942, bo obsegala 600 strani. Pri delu bo sodelovala cela vrsta odličnih ameriških zgodovinarjev in drugih znanstvenikov, tako da bo delo predstavljalo najpomembnejšo zbirko dokumentov po svetovni vojni.

Njene ustnice...

En sam pogled je bil dovolj in zdaj je okovan za vse življenje. Niti en možki ne more odoleti privlačnosti dražestnih ust, oživilenih s komaj opaznim bleščočim rdečilom in ovitih z nadhimom svežosti. Opuštile takoj rdečila, napravljena po starih formulah! Uporabljajte rdečilo GUITARE — neizbrano in brez sledov. Vaše ustnice bodo postale privlačna točka za vse moške poglede, a vidna zavist bo prevzela vsako prijateljico. Rdečilo GUITARE obstoji v 16 modernih, bleščočih in prozornih nijansah, ki se drži ves dan in ne pušča nobenih sledov, pa delajte, kar hočete. Ne zahtevajte več »rdečila za ustnice«, temveč izrecno rdečilo »GUITARE« — neizbrano in brez sledov —, ki se dobiva v vseh strokovnih trgovinah po sledečih cenah: din 48.—, 24.— in 16.—; poskusni komad, zadosten za enomesečno uporabo din 9.—. Generalno zastopstvo za Jugoslavijo: Ljudevit Schön, Zagreb, Jelačićev trg 1.

Grof Ciano v Madridu

Uradno poročilo o Cianovih razgovorih s Francem

Madrid, 15. julija. AA. (Stefani) Italijanski zunanji minister grof Ciano je prišel z letalom iz Vittorie v Madrid. Privedli so mu navdušene manifestacije. Pred palačo guvernerja je ogromna množica ljudstva burno pozdravljala grofa Ciano, zastopstvo falangistov pa mu je izročilo zastavo s prošnjo, naj jo pokloni fašistični mladinski organizaciji.

San Sebastian, 15. julija. AA. (Stefani). O razgovoru, ki ga je imel italijanski zunanji minister grof Ciano s generalom Francem, je bilo izdano uradno obvestilo, ki pravi, da sta oba državnika razpravljala o vseh problemih, ki se neposredno ali posredno tičejo obeh držav. Probleme sta proučila iskreno in v popolnem za-

upanju, ki označuje odnose med obema narodoma, ki sta nerazdružljivo zvezana z Nemčijo. Prisrčni odnosi med obema državama so našli izraza v manifestacijah in prisrčnem sprejemu, ki ga je španjolska priredila predstavniku duceja, kakor tudi v govorih, ki sta jih izmenjala Franco in Ciano. Ugotovljeno je bila popolna enakost stališč in predlogov tako v govorih kakor tudi v sklepih, da se obstoječe sodelovanje pospešuje ter goji prijateljske med Italijo in španjolsko, ki pomeni pozitivno stvarnost v evropski politiki. To prijateljstvo in sodelovanje je tako, da služi namenom, ki jih želi duce Franco in ki so v interesu splošnega reda in civilizacije.

Hud poraz našega prvaka

BSK je doživel katastrofo v Budimpešti — Ujpest pojde v finale za s. e. pokal

Budimpešta, 15. julija. Jugoslovenski državni prvak v nogometu BSK je danes v Budimpešti prota Ujpestu odigral drugo polfinalno tekmo za srednjeevropski pokal, ki se je končala z katastrofalnim porazom, kakršnega niso pričakovali niti največji pesimisti.

Ujpest : BSK 7 : 1 (1 : 1)

Na igrišču se je za to tekmo zbralo do 30.000 gledalcev, med katerimi je bilo okoli 450 beograjskih navijačev, razen tega pa tudi vsa jugoslovenska kolonija. Tekmo je sodil italijanski sodnik Barlassina.

Po izmenjanih pozdravih in poklonih se je začela ta odločilna borba. BSK igra proti soncu in začne zelo nervozno. Prav tako ali še bolj razburjeni so tudi domači. Že v 4. min. pošlje Žečević Glisovića s krasno žogo v ogenj, toda ta strelja tik droga. Ta uspeša šansa znatno ohrabri goste in tudi njihovi navijači so sprva zelo bučni. V 10. min. reši sama sreča BSK prvega zgoditka. Adam je sam pred golom, toda ne zadene. V 13. min. imajo spet Mađžari priliko za dosego vodstva.

Zsengeller se znajde nepričakovano pred BSKovim vrati, strelja pa naravnost v vratarja. Sploh ima BSK mnogo sreče, kajti Mađžari zastreljujejo mnoge zrele pozicije. Tako se rezultat do 30. min. drži 0:0. Zdal sledi nevaren in hiter napad BSK in Matošić izrabí ugodno priliko ter iz gneče doseže vodstvo. Mađžari so spet na drugi strani, toda spet ne zadenejo gola. Šele v 43. min. se Vinczeju posreči da iz gneče zabije gol in postavi rezultat polčlusa.

Po odmoru se slika popolnoma spremeni — v škodo BSKa ter se neha s katastrofo zanj. Odlični Zsengeller ima sijajen dan in zabije v 5., 17., 23., 37., 39., in 43. minuti sam šest golov. BSKovci zmerom bolj izgubljajo živce in Mađžari zabijajo gole po mili volji.

Z današnjim zmago si je Ujpest s skupno razliko 9:5 odprl pot do finala za srednje evropski pokal, v katerem bo igral proti zmagovalcu jutrišnje tekme med Bologno in Ferencvarosem. Zmago Ujpesta je domače občinstvo sprejelo z burnim odobravanjem in nekatere igralce na ramenih odneslo z igrišča.

Lahkoatletsko državno prvenstvo

Pričetek ne kaže na veliko udeležbo, rezultati pa so razmeroma dobri

Ljubljana, 15. julija. Na stadionu se je danes popoldne začel prvi del državnega atletskega prvenstva. Za prireditev ni vladalo preveč zanimanja tako po številu prijav kakor tudi glede občinstva. Zaradi močne pripeke je menda večina izkoristila priliko za kopanje, od atletov pa smo tudi pogrešali znana imena in se na startu ni javil noben član beograjskih klubov. O Vučeviću ni bilo pri desetboju ne duha ne sluha. Na sporedu je bila le prva polovica desetboja in še 5 drugih točk, od katerih pa je hoja na 30 km odpadla, ker se ni nihče javil startu. Zaradi tega se je tekmovanje začelo šele ob 17.30, in ne kakor je bilo določeno, ob 16. Kakor že omenjeno, je bila udeležba atletov minimalna in je n. pr. v tekni na 200 m čez zapreke in v balkanski stafeti nastopili le en tekmovalce, oziroma ena stafeta.

Tehnični rezultati so bili naslednji: 200 m zapreke: Skušek (Primorje) 27.5 (edini tekmovalce in obenem državni prvak).

3000 m steeple chase (4 tekmovalci): 1. Kotnik (Concordia) 10:08, 2. Hornik (Maraton, Maribor) 10:33.7, 3. Glonar (Ilirija) 10:57.6. Četrty tekmovalce je na progi odstopil.

Balkanska stafeta (800×400×200×100): Primorje (Goršek, Poljšak, Skušek, Jurca) 3:27.5. Prijavljena je bila tudi Ilirija, a ni nastopila.

Na sporedu je bila še prva polovica desetboja. Nastopilo je 6 tekmovalcev. Po prvi disciplini, tekni na 100 m, je prišel v vodstvo Polak (Primorje), že po drugi točki, skoku v daljino, pa se je postavil na čelo Kliner (Planina) in je vodil do konca. Po posameznih točkah so bili rezultati naslednji:

100 m: Polak (Primorje) 556 točk (najboljši čas 12.2), Kliner (Planina) 536, Šostarić (Maraton, Zagreb) 499, Jurković (Concordia) 499, Lužnik (Maraton, Maribor) 481 in Belgavi (Željeznica Maribor) 369. Po drugi točki desetboja, skoku v daljino, je bil vrstni red naslednji: Kliner 1187 (obenem najboljši rezultat 6.40 m), Šostarić 1131, Jurković 1021, Polak 1019, Lužnik 953, Belgavi 998.

Po tretji točki, metu kroglice, je ostal vrstni red skoraj isti: Kliner 1819, Šostarić 1664, Jurković 1657, Lužnik 1506, Polak 1466, Belgavi 1296 točk. Najboljši je bil Jurković z 12.16 m.

Že v naslednji točki, skoku v višino, se je lanski državni prvak Polak znatno popravil, ker je z višino 170 skočil 10 cm več kakor naslednji. Po tre točki so se tekmovalci razporedili takole: Kliner 2331, Šostarić 2227, Jurković 2169, Polak 2137, Lužnik 2018 in Belgavi 1758.

Zadnja današnja točka desetboja je bil tek na 400 m, kjer si je Kliner še bolj utrdil vodstvo. Po prvi polovici desetboja je bil vrstni red naslednji: 1. Kliner 3047 točk (obenem najboljši čas 53 sek.), 2. Šostarić 2812, 3. Polak 2776, 4. Jurković 2774, 5. Lužnik 2462, 6. Belgavi 2252.

Tekmovanje se bo jutri nadaljevalo s še preostalimi disciplinami desetboja in še ostalim sporedom.

Izločilni teniški turnir v Zagrebu

Zagreb, 15. julija. Danes se je tukaj nadaljeval kvalifikacijski turnir najboljših teniških igralcev z igrmo med Pallado in Mitičem. Igra je bila večkrat prekinjena, ker igralci niso hoteli igrati. Dvoboj je bil slednjič prekinjen brez odločitve, ker je Pallada v stanju 3:3 v petem setu odstopil. Do tedaj je bilo stanje 14:12, 3:6, 6:2 in 3:6.

Plavalni dvboj med sušaško Viktorijo in Fiumano z Reke, ki je bil v petek zvečer na Sušaku, se je končal z gladko zmago Viktorije s 40 proti 31 točkam.

Stafetni tek v Kupinec. Večraj popoldne so atleti zagrebskega podsava za proslavo rojstnega dneva predsednika dr. Vladka Mačka privedli stafeto iz Zagreba do Kupinec, za katero progo so potrebovali okoli dve uri. Tekače je sprejel dr. Maček na svojem posestvu s velikim zadovoljstvom.

Polet iz Amerike v Francijo

Biscarosse, 15. julija. AA. (Havas). Francosko vodno letalo, ki je večeraj ob 9.40 odletelo v Francijo iz Port Washingtona, se je spustilo ob 15.17 v Biscarosse. To je prvi primer, da je trgovsko vodno letalo z 10 potniki brezmesnega pristan, ka preletelo 5.800 km dolgo pot iz Zedinjenih ameriških držav v Francijo.

Svarilo praške policije

London, 15. julija. o. Praška policija je izdala proglas, v katerem svari prebivalstvo pred demonstracijami proti Nemcem. Zlasti opozarja na to, da se pri predvajanju nemških filmov dogajajo stvari, ki naličijo na tiho demonstracijo. Odslej bo vsaki predstavi prisostvoval poseben policijski uradnik, ki ima pravico odrediti takojšnjo aretacijo demonstrantov, a če treba, tudi zaporo dotičnega kinematografa za teden dni.

Pogreb

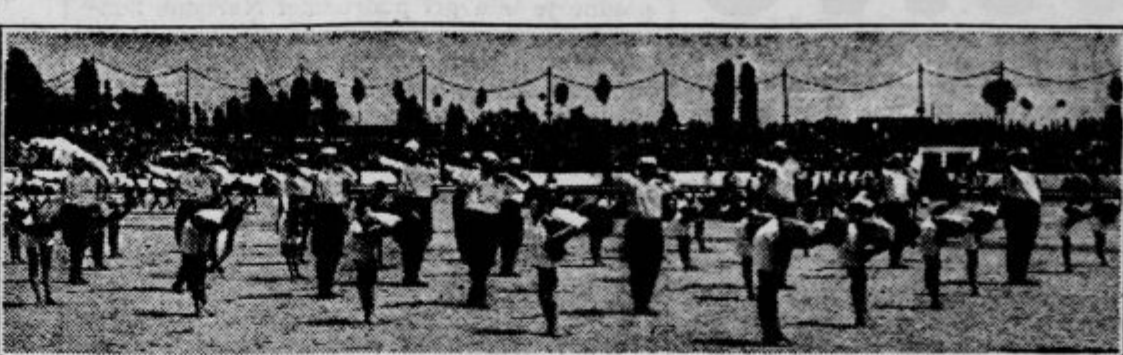
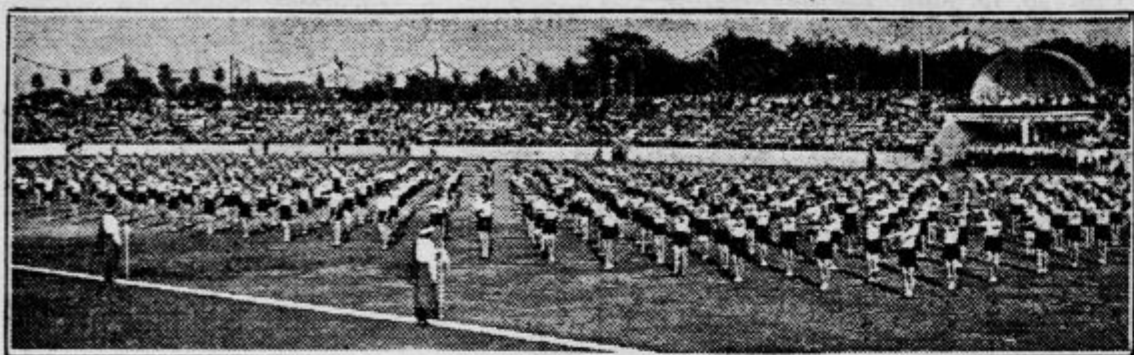
Gedeona Djundjerskega

Beograd, 15. julija. p. Iz Srbohrana poročajo, da je bil danes popoldne ob udeležbi velike množice ljudstva pokopan v rodniški kapeli pokojni Gedeon Djundjerski. Njegovo truplo so že večeraj pripeljali iz Budimpešte v Srbohran.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska napoved za 16. julij: Pretežno vedro in toplo vreme bo v vsej kraljevini. Oblačnost bo postopno narasla, na severozahodu se bo ohladilo. V vzhodnih krajih bo prevladovalo še vedro in toplo vreme. Tu pa tam nevihte in dež. Dunajska vremenska napoved: Prehodno se bo nekoliko ohladilo, možnost neviht, v ponedeljek zopet jasno in vroče.

Prizori s sokolskega in junaškega zleta v Sofiji

Zgoraj vidimo na levi veliko skupino bolgarskih Junakov, ki izvajajo proste vaje. Zraven je zelo pomembna slika, ki jo lahko naslovimo: srečanje in sodelovanje Junakov-dedov in vnukov. Ena izmed junaških oblasti je postavlila točko: nastop starih očetov in vnukov. Člani oblasti so to točko lepo izvedli in na sliki vidimo, kako Junaki-dedje izvajajo vaje s ročkami, med njimi pa vnuki proste vaje, ki so v skladu s nastopno točko. Gledalci so bili deležni prisrčnega odobravanja in priznanja tisočih gledalcev.

Spodaj vidimo na eni strani korenjaško četo Junakov s bolgarskega podeželja, ki tvori danes jedro velike nacionalne prosvetne in telovadne organizacije bolgarskega naroda. Zraven pa nam kaže slika najmlajšega Junaka, sina očeta — Junaka, ki opazuje na dvignjeni očetovi desnici živahno vrvenje ob zbiranju sokolskih in junaških edinic pred stadionom. Lahko rečemo, da so pobratimskemu snidenju bolgarskih Junakov in jugoslovanskih Sokolov prisostvovali v velikem navdušenju in s vso iskrenostjo predstavniki vseh slojev bolgarskega naroda in da so pri tej lepi manifestaciji bratstva razkrivali vse globine svojega za jugoslovansko bratstvo in slovanško občestvo vnetega srca v največji meri kmetje, delavci in duševni delavci z nižjih socialnih položajev.

Vrnitev Sokolov iz Sofije

Ljubljana, 15. julija
Članstvo in naraščaj sokolske župe Ljubljana, ki so se udeležili IX. vsejunaškega zleta v Sofiji so se vrnili davi ob 2.06 s posebnim vlakom v Ljubljano. Kljub pozni nočni uri so se zbrali na peronu velika množica sorodnikov in prijateljev, da po 10 dnevni odsotnosti pozdravijo svoje drage. Med navzočimi so bili tudi zastopniki župe s starostno br. inž. Bencem na čelu. Ko je privozil poseben vlak na postajo, so privedli izletnikom viharne pozdravne ovacije. Kljub dolgi in naporni vožnji so bili vsi dobro razpoloženi in ni bilo vzklanja ne konca ne kraja. Posebno mladina je navdušeno pozdravila izletnike in jih obsula s cvetjem. Po kratkih in bratskih pozdravih so se množice mirno razlele po najkrajši poti na svoje domove. Notranjci so se takoj odpeljali s nočnim brzovlakom proti Raketi, Dolenjci pa so odpotovali davi z jutranjim vlakom.

Na poti iz Sofije se je ljubljanska župa ustavila tudi na Oplenju, kjer se je poklonila na grobu nepozabnega prvega Sokola, blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja. Na grobu se je v lepih besedah spomnil velike žrtve za našo Jugoslavijo župni prosvetar br. prof. Lojze Merčun. Njegov govor je privabil mnogim solze v oči. Izletniki so si ogledali zanimivosti Oplenja in Topole, potem pa so se preko Mladenovca in Beograda vrnili

Jubilej kranjskih maturantov iz 1. 1909.

Maturanti bivše humanistične gimnazije v Kranju, ki so položili zrelošni izpit v poletju leta 1909., so v dneh 12. in 13. t. m. praznovali ta že precej visoki jubilej s se. stankom v Kranju in celodnevni izletom v enega najlepših kotičkov naše slovenske zemlje, na Zgornje Jezersko. V prvi razred kranjske gimnazije je jeseni leta 1901 vstopilo 86 dijakov, od katerih jih je 18 prišlo v 8. razred. Tem se jih je tekoma študija pridružil iz drugih krajev še 9. Maturo je položilo vseh 27 kandidatov uspešno, poleg njih pa še en privatist. Tekom dolgih 30 let je smrtna žetev terjala življenje 10 tovarišev. Od 18 živih, ki so

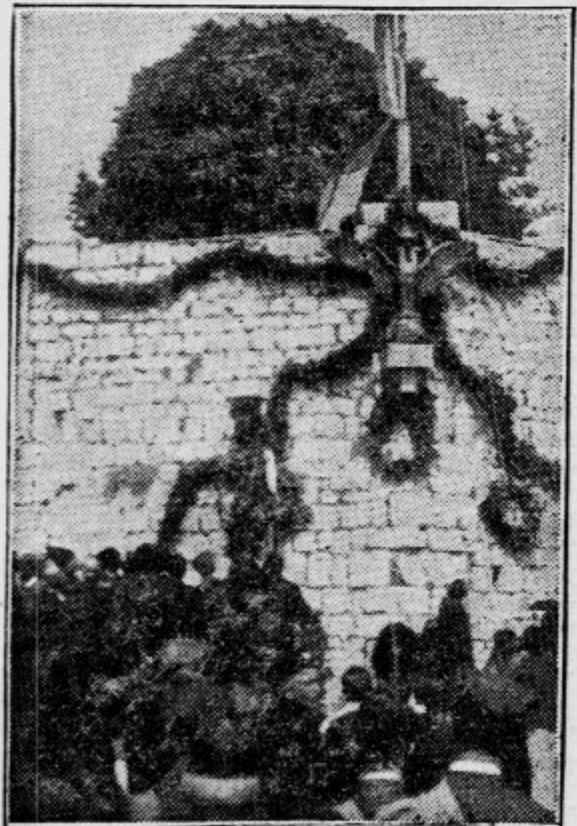
vsi v lepih življenjskih pozicijah, se jih je sestanka udeležilo le 11. Od 8 profesorjev, ki so poučevali v šolskem letu 1908/09, žive le še 4, od katerih se je sestanka udeležil le g. Anton Zupan, imm. direktor v p., dočim so ostali 3 bili žal zadržani in so sestanku svojih bivših učencev pozdravili s toplimi željami. Slavlje je poteklo v najboljšem razpoloženju in prijateljskih pomenkih, ki so jubilarne vsaj za nekaj uric pomladili in jih prestavili nazaj v njihovo brezskrbno mladost pred 30. leti. S. sidepom, da se sestanejo zopet čez 5 let, so se vsi udeleženci slavlja zadovoljno razšli.

Od leve na desno sede: Lazar Ivan, rač. uradnik v p. v Ljubljani, dr. Janez Jensterle, zdravnik v Trbovljah, Anton Zupan, gimn. dir. v p. v Vrbi, Jakob Sajovic, župnik v Planini pri Sevnici, dr. Stanko Sajovic, odvetnik v Kranju; stoje: Alič Franc, gimn. direktor v Ptuj, Ing. Lovro Krizan iz Kovina (Banat), Anton Hafner, župnik v Dupljah, Franc Pfajfar, župnik v Velesovem, dr. Jurij Štempihar, apelacijski sodnik v Ljubljani, Matej Vilfan, katehet v Ljubljani

Vojvoda Tasa Donić na Krku

Bože, pet let je že minilo, a zdi se mi da je bilo včeraj Nacionalni akademiki so mi poverili, da jim izdelam državnega orla iz bronu. Zelo da se mi mudi, naše morje da čaka nanj! Spominjam se, kako sem moral hiteti in trda bi mi predla, da mi ni g. direktor Reiser odpel hladne kleti v tehniški srednji šoli za začasn timer. Tiste poletne dni sem se tudi seznanil z moj-

Pirnatov orel na Frankopanski kuli v pristanišču

štom — livačema Mostarjem in prav zdi se mi, da je bil moj orel njegov prvi oditek te vrste — v njegovi lastni livarni, seveda.

In nekega lepega jutra me je popeljal srebrni pišček (pilotiral je pokojni Jarošenko...) na Grobnico polje.

V Kontinentalu na Sušaku sva kramljala s pokojnim Jankom Prelovcem, nato pa — po morju barka plava... Bil sem ta-

krat prvič na našem Jadranu. V Krku sem si ogledal Frankopansko kulo, kjer orel danes stoji. Sicer ne tako, kakor sem stvar zamislil — nu, kar je, je! V živem spominu mi je ostalo ono zgodnje jesensko jutro, ko smo v pristanišču čakali slavnostnih gostov. Pestra množica naroda, Sokolov in četnikov je pozdravila beloboko ladjo, ki je pristala ob molu. Na desni od kraljevega zastopnika je prikoral majhen, širokopleč stavec. V narodni noši. V opankah. Opiral se je na palico z mrtvaško lobjanjo na glaviču. Spremljal ga je mlad kmet z dolgimi plavimi brki in s čudovito sinjimi očmi. »Vojvoda Tasa!« so šepetali četniki.

Ne bom pozabil, kako je govoril pokojni vojvoda ob otvoritvi spomenika. O našem morju je govoril. Preprosto, naivno skoro, a možgano in pošteno. Ne morem zapisati njegovih besed. Bile so take, kakor njegovo življenje in nehanje. Kakor svoje otroke je na koncu svojega govora oslovil četnike: tako in tako, četništvo je sveta stvar, uniforma postranska reč... dan je vroč, tla tudi... torej: da se kdo ne naloka preveč in da ne bo pretepal! Dobro se spominjam, kako debelo je pogledal nek mlajši znanec iz Ljubljane ob teh besedah! Take iskrenosti ni bil vajen!

Po svečanosti sva se našla pred orlom. Kot »Razandijja« (izdelovalec bakrenih kotlov in skodel) se je najprej poznal na odlikte. Potem je »ptiča« nekaj časa ogledoval, gladil brke in mežikal. Potpreljal me je po rami, in — kratko: »Dobro! Kar naprej delaj!«

Opoldne, na banketu se je oglašil k besedi tudi on. Kratke, kakor bodalo ostre so bile njegove preproste besede. Marsikdo, ki je sedel za obložen mizo, je povslel oči... Končal je takole: »E — zdaj pa lepa hvala za vse! Dobro je bilo. Rad sem med vami! Če pa prilika nanese in če me zopet povabite — ja ču doč!«

Vojvodo, ne bo te več! Plodna, blagoslovljena smederevska zemlja krije tvoje trudne telo! Tista zemlja, ki si jo ljubil z vso strastjo svoje preproste, junaške duše! Tista zemlja, ki si zanjo vse žrtvoval. Ni ti nasula prgišča zlatnikov za miren počitek za stare dni — pa saj tega nisi niti hotel niti — pričakovati! Eno ti govorim iz grob: dokler stopa v opankah po tej naši

zemlji le še en sam tak junak — poštnjak, kakor si bil ti, se ne ustrašimo nobenega.

N. Pirnat

Kmetijski praznik na Goričkem

Murska Sobota, 15. julija

Že večkrat smo pisali o neustrašnem delu mlade prekmurske generacije, ki ima svoje jedro prav v kmetijski mladini. Mnogi idealni narodni in kulturni delavci so odhajali iz Prekmurja obupani in užaljeni, ker niso našli razumevanja med onim ljudstvom, kateremu so hoteli posvetiti svoja prizadevanja. 20 let je poteklo, odkar čutijo tudi Prekmurci svobodno domovino. Bilo je in je še mnogo težav, zaradi katerih se ta miren, pošten in delaven del slovenskega naroda ni vključil v pozitivno obnovitveno delo svoje domovine. Mlada, v Jugoslaviji zrasla generacija skuša s svojim delom dokazati, da prav razume narodne in socialne probleme svojega ljudstva. Njeno glavno delo se izraža v društvi kmetijskih fantov in deklet. Večina mladih izobražencev-domočinov je prišla do spoznanja, da je treba prekmurskemu ljudstvu še mnogo vzgoje, narodne in prosvetne. Ni izključeno, da bo to delo služilo za zgled ostalim Slovincem, ki so prebrdili Prekmurcem do nedavna nepoznano dobo razvoja.

Kmetiska mladina, organizirana v Društvi kmetijskih fantov in deklet, proslavlja v teh poletnih dneh širom Slovenije manifestacije kmetijskega dela. Seveda tudi na področju prekmurskega okrožja. V nedeljo 9. julija je pohitelo večje število prekmurskih visokošolcev v Gornje Petrovce, da se prepriča o požrtvovalnem delu napredne kmetске mladine blizu tramejnika, ki loči Jugoslavijo, Madžarsko in Nemčijo. Pokazati so hoteli, da so ostali zvesti kmetijski grudi in da so njihovi interesi nerazdružno zvezani z interesi kmetškega ljudstva.

9. julija je bilo v Gornjih Petrovcih vse v prazničnem razpoloženju. Evangelizanski župnik G. Godina, ki s simpatijami spremlja kulturne napore svoje mladine, je ta dan pripravil krasno pridigo, posvečeno »prazniku žetve«. Kmalu po božji službi se je zbrala množica prebivalstva z lepe Goričke, od blizu in daleč, da bi videla zanimivo tekmo žanjecev. Šolski upravitelj g.

Paulik si je še zadnjič ogledal lepo, upognjeno klasje svoje rži. Kosci so že prihajali... V ličnih narodnih prekmurskih nošah, sešitih iz domačega platna, so napravili nepozaben vtis. Malo je tako pestrih povork. Godba je zaigrala državno in kmetško himno »Zeleni prapore«, nakar so sledili govori. Čudili smo se izklesanim in globokim besedam ter uglasjeni izgovorjavi naših kmetijskih fantov. S še večjim navdušenjem so zborovali sprejeli govor delegata Zveze, odvetniškega pripravnika g. Kovarja. V priprostitih besedah, razumevali so pish prekmurskega prebivalstva, je kot domaćin zadel v jedro njihovi problemov. Zel je navdušeno odobravanje, kar je v Prekmurju redko videti.

Sledila je tekma žanjecev, ki je zbudila med publiko živahno debato. Sam župan si je ogledal požeto in v snope zvezano rž ter izrazil svoje mnenje, da so kosili prehitro. Pa vendar, saj je tekma. In komisija je morala uvaževati zahtevo publike: »Le-poto tudi ocenjujte!« Razumljivo je, da ni smela izostati pristna prekmurska južina s vrtniki (potico v obliki kolobarja).

Ze so zapele strune društvene godbe, ko so radovedneži spraševali, kdo je zmagovalac. Prisrčni sprejem smo gledali, ko so prispeli s tovornim avtomobilom člani in članice društev iz Ravnice.

Na postajo smo se vračali s tihim notranjim zadovoljstvom in prepričanjem, da mora služiti ta naša obmejna mladina za vzgled vsem, ki jim je pri srcu narodno in prosvetno delo na naši obmejni vasi.

Marici Tičarjevi v spomin

Rimski Toplice, 15. julija

Neizprosna usoda — življenje gre svojo pot! Spet je smrt posegla v naše vrste: v Smarjeti pri Rimskih Toplicah je za vedno zatisnila svoje oči splošno znana trgovka in posestnica gospe Marica Tičarjeva, roj. Selic, soproga in verna življenjska družica višjega davčnega upravitelja v pokouju g. Ferda Tičarja.

Pokopna blaga gospe je bila doma iz Smarjet pri Rimskih Toplicah, kjer se je v mladostnih letih izučila pri svoji mami trgovine, nato pa je od leta 1903. spremljala svojega moža na njegovih službenih mestih v Cmurku, Ormožu, Rogatu in končno v Šostanju, kjer si je s svojim mirnim in blagim značajem znala pridobiti širok krog prijateljev in znancev. Leta 1921. se je preselila v svoj rodni kraj,

popolnoma čista in prav posebno nežna:

ELIDA MILA

Za žene, ki imajo rode dermatološko preizkušeno milo!

ELIDA MILO CVETIC

kjer je spet začela trgovino, ki jo je vodila vse do svoje smrti. Tudi kot trgovka in šmarjetska rojakinja je uživala med svojimi poslovnimi prijatelji najboljši sloves, priznanje in spoštovanje, saj skoro ni bilo človeka, kateremu bi prošnja za pomoč kdaj odklonila. S svojo izredno dobrotljivostjo in neizmerno srčno kulturo je bila vedno vsem enako naklonjena ter je ob vsaki priliki vedno z odprtimi rokami podprla vsak podvig in akcijo okoliških društev, zlasti pa še Sokola in galske čete.

Kako priljubljena in spoštovana je bila, pa je najzgovorneje pričal njen pogreb v nedeljo 8. t. m., ko smo jo spremili na njeni poslednji poti. Ob njeni krsti se je zbrala velika množica znancev od blizu in daleč ter njenih poslovnih prijateljev. Velikoster in krasen žalni spreved, kakršnega Smarjeta še ni videla, se je pomlad izpred hiše žalosti na farno pokopališče, ko so jo poleg užalostenih sorodnikov spremljali tudi domači pevci, železničarska godba, Sokoli, gasilci in številni prijatelji in znanci. Pred hišo žalosti in ob odprtem grobu je železničarska godba intonirala žalostinsko, nato pa so domači pevci še zapeli »Slovo« in »Vigred«. Svežo gomilo prerano umrle dobre gospe so zasuli s cvetjem in venci, ki so jih poklonili trgovski prijatelji, znanci, Sokoli, gasilci, železničarji in domačini.

Pokopana poleg svoje mame in hčerke, spi večni sen. Lahka naj ji bo zemlja domača, čast njenemu spominu, globoko užalosteni rodbini ter ostalim sorodnikom ob bridki izgubi vzorne soproge, najboljšje mamicine in narodne dobrotnice pa naše iskreno sožalje.

V. M.

— Korpulentnim in mišičastim, pri katerih se pokazujejo znaki raznih težav vsled nezadostnega izločevanja sokov, izvor pomaga večtedensko pitje naravnega »Franz-Josefove« grenke vode. Takim ljudem se morejo tudi doma — seveda pod nadzorstvom zdravnika — zdraviti za shujšanje.

Res. po min. soc. pol. in a. zdr. S-br. 15.485 25 V 35.

Kako je mali čika Mile kľofutal velikega osmošolca

To je bilo takole. Čika Mile je bil profesor, pri tem pa majhne postave. Pa se je neki osmošolec hudo pregrešil proti disciplinskim predpisom, da mu je grozila izključitev. Pomislite, pred maturo! Naš Čika bi ga bil rad rešil, toda kako? Pa si jo izmislil bistra glava. V šoli pokliče »visokega« grešnika k sebi in izpusti kakor nehoti svinčnik na tla. Dijak se hitro skloni, da bi ga uslužno pobral, toda v tem hipu mu mali Čika prisoli tako za-ušnico, da se je dijak dolgo pobiral. Ko je potem prišla zadeva pred konferenco, je profesor Mile izjavil, da je dijak za svoj greh že prejel pošteno kazen in da zato ne more dobiti še ene. Konferenca je dolgo razpravljala v »pošteni kazni«, glede poštenosti so bila mnenja deljena, kazen pa so naposled vzeli na znanje, oni dijak pa, sedaj tudi po činu visok gospod, je še danes hvaležen malemu Čiki za takratno originalno rešitev dvakrat težkega problema.

Ada.

RAZGLAS

Po dvehletnem napornem delu, pri polnem obratu razpošiljalnice, detail in engrad trgovine, se je posrečilo stavbeniku podreti dve dvo- oziroma trinadstropni hiši in zgraditi na istem mestu štirinadstropno trgovsko palačo, last največje domače trgovske hiše v Jugoslaviji — Stermecki, Celje.

Po izjavi tu- in inozemskih trgovskih in drugih strokovnjakov je to stavba z moderno in praktično urejeno upravo, ki bi bila ponos tudi vsakemu veletrgovcu Evrope. Slavno občinstvo vabimo, da si ogleda omenjeni moderno urejeni trgovski dom, brez vsakih obvez do nakupa.

Cenjeni obiskovalci naj blagovolijo uvaževati razdelitev prostorov trgovske hiše, ki je sledeča:

Klet: steklo, porcelan, morska trava, zabojli, delavnica za razna popravila in kotel centralne kurjave.

Prtiliže-detailna trgovina: vse volnene tkanine in svila za damске obleke, razne bombažaste tkanine za obleke in za gospodinjstvo, suknjo in volnene tkanine za moške obleke, ženska in moška konfekcija, klobuki, damski in moški modni oddelek, kratko blago, galanterija in čevlji.

I. nadstropje: razpošiljalna in pisarne.

II. nadstropje: prodaja tekstilnega blaga na veliko in sprejem tvor-niških zastopnikov.

III. nadstropje: skladišče kratkega blaga, perila in pletenine.

IV. nadstropje: šivalnica — oddelki za perilo, moško in damsko konfekcijo.

Ob dograditvi svoje velike trgovske palače bo tvrdika Stermecki izdala posebno umetniško izdelani cenik v bakrotisku s krasnimi slikami, ki jih izdelujejo tu- in inozemski slikarji — umetniki. Kljub temu, da je naklada cenika povečana od letnih 140.000 na 160.000 komadov, istega radi velikega povpraševanja kaj hitro zmanjka. Radi tega priporočamo, da že sedaj naročite novi veliki cenik, ki se že nahaja v tisku in bo izšel konec avgusta.

Gospodarstvo

Kje bodo gradili žitne in sadne silose

Poročali smo že, da bo Privilegirana družba za silose oddala dobavo strojne naprave za dva velika žitna silosa v Pančevu in v Šabcu nemški tvrdki Hartmann iz Offenbacha. Stroški za strojno ureditev bodo znašali okrog 5 milijonov din. Sedaj poročajo iz Beograda, da bo na podlagi načrtov, ki jih je izdelala nemška tvrdka (dobavnik strojev) v kratkem razpisana licitacija za postavitev zgradb v Pančevu in Šabcu in licitacija za fundiranje terena na obali Dunava pri Pančevu in na oba. Il Save pri Šabcu, kajti silosi bodo postavljeni tik ob obali. Gradbena dela za fundiranje in za ureditev obale v Pančevu in Šabcu bodo znašala okrog 3 milijone din. Oba silosa bodo skušali dograditi do letošnje jeseni.

Jugoslovenska družba za silose vrši tu, di priprave za gradnjo sadnih silosov. Prvi tak silos bo zgrajen v Brčkem ob Savi v centru za izvoz sliv. Občinska uprava v Brčkem je dala na razpolago potrebno zemljišče za silos in hladilnico. Družba za silose je zahtevala tudi še ponudbe od inozemskih tvrdk za dobavo hladilnice in bo na osnovi teh ponudb razpisala licitacijo za gradnjo silosa. Poleg silosa bodo zgradili tudi tvornico za led, ki je potreben za

hlajenje vagonov, v katerih se izvažajo sadje. Jugoslovenska družba za silose je razpisala tudi licitacijo za gradnjo treh manjših potrošnih silosov v Podgorici, v Bečanah in v Bjelinu. Ti silosi bodo zgrajeni kot manjši silosi za pasivne kraje. Uprava družbe pravi, da akcija za gradnjo silosov zastaja edino zaradi tega, ker posamezne občine še niso izvršile formalnosti glede odstopa potrebnega zemljišča. Po izvršitvi teh formalnosti bo prišla v kratkem na vrsto gradnja silosov v Nikšiću in Goraždi, potem pa v Mostarju, Gospiću, Priboju in Prijedoru.

Kdaj bodo pričeli graditi sadne silose v Sloveniji ni znano. Uprava Privilegirane družbe za silose polaga temu vprašanju očitno premalo pozornosti. Upoštevati pa bi morala važnost Slovenije za izvoz sadja, zlasti jabolk. Znano je, da odpadeta od celotnega izvoza jabolk iz naše države dve tretjini na izvoz iz Slovenije. Uprava družbe proučuje trenutno le še vprašanje velikega žitnega silosa ob Tisli odnosno v Starem in Novem Bečuju, in žitnega silosa v Petrogradu kjer pa mora občina šele odkupiti potrebno zemljišče ob Begeju.

Kako živi nemški delavec

Glede na polemiko o vprašanju življenjskega standarda delavca v Nemčiji je zanimivo navesti, kaj pravi o tem vprašanju nemška uradna statistika. Nemški statistični letopis prinaša sliko o tem vprašanju na podlagi življenjskega standarda 350 delavskih gospodinjstev s povprečnim dohodkom 2186 mark v letu. Način prehrane teh delavskih rodbin označujejo kot merilo za minimalni življenjski standard. Statistika nam pove, da so v delavskih rodbinah, ki tvorijo osnovo za statistiko, porabili za živila, pijače in tobak 46,5% celotnega dohodka. Številke, ki jih objavlja nemška statistika veljajo za leto 1937. Povprečno je ena delavska rodbina porabila za prehrano 2.50 marke na dan.

K tej statistiki je nedavno prinesla »Frankfurter Zeitung« (št. 268-269) zanimivo primerjavo, in sicer z ustrežajočimi podatki za leto 1907 in 1927-28. Iz te primerjave posnemamo naslednje podatke.

Letna potrošnja mesa je znašala leta 1907 126,4 kg (za povprečje 3,9 rodb. članov), leta 1927-28 133,7 (za povprečje 3,9 rodb. članov) in leta 1937 pa 118,5 kg (za po-

vprečje 4,1 rodb. članov). Konzum mesa se je torej zmanjšal nasproti konsumu pred desetimi leti. Potrošnja maščob je ostala v glavnem nespremenjena: leta 1937. 66,4 kg, pred desetimi leti 65,5 kg, pred 30 leti pa 35,2 kg. V sestavi te potrošnje pa je prišlo do znatnih sprememb. Pred 30 leti je znašal konsum surovega masla 34,3 kg, predlanskim pa le 19,1 kg; potrošnja ostalih maščob zlasti rastlinskih in margarine pa je narasla od 21,9 na 47,3 kg. Potrošnja mleka je znašala predlanskim 425 l, pred desetimi leti 428 litrov in pred 30 leti 484 litrov. Zlasti je nazadovala potrošnja jaje, ki je znašala predlanskim 258 komadov, pred desetimi leti 404 komade in pred tridesetimi leti 403 komade. Znatno pa se je dvignila potrošnja krompirja, ki je znašala leta 1907 381 kg, leta 1927 500 kg, leta 1937 pa 530 kg. Omenjeni list navaja tudi številke o ostali potrošnji Potrošnja piva je ogromno nazadovala. Leta 1907 je znašala 272 litrov, leta 1927. 76 litrov in leta 1937. pa le še 48 litrov.

Priprave razstavo slovenske obrti

Ki se bo vršila v dnevi od 7. do 16. oktobra t. l. v Ljubljani, so v polnem razmahu. Razstavni odbor je prejel obvestilo dvorne pisarne, da je pokroviteljstvo nad razstavo sprejel Nj. V. knez namestnik Pavle. Jubilejne razstave se more udeležiti vsak obrtnik iz Slovenije s predmeti lastne obrtniške proizvodnje, ki jih posebna ocenjevalna komisija pripisuje na razstavo. Razdelitev blagovnih skupin: 1. gradbena obrt, 2. oblačilna stroka in tapetnistvo, 3. lesna stroka in sorodne obrti, glasbila, 4. kovinska obrt, elektrotehnika, poljedelski stroji, 5. umetna obrt, aranžerstvo, 6. keramika, 7. služnostne obrti, 8. galanterija, 9. živilska obrt, 10. grafična obrt, fotografija, 11. oddelek Zavoda za pospeševanje obrta pri Zbornici za TOI, 12. obrtno šolstvo, 13. obrtna literatura. Razstavi oblačilne stroke bo priključena posebna prireditev modne revije, razstavi živilske obrti pa posebna kulinarčna razstava, ki v Ljubljani že dalje časa ni bila prirejena.

Vsi razstavljalci in obiskovalci razstave bodo plačali četrtinsko vozno po železnici in žilnazo vozno po parnikih, deležni bodo vseh ugodnosti, ki jih nudi tudi prireditev ljubljanskega vselejasa. Za vse razstavne blago, ki se po razstavi vrne razstavljalcem, je dovoljena polovična vozna.

Ministrstvo za trgovino in industrijo je priznalo razstavo slovenske obrti kot uradno priznano razstavo v smislu § 94 pravilnika za izvedbo zakona o zaščiti industrijske svojine in je s tem vsem predmetom industrijske svojine priznana zaščita na podlagi § 160 zakona o zaščiti industrijske svojine.

Razstavni odbor je razpisal posebne nagrade za osnutke razstavnega plakata. Po pregledu in oceni prejetih osnutkov je odbor sklenil, da: I. razpisane nagrade ne podeli; II. nagrado v znesku 800 din je prejel g. Trpin za osnutek z geslom »Kovač«; III. nagrado v znesku 300 din pa g. Kocjančič za osnutek z geslom »Simboli«. Na podlagi sklepa odbora se je odkupil osnutek z geslom »Obrt« arh. Glanza.

Ker se je približal čas, da se vsi prizadeji oddajo, če hočejo svoje predmete razstaviti na jubilejni razstavi in ker se je temu pozivu odzvalo dozdaj že veliko število obrtnišva, poziva razstavni odbor vse zamudnike, naj se nujno oddajo in čim prej prijavijo razstavnemu odboru. Vsem razstavljalcem so na razpolago strokovnjaki s tehničnimi nasveti glede izdelave razstavnih predmetov. Interesenti se lahko javijo z dopisnico, lahko pa tudi osebno v razstavni pisarni, kjer prejmejo prijavnice in razstavni red. Pripomniti je, da je razstavni prostor po večini že odan in je zato nujno potrebno, da se ostali razstavljalci čim prej javijo. Vse informacije, podatke in obvestila daje na zahtevo razstavni odbor Zavoda za pospeševanje obrti pri Zbornici za TOI v Ljubljani (Beethovnova ul. 10, pritličje levo, telefon št. 30-88).

Izžrebane obveznice Vojne škode

Na 34. žrebanju 2 1/4 državne rente za vojno škodo, ki je bilo 1. junija in naknadno 6. in 8. junija, so bile izžrebane za dobitke naslednje obveznice (prva številka označuje serijo, druga pa številko obveznice):

dobitek 200.000 din: 6789-544;
dobitka po 100.000 din: 5222-750;
7739-999;
7739-999;
dobitki po 50.000 din: 6196-516;
6563-669; 7607-598; 8907-524; 9317-416;

== Konferenca predstavnikov mrobnih denarnih zavodov s viceguvernerjem Narodne banke dr. Belinom. Včeraj dopoldne je bila pri podružnici Narodne banke v Zagrebu konferenca predstavnikov zagrebskih denarnih zavodov s predsednikom deviznega odbora pri Narodni banki viceguvernerjem dr. Belinom. Na konferenci so predstavniki denarnih zavodov izrekli želje in potrebe našega gospodarstva s posebnim osirom na pomanjkanje deviz. Viceguverner dr. Belin pa je informiral denarne zavode o devizni politiki nove ustanovljenega deviznega odbora pri Narodni banki.

== V trgovinski register so se vpisale nastopne tvrdke: inž. Dukić, družba z o. z. za gradnjo železnice in cest (osnovna glavniica 200.000 din; poslovodja inž. Dukić, gradbeni podjetnik v Ljubljani); Tome Knaflić in drag, družba z o. z. v Ljubljani (nakupovanje in prodaja usnja in usnjenih izdelkov, surovih kož, loja, strojil in čevljarstvih potrebščin; osnovna glavniica 200.000 din; poslovodja Anton Knaflić, industrijec in posestnik v Kamniku); Željeznina Koutny, Černe Jože & Ko., Ljubljana, trgovina s železino, tehničnim materialom, porcelanom in steklom; Sebastian Filipančič, študent, trgovina s lesom na delobu. — Pri tvrdki A. Westen, d. d. v Celju je zaradi smrti izbrisan član upravnega sveta Woschnagg Fran, vpisan pa je novo izvoljeni član upravnega sveta inž. Maks Westen, industrijec v Celju. — Pri tvrdki »Standard« družbi z o. z., industriji usnja, Kranj (prej Pollak), je izbrisan poslovodja Fran Peterca, vpisan pa je poslovodja Jožef Podlipnik, župnik v Selhi pri Šumperku. — Pri tvrdki Staniko Florjančič v Ljubljani je odslej obratni predmet trgovska agencija s kemično-tehničnimi predmeti, barvami in laki. — Pri Kranjski industrijski družbi v Ljubljani je vpisan kot prokurist tehnični ravatelj dr. inž. Herman Klinar, ki je obenem vpisan kot član upravnega sveta pri železnem majdanu in topilnici Topusko d. d.

Borze

Pretekli teden je znašal na ljubljanski borzi devizni promet 10,09 milijona din nasproti 11,18 milijona din v prejšnjem tednu.

DEVIZE

Curih. Beograd 10, Pariz 11.7525, London 20.77, New York 44.56250, Bruselj 75.35, Milan 23.34, Amsterdam 237, Berlin 178, Stockholm 107, Oslo 104.3750, København 92.7250, Praga 15.1250, Varšava 83.50, Budimpešta 87, Atene 3.90, Bukarešta 3.25.

INSERIRAJTE V „JUTRU“

S poti po Bolgariji

Trnovo, mesto kraljev

Od Plovdiva do Čirpana, od Čirpana do Stare Zagore se razkazuje popotniku ravninska lepota trakijskih polj in pašnikov. Zanjice in žanjci v narodnih nošah so b. tiste dni najpogostejša prikazen tudi na teh prastarih poljedelskih tleh. Pripeljali so se na pokritih vozovih z oddaljenih vasi in kljub visokemu soncu izvrševali s posvečenim mirom svoje delo. Razpreženi konji so se brez bojazni pasli blizu proge, na travnikih si videli težke bivoie ali črede ovac, ki so mulile nekam ožgano travo. Tu in tam se je sprehajala kakšna čapla. Čm blize smo bili goram, bolj so za stralili nebo oblaki. Nasičen, zatohel zrak je obetel nevihte, ki so se sprašale v gorah Balkana.

Voznja od Stare Zagore proti Trnovemu je morda najslavljitejša v vsej Bolgariji. Proga se vzpenja vedno v š, prehajamo preko Balkana, na ono zemeljno področje Dunava in Črnega morja. Z vlaka se odpirajo široki planski razgledi, vsak h p. iz ginja naš brzec v predorih, kažejo se orlovske skale in hajduški gozdovi. Kakor v sanjah se pojavljajo in izginjajo majhna mesta in gorske vasi, neznane in brez imene za nas, ki jih zamašišemo v svoji vodikih in zemeljskih. Preprosti gorci nam na postajah mahljajo v pozdrav in z bliskovitimi simpatijami se iščejo oči, ki se morda več nikdar ne srečajo. Počasi se nebo docela zagrne, grom, ki bobni in odmeva po gorskih kotanjah in tesnih dolinah, premaguje na hip sopenje vlaka s težkim fortisom mom nebesnega bobna. Voznja preko Balkana ima nekaj epičen značaj; samo na obzorju, kjer so se pretrgli oblaki, dobiva nebo nadih liričnega nastoja, linijo vedrine in nežnosti.

Prav po nalivu, ko se dreve, ljudje in konji šele otresajo posledic preobnega blagoslavlja in ko meče sonce vpre tople žarke izmed umazanih cunjastih oblakov. Izstopim na novem cilju svoje poti: v mestu Trnovem. Ne prihajam vanj nepripravljen. Odlični sofijski romanist Nikola Dončev mi je dal na pot svoj prevod knjige bolgarskega pisatelja L. Vladikina »Trnovo, la ville des Rois«. Med potjo sem zavzeto listal po knjigi in prebral prva poglavja, ki so me navdušila za lepoto svojih vizij in neprilicno poezijo opisov. Če katero mesto v tej deželi, je Trnovo vredno, da se pripravljamo nanj z mediacijo in poezijo, ki sta molitve srca. Ni dvoma, da pri srečanjih z mestom vedno odločajo neposredni vtidi, ki se potlej spreminijo v spomine. A tudi vtisom je treba

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 15. julija. Začetni tečaji: pšenica: za sept. 66.50, za dec. 68.125; kornica: za sept. 44.75, za dec. 45.25.

ŽIVINA

+ Mariborski svinjski sejem 14. julija. Prignanih je bilo 195 svinj, prodanih pa 88. Cene so bile naslednje: 5 do 6 tednov stari prasci 80 do 100, 7 do 9 tednov stari 110 do 120, 3 do 4 mesece stari 180 do 240, 5 do 7 mesecev 310 do 450, 8 do 10 mesecev 470 do 515, 1 leto 710 do 920. Svinje so se prodajale po 6-8 din za kg žive teže in po 8-11 din za kg mrtve teže.

Občni zbor Gospodarske sloge

Zagreb, 15. julija. o. Danes je ves dan zasedala letna skupščina gospodarske organizacije HSS Gospodarske sloge. Zborovanje se je vršilo v novo zgrajenemu domu Seljačke sloge v Zvonimirovi ulici, pred katerim bo jutri velik defile ljudskih množic pred dr. Mačkom. Iz poročila ravateljstva se vidi, da je imela Gospodarska sloga v preteklem poslovnem letu velike uspehe na vseh področjih svojega udejstvovanja. Danes šteje ta organizacija okrog 188.000 članov, organiziranih v 128 sreskih poverjenihstvih. Vplačani deleži znašajo 1,8 milijona dinarjev. Za predsednika je bil izvoljen narodni poslanec Mato Domović.

Opozorilo potnikom v Nemčijo

Beograd, 15. julija. AA. Opozorjajo se potniki, ki potujejo v Nemčijo, da je po sedanjih predpisih dovoljeno nesti s seboj v Nemčijo samo 10 nemških mark v kovancih. (Iz deviznega oddelka Narodne banke kr. Jugoslavije).

Smrt grofice Marije Tolstoj

Riga, 15. julija. AA. (Stefani). Iz Moskve poročajo, da je umrla grofica Marija Tolstoj, žena grofa Sergeja Tolstoj, sina velikega ruskega pisatelja.

Davisov pokal

New York, 15. julija. AA. (DNB). V borbi za Davisov pokal vodi Avstralija proti Filipinom z 2:0. Bronwich je porazil Ambona Awuist Sanchesa.

Norveški prestolonaslednik je postal general

Oslo, 15. julija. AA. (DNB). S sklepom državnega sveta, ki mu je predsedoval kralj, je bil prestolonaslednik Olaf imenovan za generala in admirala.

Pri afekciji želodca ali črevesja v začetnem štadiju

zelo dobro hasne vrecle Tempel ali Styria.

razvaline in spomeniki, ki jim niti potres l. 1913 ni mogel izpodnesti tal, dasi je porušil toliko ostanov. Vzlic temu je celotna podoba mesta nenavadno srednjeveška, odmaknjena sedanjemu času, zvesta senkam preteklosti, ki neugnano bede nad mestom bolgarskih kraljev. Zares ne vem, kako bi izrazil doživljaje tega kraja, v katerem sem se znašel čisto sam, z Vladikinovo knjigo v roki. Že ko sem si hotel za hip oddahniti v svoji hotelski sobi, me je močno zagrabil svojevrsna podoba Trnovega: Z moje sobe v hotelu Car Boris se je odpiral pogled v prepad, po katerem zahrbtno teče rumena voda Jantre, Kamorkoli sem pogledal z okna, povsod sem videl nad prepadom obešene balkone in terase. Iz globeli je prihajala uspavalna joča pesem vode, z okoliških hribov pa je žareli v soncu venec skal, ki obdaja čudno zavite bregove, med katere se je varno stisnilo Trnovo.

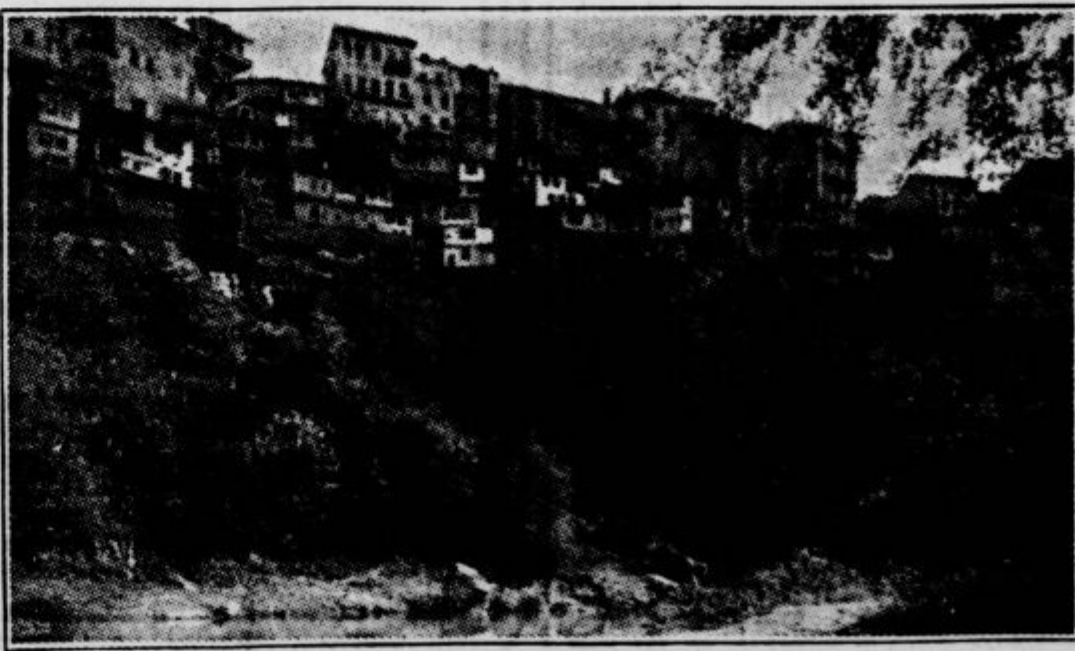
Zares, to je mesto, kjer se lahko odpočiješ od poti, zadihast čist gorski zrak in se za hip zasanjaš v svet, ki o njem šepeče veter v travi med razvalinami. Trnovo je ime, ki ga vsi Bolgari izgovarjajo s spoštovanjem: njihov Rim. Tu je bila druga prestolnica srednjeveškega bolgarskega kraljevstva. Razvaline, ki so ostale po bregovih, zapiski, ki so ohranjeni v starih listinah in topotih, kameniti spomeniki, katerih črke še niso obelede, dajejo kaj skromno gradivo za rekonstrukcijo tedanjega Trnovega. In vendar se je tu za nekaj časa osredotočila vsa moč, vse sijaj srednjeveške Bolgarije. Tu so imeli svoj dvor skoraj že legendarni kralji Kaločan, Ivan-Asen, Svetoslav Terter, Ivan-Aleksander. V Trapezici, na Carevcu, na Sveti Gori se je razmahnilo vse drugačno življenje kakor je danesnje. »Odprti oči svoje duše,« vabi Vladikin bolgarskega popotnika »in beri na teh posvečenih razvalinah: beri junaško epopejo prednikov, nelzgošnoso usodo našega naroda, usodo, ki ga je spremljala skozi vekove in ki ga spremlja še dandanes.«

Tu so ostanki cerkve, v kateri so kronali bolgarske kralje. Tu se je razbohotila domača bolgarska umetnost, ki je imela tudi v poznějšíh stoletjih v Trnovem eno svojih tihih ognjišč. Na Carevcu so se dvigali močeni zidovi kraljevskega gradu in se zrcalili v bistri vodi Jantre. Na nasprotni strani je bilo mesto bojarjev, bolgarskih velmož in vojskovodij. In tretji del Trnovega se je imenoval »Frankisarc« — mesto Frankov ali tujcev, v katerem so bivali trgovci iz Benetk, Dubrovnika, Carigrada. Vse to je danes v razvalinah ali pa je izginilo pod pokivalom novejših poslopj, pod podobo sedanjega mesta, ki o njem vemo, da se v tem mestu trdnovito drži starega mestnega tlorisa. Zato nam je skrita preteklost bližja nego drugod. Še stoji Baudoninov stolp, ki o njem pripovedujejo, da je dal vanj kralj Kaločan zapreti Baudonina, cesarja Latinova. Blo je v trinajstem stoletju, v času največjega bleksa in slave Trnovega, ko so se Bizantinci in »Latince« s papežem vred pullili za prijaznost trnovskih kraljev. Čas je kmaj kaj spremenil silno skalo Kalvarije, ki visi nad prepadom Jantre, — skalo, s katere je dal kralj Svetoslav vreči v reko trnovskega patriarha Joahima III. — zgodovinski dogodek, ki je delal toliko preglavic starejšim bolgarskim zgodovinarjem, zlasti očetu Paisiju.

Kdo bi pač mogel v temnem okviru kratkega članka naštet vse te slavne senice, ki se prikazujejo popotnikom domišljiji na stezah kraja, ki o njem lahko pišejo cele knjige? Resnica in legenda, nerazdružljivi spremljevalki človeške zgodovine, ki tolikokrat menjavata krinko, sta tu spleteni tesneje kakor v drugih starih mestih. Slava in moč, oblast in vpliv ljudi, ki so domovali in vladali v bolgarskem Rimu, vse je izginilo kakor dim, samo kršni Orlov Vrh in sosedni bregovi spremljajo — ne spreminjajo in trdni — večni tok zgodovine. Pod njimi teče v istem koritu voda Jantre, ki jo je gledala s tega mesta bizantinska cesarica Teodora — morda jo pozna vsaj iz Finžgarjevega romana »Pod svobodnim solncem« — ko je v Trnovem kot spokojna nuna pričakovala do brotnico nesrečnih smrti.

Kakšna melanholija preveva nekdanjo kraljevsko cerkev, v kateri so pokopani ostanki nekaterih kraljev, med njimi ena, ga največjih — Ivana Asena! Tu so še ohranjeni stebri s spominskimi napisy starobolgarskem jeziku — omen istum, ki sta ga pisala solunska brata. V tej cerkvi je bil nekaj časa pokopan tudi prosvetitelj Srbov, prvi srbski pisatelj in cerkvenji poglavar sv. Sava. Brat srbskega kralja Stevana Vladislava je prišel v Trnovo na poti iz Svete dežele. Na praznik sv. Treh kraljev je služil v tem bramu slovesno mašo, pri kateri je bil prisoten njegov gostitelj, kralj Ivan Asen. Pri tem se je stari duhovnik in diplomat prehladil, zbolel je za pljučnico in izdihnil. Tudi njegova senca hodí med tolikimi slavimi senami tega zgodovinskega mesta...

Človek je tu čudno zajet v vsepovsod pričujočo preteklost. Rojstvo mesto pesnika P. R. Slavejkova, mesto, v katerem se je sestala prva ustavodajna skupščina na svo, bodne Bolgarije, pa živi kajpak tudi svoje podobno življenje, raste, se širi na vrhove. Skuša se prilagoditi zakonom novega življenja, današnje civilizacije. Toda kamor koli kreneš, povsod srečuješ preteklost. V kratkih urah, ki sem jih mogel prebiti: nad prepad Jantre, sem ostal rade volje njen ujetnik in vem komaj kaj več o sedanjem Trnovem. Ko sem edini ves prižet od miru in legendarnih spominov na trgu s spome, nikom vojnim žrtvam, so se vozili mimo starinski »fajtoni« (kočjaži) in občinski bicli je pravkar z bobnom razglašal najnovejšo uredbo. Zaman sem iskal poti iz preteklosti: tudi sedanje Trnovo živi v očetovskih idilih, tudi njega še prebujata boben starega stila. Še vlak, ki vozi mimo bol, garskega R'ma proti Donavi in k Črnemu morju, se pred mestom, skrije v zemljo. Zbogom, otočno mesto kraljevskih sen! Pozdravljam te in dalje, odtam, kjer se manj slavno in manj zanimivo slovensko Trnovo izrebuja v zeleni tišini ljubljanskega barja!

Del mesta Trnovega

Na solnčni jug

OBIŠČITE

POSTOJNSKO JAMO

pri Trstu in Opatiji (Italija)

Odperta celo leto

Pojasnila: ENIT, Terazije 16, Beograd

in pri vseh uradih »Putnika«.

Poletje v ABBAZIJI

GLEDALIŠČE NA PROSTEM:

19. julija Plesni koncerti JIA RUSKAJA.
22. in 25. julija Lirični koncerti s sodelovanjem tenorja Martinelli in sopranistke Gatti-TOTI DAL MONTE.

ZDRAVILISČNI SALON-TERASA QUARNERO:

do 20. avgusta: velike varietetne predstave:
»The 24 ADORABLE« —
EDUARD SOMMERFELDORF ORKESTER in ATRAKCIJE.

4. — 6. avgusta: univerzitetno mojsterstvo na Jadranu.

Domače vesti

Dr. Vladimir Maček

Ko odhajate na počitnice,

je gotovo ena vaših prvih skrbi, vzeti s seboj samo tisto, kar vam je v resnici neizogibno potrebno. Nihče nima rad prevelike priloge, kadar odhaja od doma. A kakor sta vam potrebni krema in krtača za zobe, ne smete nikoli ostati brez dobrega izbranega čitiva. Na najpreprostejši in najcenejši način se ž njim založite, če naročite ponedeljsko »Jutro«, edini tednik te vrste pri nas. Po raznašalcu na dom dostavljeno velja 5 din na mesec, po pošti pa samo 4 din. Pišite še danes dopisnico upravi »Jutra«, Ljubljana, Knafeljeva 5.

Grobnice in spomenike kamnoseška stavbna dela izvršuje po nizkih cenah kamnoseško kiparsko podjetje
Kranjo Kunovar
pokopališče Sv. Križ — Ljubljana — Tel. 49-09.

Smrt požrtvovalnega prosvetnega in nacionalnega delavca. V Beogradu je umrl upokojeni ravnatelj gimnazije Stevan Jelac, ki se je uvrstil med zglede poštovne valne in zaslužne prosvetne in nacionalne delavce ter med najskrebnije propagatorje jugoslovenskega bratstva. Stevan Jelac je bil doma iz Zemanje in je kot sin srbskega dela Like do konca svojega življenja deloval v najlepši slogi in bratstvu s Hrvati. V mladih letih je mnogo pisal v nacionalnih listih in pedagoških glasilih Hrvatske in Srbije, pred svetovno vojno pa je emigriral v Srbijo. Dobil je takoj profesorsko službo, a ko je izbruhnila svetovna vojna, je službo zapustil ter se uvrstil med bojevnike-dobrovoljce. Deležen je bil vseh tegob dolgoletne vojne, Albanije, Krfa, solunske fronte in naposled še leta 1917. prostovoljnega, zelo nevarnega potovanja v Severno Ameriko v času, ko je na Atlantskem oceanu besnela najbrezobzirnejša borba s podmornicami. Srečno je prispel v Ameriko ter tam deloval med našimi rojaki pri ustanovitvi dobrovoljskih odredov. Po osvoboditvi je spet nastopil svojo profesorsko službo, ko je dosegel polno službeno dobo pa je bil upokojen. Tudi kot upokojenec je vneto deloval v stanovskih in nacionalnih organizacijah. Lani je doživel krut udarec usode, umrla mu je hčerka Bojana, nadarjena pianistka, in žalovanje za njo mu je skrajšalo življenje.

Fotografirajte z filmom

Mimosa

EXTREMA ali PANCHROMA

Čakovec dobi trgovsko akademijo. Že mnogokrat se je razpravljalo o potrebi ustanovitve trgovske akademije v Čakovcu. Doslej je bila tam dvorazredna trgovska šola, katero so obiskovali učenci iz Medmurnja, Hrvatskega Zagorja in Podravine. Oni, ki so hoteli šolanje nadaljevati, so imeli edino možnost na trgovski akademiji v Zagrebu. Starši ter predstavniki raznih organizacij so že pred leti predlagali, naj bi se dvorazredna trgovska šola razširila v trgovsko akademijo. Občinska uprava je obljubila potrebne prostore. Tej želji bo ugodeno s prihodnjim šolskim letom.

REX steklenice in aparati za vkuhanje sadja in sočvja
Julij Klein, Ljubljana, Wolfova 4

Rezervni oficirji so obveščeni, da bo prirejeno od 5. do 8. septembra t. l. skupno potovanje v svrhu prisostvovanja vojaškim svečanostim na kraljev rojstni dan na Banjici v Beogradu in poklonitve neznanemu jugoslovanskemu junaku na Avali ter blagopokojnemu Viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju na Oplenju 7. septembra. Preskrbljeno bo brezplačno potovanje in prenočišča. Udeležba le v uniformi. Obveze prijave članov sprejemajo do 31. t. m. pododbori v Ljubljani, Celju in Ptuj. — Rezervne oficirje obveščamo, da si lahko nabavijo lastno uniformo s mesečnim odplačili. Vse informacije dobe člani pri upravi svojega pododborja med poslovnimi urami ustno ali pa pisмено. (Znamko za odgovor priložiti). Pri zaprtju in motnjah v prebavi vzemite jutruja na prazen želodec kozarec navadne Franc Jožefove grenčice.

O. A.

Mostarsko blato bodo izsušili. Razsežno področje, ki mu pravijo Mostarsko blato, je vsako leto več mesecev pod vodo, kar je vzrok, da ne morejo izkoristiti nad 5000 ha. Letos so celo še zdaj pod vodo celi kompleks. Da bi velika močvirja izsušili, so napravili že precej načrtov, ki pa niso bili realizirani, ker ni bilo na razpolago denarnih sredstev. Zdaj je obljubila banovina, da bo dala na razpolago 3 ml. kijone, kar po mnenju strokovnjakov zadostuje za izsušitev. Iz močvirnega področja do reke Neretve bodo izkopali okrog 2 km dolg tunel za odvajanje vode. Glavna dela bodo izvršili še letos in se bodo vsi stroški melioracije prav kmalu križili z velikimi dohodli pridobljenega rodovitnega zemljišča.

ČIK-BONBONI — ti so fini zlasti v pasji tej vročini.

Tri šolska leta v nedovršenem šolskem poslopu. V vmeji za prosveto in v skrbih za svojo dečo, ki je morala hoditi predaleč v šolo, so prebivalci vasi Vrela pri Korenici pred leti sami začeli zbirati denarna sredstva za gradnjo lastne šole. Pomoči niso dobili od nikoder in, ko so zbrali nad 200.000 din, so začeli z zidanjem. Nekaj denarja se je še pozneje nabralo, poslopje pa je ostalo nedovršeno in so v njem za silo uredili učilnice ter poučevali že tri šolska leta. Požrtvovalni vaščani zaslužijo podporo od banovine ali države, da bi se vsaj četrti šolski leto začelo v gotovem poslopu.

Sprejem v I. razred drž. učiteljske v Ljubljani. Kakor je že bilo javljeno, bo prihodnje šolsko leto lahko sprejeli v I. razred učiteljske 80 uencev in 40 uencev. Prošnje, kolkovane s 10 din kolkom, naj učenci vlagajo osebno ali po pošti do 15. avgusta, učenke pa samo še do 20. t. m. Ravnateljstvo opozarja starše onih uencev, ki ne bodo mogli biti sprejeti na učiteljske da mislijo na to, kam bodo dali svoje hčerke prihodnje šolske leto. Do danes je dospelo na ravnateljstvo že 82 prošnje, torej nad polovico uencev ne bo moglo biti sprejetih. Naravno pa je, da bodo sprejete učenke z najboljšimi učnimi uspehi, le v izjemnih primerih se bo učiteljski zbor oziral tudi na socialne razmere. Ravnateljstvo ponovno opozarja prosilce, da naj napišejo na prošnjo, ki naj bo kratka, tu, di stalno bivališče svojih staršev ter očetov, oziroma materin poklic. Prilogi: 1. izpričevalo o nižjem tečajnem, oziroma zvršnem izpitu in 2. krstni list. Oni učenici, ki so prošili za spregled starosti, naj priložijo prošnji tudi odlok o spregledu starosti, ali ga predložijo ravnateljstvu vsaj do 28. avgusta, ker drugače ne bodo mogli biti pripisani k zdravniškemu pregledu in izpitu. Dne 28. avgusta se morajo vsi prosilci (ke) ob pol 8. zglasiti v šoli, na kar bo na šolski polikliniki zdravniški pregled. Po zdravniškem pregledu pride vsak učenec (-ka) nazaj v šolo, kjer bo izpit iz petja. Meščanskošolski učenci morajo nato še delati izpit iz slovenščine in matematike. Natančni razpored bo 28. avgusta zjutraj nabit na oglasni deski v vsi drž. učiteljski v Ljubljani.

Foto-aparati

Samo kvalitetna dela za amaterje.

Družbi sv. Cirila in Metoda je nakazala za obrambni sklad gospa Josipina Rudolf iz Slov. Konjice 100 din v spomin rajnega sina inž. Vladimira Rudolfa. — Nadalje sta nakazali možka in ženska podružnica v Celju vsaka po 1.853 din kot prehitel kresovanja. Iskrena hvala! — CM podružnici, ki so pri kresovanju zbrale kakor prispevke, prosimo, da jih nakažejo glavni družbi.

INFORMACIJE:
»ITALIA« - Lloyd Triestino
LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA C. 15b.

Ribniški Sokoli vabijo. V nedeljo 23. t. m. bo imel ribniški Sokol svojo letno prireditev, na kateri bodo poleg sokolskih telovadcev nastopili tudi vojakci z izbranimi vajami. Ribniški Sokol vabi k prireditvi člane bratskih društev in prijatelje sokolstva.

DANES VSI K OTVORITVI
SOKOLSKEGA DOMA
V ZG. ŠIŠKI! — PROSLAVA
OB VSAKEM VREMENU

Banovinski institut za raziskavanje in zdravljenje novotvorb v Ljubljani se lepo zahvaljuje družini Menardi C. iz Ljubljane, Trubarjeva ul. 2., za poklonjeno stensko sliko.

Pri sončenju uporabljajte Tschamha Fil. Kr. dvorni dobavitelj, DROGERIJA GREGORIC, Ljubljana, Prešernova 5.

IGRAČE S. Reholi & družica LJUBLJANA, Miklošičeva 18

Zjutraj, zlasti pa zvečer

SARGOV

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

Tudi vi morate imeti knjigo Poglejmo se... ki vsebuje 135 Jerkovih karikatur iz našega političnega in javnega življenja. Stane samo 20 dinarjev. Dobite jo v knjižarnah ali pa jo naročite na naslov: »Posebna izdaja«, Ljubljana. (—)
Čemu se mučite z dolgotrajnim vkuhanjem? Že v 10 minutah si lahko pripravite sadno mezo s praškom vitohranom, ki jo ohrani neomejeno dolgo! Zahvalujte navodilo v drogeriji Ivana Kanca, Ljubljana, Nebotičnik. (—)

NOVA KAVARNA „SLON“, LJUBLJANA terasa

Velika odprta okna, lep razgled na promenado in park Tivoli, brez prahu, ropota in šuma — to ti je res užitek! — Velika izbira časopisov!

Važno za naglušne. Znano je, da je gluhost posebno razširjena v Angliji. Zato ni čudno, če so prav v tej deželi raziskovanja za odstranitev tega nedostataka najbolj napredovala. Po več letih znanstvenega preiskovanja je European Vibraphone Co., London W. 11 dala svoj aparat Vibraphon v promet. V razmeroma kratkem času si je aparat Vibraphon pridobil splošno priznanje strokovnih krogov v mnogih državah in najširšo uporabo.

Aparati za povečanje in projekcijo po najnižjih cenah.
DROGERIJA
IVAN KANC
LJUBLJANA
Nebotičnik

Vseučiliške klinike so preiskale delovanje Vibraphona, o katerem so objavljene številne znanstvene izjave. Vibraphon je majhen, srebrni aparat, ki se skoraj neopazno nosi v ušesu brez baterije, brez žice in brez vsakega drugega dodatka. Da bi se gluhih v Jugoslaviji izkazala usluga, je European Vibraphone Co. odprla svojo podružnico v Zagrebu Boskoviceva ulica 3, kjer brezobzorno razkazuje Vibraphon aparat in na željo pošlje brezplačno prospekte in pogoje za 30 dnevno poskušnjo. (—)

ZÜNDAPP GL. ZASTOPSTVO
KVALITETNI OZUZEK
MOTOCIKLI LJUBLJANA
TAVČARJEVA 11
Vsak model dobite takoj.

Uspešna trgovina z lipovim cvetjem. Trgovci v Brčkem so pripravili za eksport pet vagonov lipovega cvetja. Cena suhega belga lipovega cvetja je 10 do 12, suhega temnega cvetja pa 16 do 20 din za kg. Trgovci v okrajih Brčko, Gradačac, Gračnica, Tuzla in Zvornik so letos izplačali kmetom za lipovo cvetje nad dva miliona dinarjev. Trgovci v Brčkem imajo v svojih zalozhah nad 7 vagonov lipovega cvetja. Največ naročil je iz Francije, Anglije, Nemčije in Južne Amerike.

Iz Ljubliane

U— Za mestne kuhinje v stari okrnjeni je daroval g. dr. Francis Košmerl, odvetnik in univ. profesor iz Chicage, ki je znal tudi po svojih ustanovah za ubožne dijake, 2000 din ob priliki poseta pri ljubljanskem županu dr. Juru Adlešcu. Mestno posavarstvo izreka plemenitemu dobitniku najtoplejšo zahvalo.

Zobna ordinacija

dent. SMERKOLJ LEOPOLD
LJUBLJANA — CELOVSKA 32/II
ordinira od 15. julija do 31. avgusta
od 7.—12. dep. in od 1/4.—8. pop.

Dr. France Debevec
DO 13. AVGUSTA NE ORDINIRA
Dne 1. in 2. avgusta bodo ordinacije
od 10.—12.

u— Dva soda katrana sta ukradla. Zagrebško gradbeno podjetje Res zadnji čas spet z vmeno popravlja ulice in ceste po Ljubljani. Da je tatovom vsaka prilika po godu, nam najbolj nazorno priča primer, da sta dva štokglazarja v eni zadnjih noči odnesla iz časnega skladišča podjetja na Vidovdanske cesti vsak po en sod katrana. Brez je bilo od vrata težko, takšna dva soda katrana pa sta med brati vredna svojih tisoč dinarjev. Moža sta plen prenesla k nekemu trgovcu v Moste.

in mu ga odstopila za 135 din. Stvar pa je vendar prišla policiji na uho, oba štokglazarja sta bila aretirana in izročena sodišču, sitnosti pa bo imel tudi trgovec, ki je po tako sumljivo nizki ceni kupil blago.

Cene fotoaparata in filmov

smo ponovno znižali, tako, da dobite
26 Sch film vel. 6x9
za din 10.—
Box pa za din 49.—

Vaše fotoaparate pa zamenjate za Contax, Leico, Roliflex ali Retino prav gotovo najkulantneje pri nas. Predno se odločite za nakup fotoparata si oglejte našo največjo zalogo zadnjih modelov in reklamne cene v naši izloži. Se priporoča

Foto Tourist Lojze Šmuc
Ljubljana — Aleksandrova cesta 8.

u— 9000 ljudi glasuje o pročelju Bat'ove palače. Poročali smo o dobrem domisleku vodstva Bat'ove ljubljanske podružnice, ki je pozvala ljubljansko občinstvo, naj se odloči za eno izmed variant, v katerih naj bi se uredila fasada, kar se tiče takozvanih

Specialistka za ženske bolezni in porodništvo

dr. JOŽICA ŽITKO

se je vrnila iz inozemstva in zopet ordinira. Miklošičeva 7. — Ordinira od 3.—5. Telefon 47-64. 6836

markiz, pristreškov, ki služijo za obrambo pred pripeki in dežjem. Zanimivo je, da se pretežni del glasovalcev odloča za pristrešek sredi prvega nadstropja, in mnogi izmed njih utemeljujejo svoj predlog z raznimi strokovnjaškimi razlogi. Če bo tudi končni rezultat izpričal, da je večina glasovalcev na tej strani, bo tvrda Bat'a, kakor je pač obljubila fasado svoje palače uredila po njihovi želji.

Dobro namočeno na pol oprano

Ženska hvala vsebuje milo, ki razkaja in odpravi velik del neznane že ponoči, med namakanjem. Obenem vodo zmehča, tako da si pri pranju perila z Žensko hvalo prihranite polovico dela.

OBIŠČITE

naša domača letovišča, zdravilišča in planinske postojanke, našli boste zdravje, oddih in razvedrilo; spoznavajte lepote svoje domovine.

MARIBOR

gostoljubna in vesela metropola severne Slovenije na vzhodni strani Pohorja, sredi prijaznih vinogradov in sadovnjakov, nudi na prijeten oddih. Mito podnebje Lepa okolica. Edinstveno kopališče na Mariborskem otoku. Nova avtomobilna cesta na Pohorje. Prvovrstni hoteli in penzioni Zmerne cene. Informacije daje: Mestni turistični odbor in »Putnik« v Mariboru.

PTUJ

znamenito zgodovinsko mesto, obdano ob ljubkih Slovenskih gorah. Lep park. Kopališče ob Dravi. Lepo urejeni hoteli in gostilne. Prvovrstna domača vina. Zmerne cene. Prijazna letovišča v najbližji okolici. Informacije daje Mestni turistični odbor in »Putnik« v Ptuj.

HOTEL »BELI KRIZ«, PTUJ. 24 postelj, tekoča topla in mrazna voda, garaža. Dnevni penzion 35 do 45 din.

RESTAVRACIJA »PRI POSTI«, J. A. BERLICH, PTUJ. Priznana kuhinja, najboljša domača vina, zmerne cene.

LETOVIŠČE »DOBRAVA«, pošta Ptuj. Jaska gora v Halozah. Mirna lega. Lepi sprehodi. Kopališče. Ribolov. Celodnevna oskrba 30 do 35 din. Pojavila daje »Posojilnica« ali »Putnik« v Ptuj.

BLED

NAJMODERNEJŠE LETOVIŠČE IN ALPSKO KOPALIŠČE

PARK HOTEL

BLED, ob jezeru. 300 postelj. Dnevni penzion s vsemi takami in postrežbo od 1. IX. do 1. VII. 70 din do 100 din.

HOTEL »UNION«, BLED. Garaža, vrt, prvovrstna kuhinja, dnevni penzion 60 do 90 din.

KRANJSKA GORA, 810 m
PODKOREN, 847 m
GOZD-MARTULJEC, 752 m

Najlepša slovenska letovišča in klimatske postojanke za zdravilne potoke.

HOTEL »SLAVEC«, KRANJSKA GORA, 18 postelj. Sodobni konfort. Točna postrežba. Zmerne cene.

PENZION »KRESNICA«, KRANJSKA GORA, 25 postelj. Sodobni konfort. Točna postrežba. Zmerne cene.

PENZION »A. CERNE«, KRANJSKA GORA, 25 postelj. Konfortni penzion. Zelo prijetljive. Zmerne cene.

RADOVLJICA, 521 m nad morjem. Slikovita ležaja ob rovu gorejske panote, zdravilo in sončno letovišče. Lepi sprehodi s krajnim razgledom. Nov, udoben hotel s vsem konforom. Moderno kopališče, teniški igrišča, saune, karavanke in Jelovce. Informacije daje Turizmo-prometno društvo v Radovljici.

ZIMOVNICA pri Bledu, 600 m nad morjem. Zel. postaja, postelje, penzioni, gostilne. Vsa oskrba od 30 do 40 din. Informacije daje Turizmo-prometno društvo v Bledu.

HOTEL »PLEŠNICA«, LUGARSKA DOLINA, pošta Solčava, 50 postelj. Prvovrstna postrežba. Celodnevna oskrba od 45 do 55 din. Avtobus in Ljubljana in Celja.

KOČA POD KOVO na Pungartu, 1377 m. Idealno letovišče. Krašna lega. Vse leto oskrbovana. Tekoča voda. 22 postelj. Polna oskrba oskrba od 35 do 47 din. Informacije daje Podružnica SPD v Slovenjem gradu.

KOČA NA KREMŽARJEVEM VRHU, 1.161 m. Oskrbovana vse leto. Krašna razgledna točka. 10 postelj. Polna oskrba 35 do 47 din. Informacije daje Podružnica SPD v Slovenjem gradu.

PLANINSKI DOM NA PLESIVCU (Uršlj. gori), 1.696 m. Oskrbovana od 15. V. do 30. IX. Diven razgled. Letovišče. 27 postelj. Polna dnevna oskrba od 35 do 47 din. Informacije daje Podružnica SPD v Slovenjem gradu.

SMARJEŠKE TOPLICE, radiotermaalni vrelci 27 stopinj R. Desetdnevna penzija v sezoni 400 din, v glavni sezoni 450 din. Uprava kopališča v Novem mestu.

PLANINSKI DOM NA PLESIVCU (Uršlj. gori), 1.696 m. Oskrbovana od 15. V. do 30. IX. Diven razgled. Letovišče. 27 postelj. Polna dnevna oskrba od 35 do 47 din. Informacije daje Podružnica SPD v Slovenjem gradu.

PLANINSKI DOM NA PLESIVCU (Uršlj. gori), 1.696 m. Oskrbovana od 15. V. do 30. IX. Diven razgled. Letovišče. 27 postelj. Polna dnevna oskrba od 35 do 47 din. Informacije daje Podružnica SPD v Slovenjem gradu.

PLANINSKI DOM NA PLESIVCU (Uršlj. gori), 1.696 m. Oskrbovana od 15. V. do 30. IX. Diven razgled. Letovišče. 27 postelj. Polna dnevna oskrba od 35 do 47 din. Informacije daje Podružnica SPD v Slovenjem gradu.

PLANINSKI DOM NA PLESIVCU (Uršlj. gori), 1.696 m. Oskrbovana od 15. V. do 30. IX. Diven razgled. Letovišče. 27 postelj. Polna dnevna oskrba od 35 do 47 din. Informacije daje Podružnica SPD v Slovenjem gradu.

PLANINSKI DOM NA PLESIVCU (Uršlj. gori), 1.696 m. Oskrbovana od 15. V. do 30. IX. Diven razgled. Letovišče. 27 postelj. Polna dnevna oskrba od 35 do 47 din. Informacije daje Podružnica SPD v Slovenjem gradu.

PLANINSKI DOM NA PLESIVCU (Uršlj. gori), 1.696 m. Oskrbovana od 15. V. do 30. IX. Diven razgled. Letovišče. 27 postelj. Polna dnevna oskrba od 35 do 47 din. Informacije daje Podružnica SPD v Slovenjem gradu.

PLANINSKI DOM NA PLESIVCU (Uršlj. gori), 1.696 m. Oskrbovana od 15. V. do 30. IX. Diven razgled. Letovišče. 27 postelj. Polna dnevna oskrba od 35 do 47 din. Informacije daje Podružnica SPD v Slovenjem gradu.

PLANINSKI DOM NA PLESIVCU (Uršlj. gori), 1.696 m. Oskrbovana od 15. V. do 30. IX. Diven razgled. Letovišče. 27 postelj. Polna dnevna oskrba od 35 do 47 din. Informacije daje Podružnica SPD v Slovenjem gradu.

PLANINSKI DOM NA PLESIVCU (Uršlj. gori), 1.696 m. Oskrbovana od 15. V. do 30. IX. Diven razgled. Letovišče. 27 postelj. Polna dnevna oskrba od 35 do 47 din. Informacije daje Podružnica SPD v Slovenjem gradu.

PLANINSKI DOM NA PLESIVCU (Uršlj. gori), 1.696 m. Oskrbovana od 15. V. do 30. IX. Diven razgled. Letovišče. 27 postelj. Polna dnevna oskrba od 35 do 47 din. Informacije daje Podružnica SPD v Slovenjem gradu.

PLANINSKI DOM NA PLESIVCU (Uršlj. gori), 1.696 m. Oskrbovana od 15. V. do 30. IX. Diven razgled. Letovišče. 27 postelj. Polna dnevna oskrba od 35 do 47 din. Informacije daje Podružnica SPD v Slovenjem gradu.

PLANINSKI DOM NA PLESIVCU (Uršlj. gori), 1.696 m. Oskrbovana od 15. V. do 30. IX. Diven razgled. Letovišče. 27 postelj. Polna dnevna oskrba od 35 do 47 din. Informacije daje Podružnica SPD v Slovenjem gradu.

PLANINSKI DOM NA PLESIVCU (Uršlj. gori), 1.696 m. Oskrbovana od 15. V. do 30. IX. Diven razgled. Letovišče. 27 postelj. Polna dnevna oskrba od 35 do 47 din. Informacije daje Podružnica SPD v Slovenjem gradu.

PLANINSKI DOM NA PLESIVCU (Uršlj. gori), 1.696 m. Oskrbovana od 15. V. do 30. IX. Diven razgled. Letovišče. 27 postelj. Polna dnevna oskrba od 35 do 47 din. Informacije daje Podružnica SPD v Slovenjem gradu.

PLANINSKI DOM NA PLESIVCU (Uršlj. gori), 1.696 m. Oskrbovana od 15. V. do 30. IX. Diven razgled. Letovišče. 27 postelj. Polna dnevna oskrba od 35 do 47 din. Informacije daje Podružnica SPD v Slovenjem gradu.

PLANINSKI DOM NA PLESIVCU (Uršlj. gori), 1.696 m. Oskrbovana od 15. V. do 30. IX. Diven razgled. Letovišče. 27 postelj. Polna dnevna oskrba od 35 do 47 din. Informacije daje Podružnica SPD v Slovenjem gradu.

PLANINSKI DOM NA PLESIVCU (Uršlj. gori), 1.696 m. Oskrbovana od 15. V. do 30. IX. Diven razgled. Letovišče. 27 postelj. Polna dnevna oskrba od 35 do 47 din. Informacije daje Podružnica SPD v Slovenjem gradu.

PLANINSKI DOM NA PLESIVCU (Uršlj. gori), 1.696 m. Oskrbovana od 15. V. do 30. IX. Diven razgled. Letovišče. 27 postelj. Polna dnevna oskrba od 35 do 47 din. Informacije daje Podružnica SPD v Slovenjem gradu.

PLANINSKI DOM NA PLESIVCU (Uršlj. gori), 1.696 m. Oskrbovana od 15. V. do 30. IX. Diven razgled. Letovišče. 27 postelj. Polna dnevna oskrba od 35 do 47 din. Informacije daje Podružnica SPD v Slovenjem gradu.

PLANINSKI DOM NA PLESIVCU (Uršlj. gori), 1.696 m. Oskrbovana od 15. V. do 30. IX. Diven razgled. Letovišče. 27 postelj. Polna dnevna oskrba od 35 do 47 din. Informacije daje Podružnica SPD v Slovenjem gradu.

PLANINSKI DOM NA PLESIVCU (Uršlj. gori), 1.696 m. Oskrbovana od 15. V. do 30. IX. Diven razgled. Letovišče. 27 postelj. Polna dnevna oskrba od 35 do 47 din. Informacije daje Podružnica SPD v Slovenjem gradu.

PLANINSKI DOM NA PLESIVCU (Uršlj. gori), 1.696 m. Oskrbovana od 15. V. do 30. IX. Diven razgled. Letovišče. 27 postelj. Polna dnevna oskrba od 35 do 47 din. Informacije daje Podružnica SPD v Slovenjem gradu.

PLANINSKI DOM NA PLESIVCU (Uršlj. gori), 1.696 m. Oskrbovana od 15. V. do 30. IX. Diven razgled. Letovišče. 27 postelj. Polna dnevna oskrba od 35 do 47 din. Informacije daje Podružnica SPD v Slovenjem gradu.

DANES PREMIERA!

Krašen film o borbi zdravnika za dobrobit človeštva, o borbi proti napačnim predsodkom in paragrafom — ki onemogočajo razvoj medicinske vede

Zdravnik iz strasti

V glavnih vlogah Albrecht Schönhals, Karin Hardt in Hans Söhner. Predstave ob 17., 19., 21. uri. Predprodaja ob 11.—12. in ob 16. dalje.

— Zrtve napadalcev. V četrtek so trije neznanji moški napadli 27-letnega delavca Konrada Hohnika z Rečice ob Savini ter ga z udarci z nekim topim predmetom močno poškodovali po glavi in levi roki. Hohnik se zdravi v celjski bolnišnici.

— Delavsko godbeno društvo priredi danes vrtno veselico v Lavričevi gostilni na Teharjih. (—)

Iz Maribora

— Na francoski državni praznik in ob 150letnici francoske revolucije je vibrala s poslopja v Krekovi 14, kjer je tukajšnja francoska konzularna agentura, francoska trobojnica.

— Velik festival slovenskih narodnih iger in plesov bo v okviru 8. Mariborskega tedna 5. in 6. avgusta. Včeraj je bil v mestni posvetovalnici sestanek za prireditev festivala, ki so se ga udeležili zastopniki raznih društev. Sestanek je vodil predsednik Mariborskega tedna g. dr. Franjo Lipold. Na sestanku so se spoznali pobudniki misli, katerih uresničenje bo znatno povzdiglo potek te prve slovenske folklorne prireditve v večjem obsegu. Na sestanku se je izvolil tudi pripravljalni odbor za organizacijo festivala.

SPECIALNA TRGOVINA Z DEZNIKI
BETKA LEŠNIK — MARIBOR,
GOSPOSKA ULICA št. 14 — SE JE
PRESELILA NA GLAVNI TRG 17 a.

— Angleški predavatelj bosta jutri v ponedeljek ob 21. v dvorani Ljudske univerze. Predavala bosta lektor angleščine na zagrebški univerzi g. Stephen Clissold o Veliki Britaniji danes in včeraj in lektorica na ljubljanski univerzi ga Copeland o slovenski alpski flori. V četrtek 20. t. m. pa bo koncert angleške glasbe v Vesni, ki se ga bo udeležil najbrže tudi angleški konzul iz Zagreba g. Rapp.

— Trst in Opatija vas čaka! Avto izlet ob 5. do 6. avgusta. Izletna pisarna M. Okorn, Ljubljana, Františkanska ulica 3 tel. 22.50. (—)

Akumulatorji
VARTA

Izdelek jamči zanesljivo vožnjo. — Pazite na znamko! — Zastopstvo:

Varta in Marelli service

A. GOREC družba s o. z.

poleg nebotičnika.

»ZLATOROG«

ob Bohinjskem jezeru — 523 m

Kraška letovišna točka ob Bohinjskem jezeru. Razpolaga s 65 sobami s skupaj 86 posteljami. Celodnevna prehrana, prenočnica in vse takse znašajo za eno osebo od Din 68.— do 85.—. Od žel. postaje Bohinjska Bistrica od vsakega vlaka zveza z avtobusom.

Prijavite svoj prihod na upravo »Zlatorog«, p. Sv. Janez ob Boh. jezeru, Slovenija.

Izkušeni turisti ve, da so za na hrbe najboljše SLAMICEVE KONZERVE.

Novost za Ljubljano!

V novem hotelu SLON, bo v teku tega tedna otvoritev restavracije.

Danes koncert s plesom

Igra vojaški orkester na vrtu

GOSTILNE MARENCE

DOLENJSKA CESTA 20

Tekstilnega tehnika

z večletno prakso na vseh področjih tekstilne stroke (barvanje in apretiranje volne, bombaža in svile) sprejme vodilna kemična tovarna v svrhu posejanja odjemalcev. — V pošte pridejo samo jugoslovanski državljani. — Ponudbe pod »Stalna služba« na oglasni oddelki »Jutra«.

POZOR CENJE. DAME IZ TRNOVEGA!

Znižali smo cene: moderne trajne ondulacije din 50.—; dijakine din 40.—. Priporočamo SALON »FEANK«, Trnovo, Kozeljca.

Zrebanje loterije

rejeval malih živali

preloženo končnoveljavno na 10. september.

FOTOMATERJI!

Ce hočete res dobro fotografirati kupujte naše nove filme.

Edina specialna fototrgovina

Janko Pogačnik,

Ljubljana — Tyrševa cesta 20.

Kvalitetna amaterska dela!

ZOBOZDRAVNIK SPECIALIST

Dr. HLAVATY

zopet redno ordinira

KARAVANA PUSTINJE

KINO MATICA, tel. 21-24 Fran Jug film.

Veilko monumentalno delo napete vsebine.

Predstave ob 17., 19. in 21.

— Obmejni Sokoli so se vrnili iz So. fije polni najlepših vtiskov o bratih Bolgarin. Na postaji jih je pozdravila množica zavednih Mariborčanov, ki jim je toplo vzklikala. Na Sušaku pa je odpotovalo k so kolskim slovesnostim 140 mariborskih Sokolov.

— Sprejem novih učencev v železniško obrtno šolo. Tudi letos bo sprejetih v obrtno šolo pri delavnici državnih železnic v Mariboru 40 učencev, in sicer 30 ključavničarskih, 8 strugarških, 1 elektriški in 1 mizarski. Obrtna šola traja 4 leta. Za časa šolanja bodo dobivali učenci primerno plačo. Prošnje je oddati, odnosno poslati upravi šole v Mariboru (železniške delavnice) najpozneje do 15. avgusta. V prošnji je treba navesti točen naslov in najbližjo železniško postajo. Odlučila za sprejem bosta šolsko izpričevalo in rezultat sprejemnega izpita, pri katerem se bosta ugotovila obrtna sposobnost in zdravniško mnenje o telesni sposobnosti kandidata.

— Nočno lekarniško službo imata v tekočem tednu Vidmarjeva lekarna na Glavnem trgu in Savostova magdalenska lekarna na Kralja Petra trgu. Zdravniško dežurno službo za nujno zdravniško pomoč pa ima danes v nedeljo zdravnik OUZD dr. Ivan Turin. Linhartova ulica 12.

— Šahovski novice. Pri predsočnem 8. kolu so bili ti rezultati: Mišura : Šumenjak 1:0, Marvin : Babič 1:0, Vidovič : Lukeš 1:0, Mohorčič : Keča 1:0, Eferl : Pesek 1:0, Knecht : Nosan 1:0, dr. Krulc : Lukeš sen. 1:0. Partija med Gerželjem in Ortaličem je bila prekinjena. Prekinjena partija iz 7. kola med dr. Krulcem in Knechtom se je končala remi. Stanje po 8. kolu: dr. Krulc 6 in pol, Mohorčič 6, Mišura 5 in pol, Gerželj 5 (2), Regoršek 4 in pol, Babič in Lukeš sen. 4 itd.

— Zaradi kilograma kruha razbita pogajanja. Pogajanja o novi kolektivni pogodbi med pekovski mojstri in pekovi. skimi pomočniki so se razbila, ker vsebujejo po pomočnikih predložena kolektivna pogodba točko, po kateri bi poročenim pomočnikom pripadel dnevno 1 kg kruha.

— Zagonen smrt otroka. Dne 12. maja je umrl otrok Marije P. s Tolstega vrha pri Guštanju. V zadnjem času pa so se med ljudmi širile govorice, da je ubogi otrok postal žrtev detomora. Orožniki so na podlagi zbranega gradiva ovadili držav. nemu tožilstvu otrokovega očeta kot osumljenega, da je izvršil detomor.

— Žrtev strela, je postala 38letna ž. Jarjeva žena Terezija Mezgecova, z Spodnjega Jakobskega doja, ki je stala pred blevom. Strela jo je opazila po hrbtu in nogah, tako da je bila popolnoma črna. Bila je pri priči mrtva.

— Nesrečna ljubezen tira mladino v smrt. V Studencih je zaužila večjo količino ocatove kisline 26letna Marija Sagadinova. Ubožico so prepejali v bolnišnici, kjer je umrla. Vzrok samomora je življenjsko razočaranje.

— Nesrečna ljubezen tira mladino v smrt. V Studencih je zaužila večjo količino ocatove kisline 26letna Marija Sagadinova. Ubožico so prepejali v bolnišnici, kjer je umrla. Vzrok samomora je življenjsko razočaranje.

— Nesrečna ljubezen tira mladino v smrt. V Studencih je zaužila večjo količino ocatove kisline 26letna Marija Sagadinova. Ubožico so prepejali v bolnišnici, kjer je umrla. Vzrok samomora je življenjsko razočaranje.

— Nesrečna ljubezen tira mladino v smrt. V Studencih je zaužila večjo količino ocatove kisline 26letna Marija Sagadinova. Ubožico so prepejali v bolnišnici, kjer je umrla. Vzrok samomora je življenjsko razočaranje.

— Nesrečna ljubezen tira mladino v smrt. V Studencih je zaužila večjo količino ocatove kisline 26letna Marija Sagadinova. Ubožico so prepejali v bolnišnici, kjer je umrla. Vzrok samomora je življenjsko razočaranje.

— Nesrečna ljubezen tira mladino v smrt. V Studencih je zaužila večjo količino ocatove kisline 26letna Marija Sagadinova. Ubožico so prepejali v bolnišnici, kjer je umrla. Vzrok samomora je življenjsko razočaranje.

— Nesrečna ljubezen tira mladino v smrt. V Studencih je zaužila večjo količino ocatove kisline 26letna Marija Sagadinova. Ubožico so prepejali v bolnišnici, kjer je umrla. Vzrok samomora je življenjsko razočaranje.

— Nesrečna ljubezen tira mladino v smrt. V Studencih je zaužila večjo količino ocatove kisline 26letna Marija Sagadinova. Ubožico so prepejali v bolnišnici, kjer je umrla. Vzrok samomora je življenjsko razočaranje.

— Nesrečna ljubezen tira mladino v smrt. V Studencih je zaužila večjo količino ocatove kisline 26letna Marija Sagadinova. Ubožico so prepejali v bolnišnici, kjer je umrla. Vzrok samomora je življenjsko razočaranje.

— Nesrečna ljubezen tira mladino v smrt. V Studencih je zaužila večjo količino ocatove kisline 26letna Marija Sagadinova. Ubožico so prepejali v bolnišnici, kjer je umrla. Vzrok samomora je življenjsko razočaranje.

— Nesrečna ljubezen tira mladino v smrt. V Studencih je zaužila večjo količino ocatove kisline 26letna Marija Sagadinova. Ubožico so prepejali v bolnišnici, kjer je umrla. Vzrok samomora je življenjsko razočaranje.

— Nesrečna ljubezen tira mladino v smrt. V Studencih je zaužila večjo količino ocatove kisline 26letna Marija Sagadinova. Ubožico so prepejali v bolnišnici, kjer je umrla. Vzrok samomora je življenjsko razočaranje.

— Nesrečna ljubezen tira mladino v smrt. V Studencih je zaužila večjo količino ocatove kisline 26letna Marija Sagadinova. Ubožico so prepejali v bolnišnici, kjer je umrla. Vzrok samomora je življenjsko razočaranje.

— Nesrečna ljubezen tira mladino v smrt. V Studencih je zaužila večjo količino ocatove kisline 26letna Marija Sagadinova. Ubožico so prepejali v bolnišnici, kjer je umrla. Vzrok samomora je življenjsko razočaranje.

— Nesrečna ljubezen tira mladino v smrt. V Studencih je zaužila večjo količino ocatove kisline 26letna Marija Sagadinova. Ubožico so prepejali v bolnišnici, kjer je umrla. Vzrok samomora je življenjsko razočaranje.

— Nesrečna ljubezen tira mladino v smrt. V Studencih je zaužila večjo količino ocatove kisline 26letna Marija Sagadinova. Ubožico so prepejali v bolnišnici, kjer je umrla. Vzrok samomora je življenjsko razočaranje.

— Nesrečna ljubezen tira mladino v smrt. V Studencih je zaužila večjo količino ocatove kisline 26letna Marija Sagadinova. Ubožico so prepejali v bolnišnici, kjer je umrla. Vzrok samomora je življenjsko razočaranje.

— Nesrečna ljubezen tira mladino v smrt. V Studencih je zaužila večjo količino ocatove kisline 26letna Marija Sagadinova. Ubožico so prepejali v bolnišnici, kjer je umrla. Vzrok samomora je življenjsko razočaranje.

— Nesrečna ljubezen tira mladino v smrt. V Studencih je zaužila večjo količino ocatove kisline 26letna Marija Sagadinova. Ubožico so prepejali v bolnišnici, kjer je umrla. Vzrok samomora je življenjsko razočaranje.

— Nesrečna ljubezen tira mladino v smrt. V Studencih je zaužila večjo količino ocatove kisline 26letna Marija Sagadinova. Ubožico so prepejali v bolnišnici, kjer je umrla. Vzrok samomora je življenjsko razočaranje.

— Nesrečna ljubezen tira mladino v smrt. V Studencih je zaužila večjo količino ocatove kisline 26letna Marija Sagadinova. Ubožico so prepejali v bolnišnici, kjer je umrla. Vzrok samomora je življenjsko razočaranje.

— Nesrečna ljubezen tira mladino v smrt. V Studencih je zaužila večjo količino ocatove kisline 26letna Marija Sagadinova. Ubožico so prepejali v bolnišnici, kjer je umrla. Vzrok samomora je življenjsko razočaranje.

— Nesrečna ljubezen tira mladino v smrt. V Studencih je zaužila večjo količino ocatove kisline 26letna Marija Sagadinova. Ubožico so prepejali v bolnišnici, kjer je umrla. Vzrok samomora je življenjsko razočaranje.

— Nesrečna ljubezen tira mladino v smrt. V Studencih je zaužila večjo količino ocatove kisline 26letna Marija Sagadinova. Ubožico so prepejali v bolnišnici, kjer je umrla. Vzrok samomora je življenjsko razočaranje.

— Nesrečna ljubezen tira mladino v smrt. V Studencih je zaužila večjo količino ocatove kisline 26letna Marija Sagadinova. Ubožico so prepejali v bolnišnici, kjer je umrla. Vzrok samomora je življenjsko razočaranje.

Pod zelenim baldahinom palmovim

Pismo slovenskega legionarja iz Afrike

Ne da bi se bila kdaj videla, mi je g. S. Cirk poslal že več prav pri-
vlačnih dopisov iz črne celine. Pone-
kod malo skrajšan tekst dajem gospo-
darski na objavo. A. Debeljak

Sidi Bel Abbes, 27. junija 1939

Spomladanski politični dogodki so vzne-
mirili ves svet. Tudi mene so dovedli v
neprijeten občutek in nerazpoloženje, da
sem izgubil tla pod seboj. Legionarsko živ-
ljenje me kot ogromna hobotnica vobče
bolj in bolj vleče v splošno brezčutje. Le
z veliko voljo se borim, da očuvam svojo
notranjost, kolikor je še dobrega v njej.

Letos je bilo pri nas obilo lepih dni,
slavnosti, veselja. A meni ni do smeha, če-
prav ga vidim polno okoli sebe. Pisal bi
vam, kako so teklo te zabave. Toda kot
hladen opazovalec teh prireditvev bi poro-
čal nemara presuhojarno.

Naš ugled je zadnje čase silno narasel.
Posebno zdaj, ko se pripravljajo poldrugi ti-
sječ mož na veliko parado v Pariz na držav-
ni praznik 14. julija. Januarja sem bil
v Alžiru pri sprejemu g. Daladiera med
často četo s polkovno zastavo in našo
godbo. Tam smo doživeli tak triumf, da se
mi še danes vse to zdi le kot krasne sanje.
Kako bo v Parizu, si morem predstavljati,
toda žal, tja ne pojdem, ker sem v konje-
nici; slovenskega nastopa se pa udeležijo sa-
mo pehota. Četrty mesec je že potekel, kar
sem v Afriki zajezdil živahnega arabskega
konja. Pred dvema mesecema sem prešel v
motorizirano konjstvo k oklopnim avto-
mobilom. Tu mi je prav dobro. Ali kakor
sem spremenljiv, bi to najrajši pustil in se
vrnil k pešcem, samo da bi smel v Pariz
na mimohod.

Čas prinaša dosti spremembe. Če bi nas
vsak dan že samo naslikal, kakršni smo, bi
nastala kaj prikupna knjiga. Življenje v
samem Bel Abbesu nudi toliko raznoter-
st! Vendar si zopet mislim: bolje, da upo-
rabim prosti čas za čitanje ali za odmor,
kakor da bi prikazoval brezimne tovariše
in njihove značaje.

Na kratko se pa vseeno dotaknem pred-
meta. Zdal sem jim že prišel do živega, po-
znanih njih miselnosti. Nemci na primer ne
držijo častne besede, silo rabijo nasproti
slabotnim, kolegijski pa so nasproti nem-
sko govorečim. Angležev je malo, so pa vsi
res gentlemani. Enako Amerikanci — se-
veda so hudi sovražniki alkoholne prepove-
di, kolovodje neumnosti v barih, kadar jih
žilica prime. Francozi so precej dobri, to-
variški, iskreni. Včasih jih prime »cafarde«,
katerega se vsakdo tu hitro nalezje, ako
ga ni že s seboj prinesel. »Caфарde« je ču-
dna zajedavka, ki se začne vokuju v glavo.
Navzlic povpraševanju menažerij in zo-
loških zavodov obeh delov sveta doslej
se niso mogli ujeti nobenega primera: ko
žival poznamo samo po njenih strasnih
učinkih na človeške možgane (glej humoristi-
čni oris tega čustvenega mikroba v vojaš-
kem slovarju: F. Déchelette, L'Argot des
Poilus, Paris, 1918, op. tipkarja). Kafar je
nerazpoloženje, hrepenenje, koprnenje, ne-
gotovost, domotožje, kesanje, pričakovanje
nemogočih dogodkov. Ta legionarska slabost
me že dolgo obhaja, zdravila pa ji ni.
Kadar kdo boluje za to kugo, ga pustite
pri miru, ne izprašujte ga. Drugače se vna-
me takoj pretep. Bolnik popade tolažnika
in ga naklesti. Družba se me precej ogib-
lja, kadar me nadlegujejo »nevidci« — te ne-
srečne bolehalosti. Belgijci in Flamci se
med seboj ne morejo: dosti dobrih fantov,
ali še več manjvrednih, največ dezerterjev.
Holanci so redki, Finci, Švedi, Estonci.
Lettonci in Klajpade (Memel) so slabo zastop-
ani. Najbolj poživljajo naše vrste vihravi
Španci, ki so letošnjo pomlad prešli Pire-
neje in po končanih vajah vstopajo v spe-
cialne tečaje v Bel Abbes, oziroma gredo
dalje na iztok ali pa na jug. Od vseh mi
najbolj ugajajo Švircarji: odlični tovariši in
odlični vojaki. Italijani so me presenetili.
Vsi so »grlati« pesem in komedije. A svo-
jo domovino zelo blatio. Vojaki so po ve-
čini splošno nedisciplinirani, pozneje se
popravijo. Čehi, kar je starih legionarjev,
so jako zase, slično tudi Nemci. Poljakov
ni malo: te dni so zopet dobili obisk šolske
ladje »Iskrene«. Svečanost pred spomenikom
mrtvih, kjer je poveljnik broda na čelu
delegacije položil venec in rdečo-belo poljs-
ko zastavo. Nato tekme v bazenu, water-
polu, zmagala je naša sportska ekipa, kon-
cert v Domu. Castnikom so pa naši oficirji
v svojem Domu priredili banket. Simfoni-
ni orkester je privabil ves Bel Abbes do
ograde. Pomorščaki so skušali opiti svoje
rojake legionarje po barjih in »bistrojih«
(točilnicah), pa se je zgodilo narobe: na-
posled so mornarji »barko vozili«!

Madžari kot tovariši niso slabi, vendar z
nikomor ni dobro načenjati narodnostnih
ali političnih vprašanj. O tem se tu sploh
ne govori, vsak drži svoje zase.

Vprašali me boste: Kaj pa Jugoslaveni?
Kot vojaki in legionarji med najboljšimi.
Posebno stari, ti nosijo že vsa odklonska
kar jih Francija more dati: vojaško sveti-
njo, vojni križec, odličje maroškega sul-
tana, kolonialne odznake za zasluže ali hrab-
rost v marokanski vojni itd. Večinoma so
to ubežniki iz naše vojske. O domovini po
navadi nočejo nič vedeti. V dotoku sem pri-
šel celo s takim, ki bi ga bil najrajši ubil
za njegovo početje. Toda pravice nimam
nastopati kot sodnik. Legija krije vse. Kam
neki je izginil — menda v Sirijo — tisti
Slovenec iz Posavja?

Po pravici povedano: najbolje bo, da se
Jugoslaveni tu ne poznajo. Teh ljudi se
čedalje bolj ogibljem: kadar začno pljuva-
ti na domače stvari, bi se moral tepsti z
njimi. Zadržati se moram in jim pokažem
hrbet.

Večkrat prejmem iz domovine pismo s
prečudnim naslovom. Vprašujejo me: kako
piti v legijo? Ponovno svetujem vsakemu:
legija ni vredna, da naša kri vre pod afri-
skim ali azijskim soncem, pa naj si bo tu-
ji svet še tako privlačen. Vsakdo lahko
prebije doma ali po svetu s katerim koli
delom, nikar gubiti živcev v legiji! Malo-
kdo pride zdrav iz tega pekla, pa naj si bo
iz samega jekla. Legionar stoji na straži,
oborožen samo z bajonetom in prazno pu-
ško. Drznost in samozaupanje sta glavna
obramba. Mislite si noč: Arabci nomadi,
nahujskani, straža na železniški progi pa
sam, brez nabojev pri sebi. Tako lahko ga
najdemo pri zamenjavi s prezezanim vrato-
m. In če bi mu dali naboje, v duševni
medlosti, ko ga sredi noči obide »cafarde«,
bi si svinčenko poglaval v možgane! Da me
neka reč ne priklope na to mesto, že davno
bi bil uprhnil. Vendar iskrica nade tli, čas
beži dokaj hitro, mogoče se le preokrene.
Čim dalje pišem, tem bolj čutim, da se mi
bliža prej orisana škibost: iti moram spat,
nič ne smem misliti, nič vedeti, časopisa že
mesec dni ne morem niti pogledati, vse se
mi zdi neumno, kot da je ves svet obnorel
v tej vojni vročici.

Čeprav bo letos 16 let, odkar »nosim su-
knjo belo«, se mi vse to vojakovanje vidi
tako nenavadno, da sam ne vem, čemu me
goni usoda po teh kasarnah. Saj nisem bil
nikdar dobro zapisan: nikoli se nisem nau-
čil »zgibanja v pasu« in se ga menda tu-
di ne bom. Kje že nisem služil doslej! Top-
ništvo, letalstvo, pehota, konjica, sedaj
tank in oklopní avto. Z vsem mogočim
orožjem sem se pobratil in ga znam rabiti.
Jeli še kje kdo na svetu služil v tolikih
vrstah? Četudi danes gladko predavam to-
varišem o vseh teh branilih ali napadali-
h v francosčini, Poljakom in Čehom pa v nem-
ščini ali češčini, — izvrstni vojaški kruh mi
je uničil vse zobe — četudi sem vložil to-
liko truda, ni bilo trajnega uspeha ne do-
ma ne tukaj. Danes sem odločen, da ne
ostanem v legiji: postal sem preobčutljiv
za tako trdo življenje.

Nikjer se bolje kakor tu ne naučiš ob-
vladati samega sebe, kazati hladno kri, pa
najsi v tebi kipi in polje, da bi najrajši
buknila v upor. Niti z očesom ne trenes, ne
spreminjajo te barve, popola gospodar sa-
mea sebe ostanes. Poznati samega sebe je
tu izrednega pomena, drugače si hitro brez-
glava ovca in čedalje bolj propadaš, dokler
popolnoma ne zabrežeš kot pijanec, čisto
nezmožen za delo — nalik mnogim legio-
narjem, ki so zašli na slaba pota kljub pre-
povedim in ostrim kaznim. Posledice so ob-
čutne: klavetstvo in bolezní, ko se posloviš
od legije. Saj onemogla »suha grapa« ne
drži težkih 15 do 20 let, da si zasluži bor-
no pokojnino. Pa tudi ti upokojenci so ve-
čidel mokri bratci, brez volje, zlasti doslu-
ženci iz Tonkina. Ondi je voda smrtno ne-
varna. Priljubljeni so piti vino in razne dro-
ge. Za čaj ali kavo pa ne marajo. Tako jim
alkohol pride v navado in vse gre ra-
kovo pot. Umrljivost je tam občutna, da-
si pošiljajo v daljno Azijo utrjeno moštvo
po večletni službi v Alžiru, Maroku ali Si-
riji. Strašna pripeka, težko podnebeje jih
poglej alkohola pošteno vzame, da ljudje
niso več kot hudiim naporom. V ekvator-
ski klimi naš vojak ne more nositi tovora,
komaj zmore svoje orožje. Baš te dni se
je iz Tonkina vrnil bataljon starih legio-
narjev in skupaj stanujemo. Med njimi
sem našel dva Jugoslavena, ki sta nad 10
let v tem poklicu. Za seboj imata Maroko,
borbe v Rifu z Abd-el-Krimom, Saharo, Si-
rijo. Sedaj sta se vrnila iz Indokine. Vkr-
cala sta se v Haifongu. Pripovedujeta mi o
martovanju. Jugoslavije se precej medlo
spominjata. Domačih novic ne vesta. Takoj
od prvih besedah me vprašata o naši dr-
žavi, prosita naših častnikov. Kar vem, sem
jima povedal, novim pa žal ne dobivam.
Krenili smo v čitalnico, da smo čitali 8 dni
staro »Politiko« iz Beograda. Pri časi piva
smo pred Domom poslušali radijski koncert
in dolgo govorili. Zgovornejši Todorovič iz
Sremske Mitrovice mi je očrtal usodo le-
gionarjev v Tonkinu. Po večini se brž ože-
nijo z Anamitkami ali Kitajkami. Žive pri
njih. Od svoje plače jim na 14 dni odrine-
jo po 10 do 15 piastrov (piaster = 10 fran-
kov). Samo v štab polka je treba zadevo
prijaviti. To se na višjem mestu blagohot-
no sprejme na znanje. Izven službe, ki ra-
di ozračja ne zahteva toliko od moža ko-
likor v Maroku, Alžiru ali Tunisu, ostanes
lahko »doma«, v senci svoje verande, na
visoci postelji, medtem ko ti ljuba ženka
prijazno streže. Pokazal mi je fotografije:
Anamitke v mladosti niso napačne. Poseb-
no je pa legionarjem všeč to, da so skrbne
in čiste.

Vozijo se v kolesljih, ki jih vlečejo ku-
liji. S tem ravna vojak z vprežno žirni-
vo. Zadnje čase pa se je ku liji modernizir-
al, dobil svoj »fiaker«, trikikel: zadaj
vrti pedal in vozi svojega gospoda.

Nekaj pa je tam privlačno: legionarji v
osamljenih krajih smejo hoditi nad tigre.
Lov je dokaj oprasen, nagrada za ubito zver
pa lepa. Kjer je bil moj sobesednik na stra-
ži, držal široka cesta na Kitajsko. Po njej
hite po cele noči z ugašenimi lučmi ogrom-
ni kamioni naloženi s topovi in strelivom,
z razstavljenimi deli letal. Zaloge so iz An-
glije ali Amerike. Japonska se bo posvem
izčrpala, sodijo tam. A tudi Kitajski je
kriva, da vojna traja toliko časa: »Nam se
toliko ne pozna, če prepaše sto milijonov,
večji bomo še zmeraj ko Nipon.« Potova-
nje iz Saigona ali Haifonga je »prav napo-
rno« — 36 dni na morju. Z občudovanjem
pripoveduje o Adenu: ob teh neštetih utro-
bah so jih Angleži precej gostoljubno spre-
jeli. Sicer pa je bilo kaj strogo na brode,
ker so oficirji in podoficirji imeli s seboj
svoje žene, je bilo vsako mesto zastraženo,
kjer je bilo nekaj lepše ali udobnejše:
bali so se za svoje boljše polovice. Ko so
prispeli s tropskimi šlemi, a precej blede
od mučne vožnje in izdelani od tonkinske-
ga podnebeja, je ves Bel Abbes hitel na uli-
ce, po katerih jih je polkovna godba spre-
mljala s postaje v vojašnico. Mi mladi smo
z občudovanjem strmeli v te brezizrazne
obrazе, v odločne, toda vročične oči, že

bolj pa v bogato prtljago, ki so jo pose-
bni vozovi peljali s kolodvora. Občo pozor-
nost je zbudil legionar, ki je — po 5let-
nem tonkinovanju — pripeljal štiriletnega
sina v kroju legionarja 1. klase (v Avstriji
je bil to frajtar). Malega sem si ogledal v
čitalnici, ko je z očetovo družbo »špano«
vlekel.

Ker mi večkrat kdo pošlje starih naših
znank in prosi, naj jih zamenjam, se pač
trudim ustreči. A stvar ni tako lahka. Čim
dalje biva kdo v legiji, tem manj pisem
prejema od domačih. Nekateri niti ne ma-
rajo zveze s preteklostjo. Na ta način po-
nudbe v tujih znakah niso posebno pogo-
ste. Ako pa kdo dobi pošiljko z redko
znanko, jo prevzamejo navadno starejši
podčastniki za zavojček cigaret ali stekle-
nico piva. Tu jim kajpada ne morem hodi-
ti v zelje. Sicer sem prejel nekaj nerablje-
nih mark bivše republikanske Španije, a
sam ne vem, komu bi jih poslal. Alžirske
marokanske in tunijske vrednotnice so prav
okusne, zlasti jubilejne in zgodovinske.
Dolgo sicer ne bom več v Bel Abbesu, ven-
dar upam, da je pač še dovolj časa in da
bom utegnil ustreči filatelistom, ki bi že-
leli kupiti takega blaga... Kuverta s 100
redkimi znankami stane do 25 frs, druga-
če do 15.

29. junija.

Pismo nadaljujem na straži po končani
službi. Svetla, vroča noč. Kakor zaklano
spi vse, razen mene. Leže pod milim ne-
bom, v stražarni je zatohtlo.

Kvik
S TOPLO ALI HLADNO VODO
PROIZVAJA UNION ZAGREB

Poleg stoji zavetišče »Foyer du Légionnaire«. Četrtek je. Zato je hiša polna: kon-
cert in dva filma z žurnalom. Tudi meščan-
stvo je pritisnilo, ker je na sporedu trak
z naslovom Ljudje brez imena (Les Hom-
mes sans noms), legionarji v Maroku. Žal,
da nisem prost: rad bi videl ta posnetek.
Sicer pa se pravo naše življenje ne da fil-
mati. Življenjski scenarij se ne sme pro-
družiti ali olepšavati. Tako je baše tudi
v tem posnetku mnogo nerences.

Ko smo lani potovali po južnem Oranu
na manevrsko ozemlje — 12 dni skozi go-
zdovite predele in deviške prerije, ki ča-
kajo orača, sem uzel zeleno morje. Valova-
ta, prasta, neobljudena brezkončna pokra-
na. Iz nje se dvigajo srednjevisoke pušob-
ne gore prečudnih oblik, kakršne je napra-
vil veter skozi stoletja. To gorovje je nam-
reč iz pečena. Pričakoval sem, da zagle-
dam pesek, kajti starejši so nam pravili
o puščavi, nazvani »bled«. A videl sem ze-
leno, pol metra visoko travo, ki jo je valo-
vila sapica.

»Kaj je to?« se okrenem na starega ka-
porala Serdaroviča iz Mostara, ki pa še ni
bil v Jugoslaviji. Za svetovne vojne je po-
begnil iz avstrijske vojske, obredel ves svet
in naposled običal v legiji, kjer upa do-
seči pokojnino.

»To je trava alfa. Izborna snov za papir
ali platno. Tvoja bela obleka je iz te tra-
vine, cigaretne papir in še marsikaj druge-
ga izdelujejo iz te tvarine. Ko si bil v Bos-
ni, si zadržal v času ramazanskega posta
okušal muslimansko sladico »halvo«. Ta se
prireja s pomočjo te trave, uvažane k nam
iz Egipta. Tu je imajo dovolj za vse tvornice
na svetu. Nikdar ne poide. Druge ne-
ge ji ni treba kakor — kosca.«

Na železniški postaji Bedeau sem videl
silna skladišča takega posušenega kovilja.
Dodeljen v štab našega bataljona, sem do-
bil v roke specialke, sicer nepopolne, ali
za orientacijo dovolj točne. Na njih je pri
vseh postajah te krajine označeno: D é p t
d'alfa. Bedni Arabci vendar nekoliko za-
služijo pri spravljaju in odpremljanju alte
v Oran, odkoder jo izvažajo v Anglijo in
Francijo, a poprej na svoj način predela-
no. Iz radovednosti sem šel v tukajšnjo
tvornico, kjer pripravljajo za papirnice in
pletinice suho »esparto« (t. j. španski na-
ziv najdemo v nem. kot Spartogras, poig
Pfriemena, Borstgras, po naših slovarjih:
bálovena, bodalica, muhvič, ščetinovec). Ali
kot legionarja me niso sprejeli.

Zetev je končana. Mlatilna podjetja de-
lajo na vso paro in težki kamioni vozijo ži-
to v velikanske »dok-silose« pri postaji. Al-
žir se hrani z belim kruhom, koruze še ni-
sem opazil. — Vinogradi obetajo obilno tr-
gatev. Če pojde tako naprej, bomo v 2. po-
lovici julija zobali prvo grozdje. Ne samo
za žito, tudi za vino imajo tukaj kakor po
vseh mestih silose, last zasebnikov ali pa
vinogradniških združenj. Pridelek prodajajo
na debelo ter izvažajo, seveda se zlate kap-
ljice izpije dosti tudi doma. Največji od-
jemalec je vojna uprava: vsak delavnik

pritiče vojaku pol l vina, vsak praznik pa
cel liter. Samo v Alžiru je okoli 150.000
vojakov; tako si lahko izračunate, koliko
posušijo žlahtnega soka. Žal, da ta pogosto
ni več trdovraten pogan. Moštvo se pa na-
gradi, ko prejme svojo meздо »aprete«.
Služnina znese Francozu precej, nam tuj-
cem pa malo, tako da se trud ne izplača.

Dva km stran stoji krasna Praktična po-
ljedelska in sadjarsko-vinogradniška šola
za Alžir in Maroko. Vsak dan drče mimo
po asfaltirani cesti naši oklopniki in vse-
lej gledam to vzorno gospodarstvo. Ko sem
bil še pešec, sem jo parkrat mahnil skozi
v poljski službi. Ker je bila ravno trga-
tev, so nam prijazni poskusni kandidati
(stagiaire) napolnili kape s sladkim groz-
djem.

Nedaleč se dviga moderno bolniško po-
slopje, lani dozidano: velike verande, ste-
klene stene, od vseh strani enako in vedno
pod soncem. Posebni oddelki za Arabce in
črnce so prav tako oskrbovani kot evrop-
ski.

Neredko se čita, kako Arabci vabijo ra-
zne odličnjake na dom in jih med drugim
pogostje s kuskusom. Slično so v Tunisu in
Alžiru g. Daladiera dali pokusiti to na-
rodno jed. Visoki gost in njegovi spremlje-
valci so pohvalili to debelo kašo, pšenični
zdrob, kuhan na pari. Najprej ga pomeša-
jo z vodo, da se prepoji in naraste ko riž.
Potem ga posuše na soncu, gruči se ra-
drobe in se razprostira na platnu. Nato se
kuha v večjem loncu, do polovice nalitem
z vodo in čvrsto pokritem, pol ure ali še
dlje. Sprimke je treba zopet vsakebi de-
ti, tokrat še soliti, pomešati s suhim groz-
djem (kako prgišče, istotoliko kuhanega
grašča ali pa graha). Kuskus se postavi
pred gosta z omako in mesom, ovčjim,
kuretino, janjkom. Tudi nam privošči
enkrat na teden kuskus, pripravljen za 700
oseb.

V Bel Abbesu, baše le tu, imamo izborni
brano, vse je skrbno pripravljeno kakor v
lekarni. Medvedi (hors d'oeuvre) so prave
fantazije, cvet francoskega kuharstva, sve-
ža čebula zapčena s sekljanim kot za fa-
širane zrezke, slično pripravljen paradiz-
nik, itd. Zajtrk dobimo že v posteljo pred
budnico: črna kava, čokolada, sir, sardine,
faširano meso, košček kruha, včasih krofe.
Kavo popijemo v postelji, ostalo použije-
mo med postiljanjem in oblačenjem ali pa
še večkrat vtaknemo v žep in priznemo
kot odmoru: to je »casse-croute« (pred-
južnik, predpoldnica).

Za tobak so tu mnoge trdke, ki imajo
tvornice in razprostraneno trgovino. »Sla-
dka trava« ne spada v državni monopol.
Konkurence je kajpada mnogo in cigaret-
nih vrst ničkoli. Tobak uvažajo sem iz Tun-
isa in Maroka. Upam, da bom mogel sko-
raj kupovati cenejše smotice v Tunisu,
kjer stoji glavni del našega polka.

Neko nedeljo večer srečam na spreha-
jišču arabskega gimnazijca, ki vodi na vr-
vici odraslega šakala, v naročju pa nese
mladiča. Ogovoril sem ga. Dečko je iz va-
si gorovja Daya, kakih sto km proti jugu.
Poposteval sem malega in ogledal starega.
Ko pa sem ga hotel pogledati, je šavnil
proti meni. Pristopil je redar in dijaka iz-
lepa napotil domov, češ da je prepovedano
voditi udomačene zveri na ječališče ali
sploh na javne prostore. Na lanskih mane-
virih so nas ti zlomki šakali venomer budili
iz sna, a šolske ročne bombe niso nič po-
magale. Trenutek je bilo tiho, nato pa so
začeli spet na vse mile načine zavijati in
tuliti.

Prihajajo že prvi Španci, ki so končali
trimesečno vezbanje po južnih posadkah.
En bataljon so jih že poslali v — Sirijo.
K nam jih pride te dni nekaj več. To so
borci, ki so po Francovi zmagi prešli v
Francijo in bili sprejeti v legijo. Sicer so
nekam čudaški in nedisciplinirani, ali stro-
gost legionarskega življenja so že okusili,
in videli, da tu ni politike. Mnogo je prav
mladih.

V naši motorizirani oddelki sta stopila
dva dečka, stara po 12 let. V vojni sta bila
šoferja. Pascual, ki zna dobro francoski,
mi pripoveduje o grozoti zračnega bombar-
diranja luke Alicante in ladij, ki so pripo-
lajale hrano in strelivo: med izkrčevanjem
blaga so bile zdajci napadene in potopljene.
Lakota je bila tolika, da so bili ljudje
že čisto podivjani. Neko noč izkrajajo
ogromno množino rib in ob zgodnjih jut-
rnjih urah se je na trgu trlo do 600 žen, ki
so prihiteli nakupovati. A prihrumi eska-
drilja bombnikov in vse zasuje z ognjem
ali jeklom. Ribje in človeško meso odva-
žajo v kamionih v skupne grobnice.

Na moje vprašanje o delu v štabu (bil
je šofer alicantskega komandanta) mi je
pravil, da se nikoli niso mogli zediniti, ker
so bili v štabu ljudje raznih struj, komuni-
sti, socialisti in še kdo. Vsak je hotel vse
zase, za svojo stranko. Če so kaj odločili,
so to medtem tajno podrli z drugimi, na-
protimi, samostalnimi povelji, izdanimi v
raznih skupinah. Pri Teruelu so jih pustili
brez letalstva in brez veze z zaledjem. Sam
Pascual mi je pokazal več ran na sebi.
»Za vsako prasko sem z lahko rusko stroj-
nico pobil dosti Marokancev, roje Italia-
nov, celo rodne brate, Spance.«

Legija je zadnji čas dobila nov, lepši na-
ziv: La belle et grande Inconnue (lepa ve-
lika neznanka). To ji pritiče. Če bi bil 20
let ali še dalje tu, pa še ne bi dovolj poznal
življenja, tako je raznoter. Stari legionarji
trdijo, da je najlepše tedaj, kadar človek
nima nikogar več in je sam sebi neznan.

Da ne pozabim: najlepše se vam zaha-
lim, da ste dali mlademu dekletu moj na-
slov. Veste, kaj mi je napisala: »Vaša po-
slednja dolžnost je, da se vrnete v domo-
vino. Nimate pravice, ostati tam in se iz-
gubiti v tisti ljudski džungli.« — Vidite, s
kamnom po glavi! Vsaka njena beseda
ostra, kot so bile moje jedke in polne žol-
ča. Odgovoril sem ji o svojem mučnem
položaju. Močno sem se ji moral zameriti,
ker mi več ne piše. Sicer mi ugaja nje
vedri duh, a pri dekletih nimam sreče...
Da bi se vrnil? Ali naj pobežnem! Tak pa
spet nisem, da ne bi nosil, kar sem si svo-
jevoljno naprtil. Kadar križ pošteno odlo-
žim, se morda vrnem in bom na razpolago
naši vojski, ako me bo potrebovala.

Predolgo sem že v Bel Abbesu, čeprav
se mi je priljubil. Treba bo zvezati culico,
pobratiti šila in kopita ter iti odhod. Kakor
nalašč so me te dni vprašali, ali me mika
v Tunis. Gotovo. Kot sporna točka me mo-
čno zanima. Komaj čakam, da se okopljem
v morju. Ze sem se naveličal našega ba-
sena, četudi je prostoren: vedno nas je
nekaj sto v vodi, da smo drug drugemu

SCHICHTOV
RADION

vsebuje
MILO!

dobro, blago Schichtovo
milo, ki med kuhanjem
struji skupaj s kisikovimi
mehurčki skozi tkanine in
odpravi vso nesnago. Pe-
rilo se kar sveti tako je
čisto in belo.

RADION BELINA!

na poti. Tako sem pripravljen, da čez ne-
kak dni odrimen daleč v Sousse, na sinje
morje. Upam, da me ne bodo znova za-
držali, kot lani, ko sem bil nakanjen v
Gabes.

O potovanju kakor o novem mestu, gar-
niziji konjstva tujske legije, vam kaj na-
pišem hitro po prihodu. Za danes moram
prekiniti: ura je ena ponoči in dolžnost
me kliče na stražo. Čuvam našo garažo za
bencin. Imenito se mi prileže, kadar se
vozim v oklopnem avtu ali tanku po kra-
jih, koder sem prej s tako težavo pešalil,
otvorjen za infanteristovsko opremo, in
koder sem kasneje jahal. Zadovoljen sem
ob pogledu na trudne pešake in na konje-
nike, smrdelice s konjskem znojno.

Noč je bajna, čarobna. Nič se mi ne
dremlje. To se mi še ni pripetilo. Doslej
sem po končani službi na straži še vselej
zaspal ko zaklan. Klonica za bencin stoji
ob veliki cesti in kakor po navadi nimam
nobenega naboja, le karabinko z bajone-
tom. Zame dovolj orožja in se ne bojim,
ako bi se kdo priklatil, da mi vrta prereža.

30. junija

Prestražil sem mirno, a stalno nastav-
ljaj uho in pazljivo motril arabske ponoč-
njake, ki so počasi hodili mimo.

Te dni sem siljal, da je »Mein Kampf«
preveden na arabščino in na tisoče knjig
razdeljenih po vsej severni Afriki. Po ne-
kih znakih sodim, da trditve ni neosnovna
— če ga niso mogoče sami Francozi posa-
bili in porazdali!

Od doma sem dobil nekaj izrezkov listka
»Nesrečna ljubezen«, objavljenega v SN.

O legiji se govori neumno in nemogoče. Je
ta spolski roman vredno priobčiti? Ali ni
boljših in poučnejših?

Pisateljica sploh ne pozna tukajšnjih
razmer. Legionarji niso taki divjaki, kot
jih ona slika. Če pijo in hodijo po brigah,
je kriva družba, ki jih je vrgla z običajnega
tira in jih izkoristi. Nadejam se, da kdaj
opišem, kar tu doživljam. Sedaj pa mi ni
mogoče. Ako smo kot posamezniki prezi-
rani, kot celota smo v največji časti pri
francoskem narodu, ki ve, da nam ni nič
nemogoče in da legija trdno drži francosko
kolonialno carstvo. Lepo je gledati legijo
kot celoto in njena dela. Kot poudencu je
vse drugače, nezno, posebno kadar se
zaveda, kaj je in kje je. Smešno se mi zdi,
ko ta pisateljica trdi, da človek je obkurno
na gole noge. Poskusite doživeti v škovalnih
brez onuč ali obojkov samo 20 km na dan
po razbeljeni zemlji: nikdar več ne boste
verjeli, da je to možno!

Tako sem vam nanizal precej dolgo pi-
sma, gospod doktor. Končal sem ga 2. 7.,
ko praz

„JUTROVA“ POSVETOVALNICA

Davčna

F. P. — K. — Ugovori bi želeli, če vam je davčna uprava pravilno zaračunala zamudne obresti od lani plačanih davkov, ki so v njih deloma obsežni tudi zastavki iz prejšnjih let. — Brez točnejše navedbe, za kakšen davek gre in na kolikšno dobo se je raztezal zaostanek. Vam točnega odgovora pri najboljši volji ne moremo dati. Čl. 149 zak. določa, da se računajo od skrajnega roka za plačilo pa do dne plačila na neplačane dospele vsote davka 6% obresti. Skrajni rok pa so pri različnih davčnih vrstah različni. Če želite točnejšega pojasnila, nas obvestite, za kakšne davke v splošnem gre, koliko je gnašal njih skupni letni predpis in od kdaj davčni zaostanki datirajo.

F. C. — K. — Po Vašem mnenju bi vam morala biti za tekoče leto predpisana pavšalna pridobitina. V obratu zaposluje samo vajenca in 2 pomočnika. Strojev za pogon ne uporabljate in se tudi ne bavite z nobenim drugim poslom, ki bi bil zavezan pridobitini. Ali je Vaše mnenje pravilno? — Brez dvoma! Če plačilni nalog še ni prispel, se pritožite! V smislu čl. 59. zak. spadate vsekakor med male obrtnike, ker izpolnujete vse v tem čl. predpisane zakonske pogoje. Glede na uporabo tujih delovnih moči deli zakon male obrtnike v 3 skupine. V prvo spadajo tisti, ki ne zaposlujejo nobene tuje delovne moči, v drugo obrtniki z enim pomočnikom, v tretjo pa oni, ki zaposlujejo 2 pomočnika. Pod tujo delovno močjo je razumeti samo pomočnika, t. j. osebo, ki si je v vajeniško službo pridobila strokovno znanje in napravlja po zakonu predpisani pomočniški izpit. Vajenci se v nobenem primeru ne smatrajo za pomočnike.

P. C. — Lj. — Davčna uprava Vas je pozvala, da ji predložite seznam vseh svojih dohodkov in sicer onih, ki se ponavljajo ter dohodkov, ki se pojavljajo z dav. Zanima Vas vedeti, iz kakšnega razloga zahteva davčna uprava to razdelitev in ali vam bo na osnovi od Vas pritrkanih podatkov odmerila višji uslužbenški davek. — Davčna uprava zahteva od Vas razdelitev vaših dohodkov najbrž na podlagi čl. 91. zak. o naposr. davkih, ki veli, da se smatrajo vsi ponavljajoči se prejemki, zavezniki davku, iz vsakega službenega razmerja ali vsakega poklica za en davčni predmet. Prejemki in koristi, ki se pojavljajo z dav. pa so vsak zase poseben davčni predmet. Da si boste na jasnem, je treba dodati, da se smatrajo za ponavljajoče se dohodke vsi oni ponavljajoči se prejemki in vse one ponavljajoče se koristi, kar jih je kakorkoli vnaprej določenih in stalno vsoto in ki se pojavljajo na dan, na teden, na mesec ali v drugih presledkih v enem davčnem letu. Vse druge dohodke, ki nimajo teh kriterijev, pa je smatrati za dohodke, ki se pojavljajo z dav. Pojem stalna vsota pomeni vnaprej določeno vsoto (denarja ali prejemkov in koristi z denarno vrednostjo) za določeno delovno dobo. Obe vrsti dohodkov sta zavezani uslužbenškemu davku. Kot najpogostnejši dohodki z značajem ponavljajoč se predvsem: plača, pa naj se je izplačuje mesečno, tedensko, dnevno ali na uro; akordna plača od kosa itd.; hranarina, razne doklade, pokojnine in pokojninske doklade, podpore in oskrbine, ki so vnaprej določene s stalno mesečno vsoto — in slično. Med dohodke v naravi pa prištevamo hrano, kurjavo, razsvetljavo in najrazličnejše deputate (n. pr. tobak, cigarete, razne potrebščine, kolikor se ponavljajo vsi takšni prejemki na dan, na teden ali na mesec. Prav tako spadajo v osnovo za odmero uslužbenškega davka razne koristi, kakor stanovanje v naravi, izkoriščanje zemljišča itd. — Dohodki, ki se pojavljajo z dav. pa so najpogostnejši: razne taničnine, ki niso zavezane družbenemu davku, pogodbeni honorarji, pogodbeni remuneracije in pogodbene gratifikacije. Nepogodbene pa samo tedaj, če so v zvezi s poslom in ne spadajo radi tega v osnovo družbenega davka. Nadalje spadajo med dohodke, ki se pojavljajo z dav. tudi različne dnevnice, kolikor niso zavezane družbenemu davku, stolnine in dohodki za opravljanje cerkvenih obredov, izpitne takse, provizije, kolikor niso zavezane pridobitini, odpravnini, trinajsta plača itd. Med z dav. pa z dav. ponavljajoče se dohodke spadajo nadalje tudi razni deputati, ki pa se ne prejemajo redno na mesec, na teden ali na dan. N. pr.: kurivo, žito in druge življenjske potrebščine. V tako zvane z dav. pa z dav. ponavljajoče se dohodke spadajo končno razne pravice ukoriščanja, ki nimajo značaja ponavljajoč se. Ko se presoja, ali ima prejemek značaja ponavljajoč se ali tega svojstva nima, mora biti vedno odločilna činjenica, ali se prejemek kot tak večkrat v enem letu v določeni vsoti ponavlja. Iz poudarjenega boste morda lahko posneli, ali ste prijavili davčni upravi za odmero uslužbenškega davka vse svoje dohodke in ali imate pričakovati višjo odmero uslužbenškega davka na osnovi specifičnega seznama, ki ga zahteva od Vas davčna uprava.

Pravna

»Pravica«. Ključavničarju ste naročili izdelati štedilnik, nato pa naročilo preklicali, ko ste dali nekaj na račun. Sedaj vam niso ničesar vrnili. — Ako je obrtnik sam pristal v razveljavljanje med Vama sklenjene pogodbe, Vam je dolžan povrniti vse, kar ste mu na račun izdelka že plačali. Če je za štedilnik že nabavil nekaj delov, Vam mora izročiti dotične dele, ki jih morete sami vnovčiti, in izročiti še ostanek gotovine. Ako se ne uda zlepa, ga morete na izročitev in na povračilo denarja tožiti na uradni dan pri pristojnem sodišču.

Tako tožbo boste mogli vložiti le po sodnih počitnicah, ki končajo vsako leto s 15. avgustom, ker Vaša pravna stvar ni taka, da bi se jo moralo obravnavati med sodnimi počitnicami. Feriálne stvari so samo nujnejše, take stvari, ki bolj živo in in trdo prizadenejo dotičnika, ki je potreben sodne zaščite.

J. P. C. Dolžnik se vam je skrivaj izselil v okolici drugega sodišča, pa bi radi uveljavili svojo terjatev zoper njega potom sodnišča, ki je v kraju sedanjega njegovega bivališča.

Svojemu sorodniku morete odstopiti — cedirati vašo terjatev zoper dolžnika. Prevzemnik terjatve, cesionar, bo nato mogel pri sedanjem sodišču utoževati od vašega dolžnika to terjatev. Dolžnik takoj ob ce-

siji naznanite prevzemnika terjatve. Terjatev morete odstopiti proti plačilu ali pa tudi brezplačno. Ako jo boste odstopili na odplaten način, ste prevzemniku odgovorni tako za resničnost, kakor tudi za izterljivost terjatve. Dolžnikovi ženi, ki se še ni izselila, ne morete preprečiti odstopanja in jo tudi zarubiti ne morete, saj vam ona ni ničesar dolžna. Le v primeru, da bi vam oba dolgovala najemninno, bi mogli sodnim potom predlagati zastavni popis njihovih premičnin.

»Naročnik«. Že pred leti vam je ušla žena in živi v drugi banovini. Kaj bi mogli povzeti zoper njo.

Ženo morete preganjati na zasebno tožbo zaradi prešustva in tudi njenega priležnika. V zakonu je zapretna za tako kaznivo dejanje kaznen zapor do enega leta, vendar pa sme sodišče storilca tudi oprostiti prav vsake kazni, če sta živila zakonca v času, ko se je izvršilo prešustvo, ločeno. Tožbo morate vložiti pri sodišču, v katerega okolišju se je prešustvo vršilo.

P. K. Kot hišnik ste prišli v spor s lastnikom in je zato zahteval od vas plačilo najemnine in celo višje, kot je pa prijavil davčni upravi.

Že v teku tožbenega postopanja bi morali ugovarjati višini najemnine v primeru, da ste imeli z lastnikom drugače dogovorjeno. Ker se tožbi niste uprli, je smel predlagati lastnik rubež vaših premičnin, torej prisilno izterjati svojo terjatev. Ako je lastnik utajil davčni obseg večji dohodek, ga bo davčno oblastvo kaznovalo v primeru, da bi ga prijavili in da bi mu bila utaja dokazana.

Zdravniška

J. J. P. Imate 1 in polletno punčko, ki je prebolela gnojno vnetje rebrene mreže in je bila tudi zaradi tega aperirana. Sedaj imate otroka zopet doma. V začetku je bil otrok imenit, sedaj pa ne spi celo noč in je nemirna. — V vašem pismu pogošam sledečih za prekojo važnih podatkov: da li ima otrok temperaturo, da li ima še cevko, odnosno, dali se ji še gnoji. Ker torej nimam teh podatkov, vam ne morem dovoljno pojasniti položaja. Najbolje bo, da peljete otroka ponovno v bolnico zaradi oštronožnega pregleda. Možno je namreč, da se je ponovno zbral gnoj v pljučih, zakar bo treba seveda ponovna operacija.

P. Z. S: 34 let ste stari. Zadnje perilo ste imeli 4. maja. 1. julija ste dobili ponovno perilo, ki je pa trajalo samo 6 ur. Med tem časom ste imeli napad žolčnih kamnov. Pojavile so se tudi bolečine v križu. — Po mojem mnenju je najbolj verjetno, da ste zanosili. Ostali vzroki so manj verjetni. Teoretično je sicer možno, da nastopi mena v teh letih, vendar je najverjetnejša prva domneva.

Sava: Vaše vprašanje razumem v tem smislu, da li je barvanje las škodljivo, ali ne? — Mineralna barvila niso povsem indifferenčna za lase. Vegetabilna so pa ne škodljiva.

**Ne kupujte mačka v ureči!
Ne pijte hisle vode, ne da bi
pazili, katero pijete!**

Vaše zdravje je toliko vredno — da zahtevate

Radensko

tisto z rdečimi srči,
našo najboljšo mineralno vodo,
izrečno
v originalnih steklenicah!

Slutnja: Omenjeno spričevalo, odnosno ugotovitve pravi, da je pregled krvi na kužne kilice negativen, t. j. da je omenjena oseba zdrava. Štev. 2. mi ni jasna. Verjetno ste napačno brali. Preberite še enkrat in se javite ponovno!

Krčne žile: Sta dve možnosti zdravljenja krčnih žil, operacija ali pa injekcije. Kaj bi prišlo v vašem primeru v poštev, bo odločil zdravnik pri pregledu.

M. K. St. Vid: 50 let ste stari. Imate občutek, da vam lezejo mravlje po telesu. — Potreben bi bil zdravniški pregled, ki naj pred vsem ugotovi stanje srca in krvni pritisk. Take senzacije opažamo tudi pri strastnih kadilcih, pa tudi pri nervoznih. Zdravniški pregled bo, kakor omenjeno, pojasnil zadevo.

Slovenj Gradec: Podali ste dosti premalo podatkov, da bi si mogel vsaj približno ustvariti sliko, za kakšno vrsto duševne bolezni gre. Gotovo vam je znano, da se je v zadnjem času posrečilo uspešno ozdraviti gotove vrste duševnih bolezni. Zato vam svetujemo, da odvedete bolnico k specialistu psihiatra, ki bo odločil o nadaljnjem. Zdravljenje, ki ga imam v mislih, ni mogoče doma, temveč edino v za to primernem zavodu, bilo v bolnici za duševno bolne, ali pa v sanatoriju.

Kmetijska

F. R. Gor. Logatec: Imate dve trti, od katerih ena rase v dolge poganjke, ki so nekateri polni poganjkov, drugi pa brez njih. Ali smete prazne poganjke odstraniti, da ne bodo delali sence in jemali mloj onim, ki bodo rodili?

Ce sta trsa z daljšo napeljavo, potem odstranite vse drobne poganjke, ki nimajo zaroda. Poganjke, ki so na enoletnem lesu, morate pravilno porazdeliti ne glede na zarod. Ti poganjki so bodoči les, na katerem bo trta rodila. Če torej ni dovolj napeljavcev z grozdem, pustite nekaj nerodnih mladice; vse ostale poganjke pa, ki ne pridejo v poštev za drugo leto, kaže previdno odstraniti, da se rodni les ne rani. Če so že predebili, jih na kratko pristrižite. V splošnem pa trgajte vse stranske mladice, ali pa tudi listje, ki bi delalo preveliko senco grozdu. Ob koncu avgusta lahko prikrajšate vse mladice, da bo grozde bolj dozorelo.

Marellice odpadajo in so smolnate

A. K. Cel. Imam marellico, ki v začetku vsako leto dobro kaže, pozneje pa sad odpada in postaje smolnat. Zemlja na vrhu je ilovnata, ne suha. Kaj je vzrok, da marellice odpadajo in postanejo smolnate?

Da marellice odpadajo in jih napade smolikevost, je krivo najbrže enostransko gnojenje. Značito prilivate preveč gnojnice ali stranišnice. Tako gnojenje pospešuje v začetku rast in obilen rod, pozneje pa sadje rado odpada. Najbrže manjka zemlji tudi apna in drugih snovi, ki so potrebne za pravi razvoji plodov. Svetujemo vam, da pomlad drevo okopljete in pognojite z apnom in ostalimi gnojili, kakor n. pr. superfosfatom ali celo s kalijem. Mešanico takega gnojila dobite pri Kmetijski družbi.

Zeleno gnojenje v vinogradi

M. V. G. Vinograd imam v visoki legi, kamor moramo gnoj znositi. Zemlja je ilovnato peščena. Ali bi se obneslo zeleno gnojenje. Kaj naj posejem?

Ni lahko svetovati. Za izvedbo zelenega gnojenja v večjem obsegu bi morali imeti za seboj nekaj praktičnih poizkusov v vašem kraju. Teoretski nasvet vam je lahko damo in popišemo, kako in s čim posejete. Je pa veliko vprašanje, če se tako gnojenje posreči. Naš vinarški strokovnjak g. Žmavc ravno ne priporoča zelenega gnojenja v naših krajih. V svoji knjigi »Vinarstvo« pravi g. ravnatelj Žmavc, da se tako gnojenje s pridom ne obnese zaradi hude zime, pozne trgatve in dela, ki ga imamo vse poljete v vinogradi. (Priporočamo vam, da si nabavite knjigo »Vinarstvo«, v njej najdete mnogo poučnega čtiva).

Za sedaj vam svetujemo da napravite manjši poizkus v enem delu vinograda. Posejete bob ali grahorico jeseni tako, da jo pomlad se podkopljete. Na eno četrtino orala vzemite 20 do 25 kg. semena.

Črvtve češnje

O. P. R. Pozne češnje postanejo skoraj vsako leto črvtve. Kaj je vzrok, da se češnje tako hitro pokvarijo. Ali se da preprečiti črvtvost?

Škodo na poznih češnjah povzročajo neke vrste muha, ki odlaga jajčeca v češnje. Pokončavati muhe je tako rekoč nemogoče, pač pa se da omejiti razvoj ličinke. Črvtve češnje popadajo v precejšnji množini pod drevo, mnogo jih tudi sami pomemo na tla. Da preprečimo življenje muh pomladi, podkopljimo vrhno plast zemlje. Ker pridejo ličinke na ta način pregloboke v zemljo, je izlet muh skoraj nemogoč.

ŠAH

Jugoslovanski šahovski savez je odpovedal udeležbo naše reprezentance v Buenos Airesu. Kot razlog odpovedi navajajo časopisi, da nekateri predvideni člani naše reprezentance ne bi mogli biti za 3 mesece odsotni s doma. O olimpiadi v Buenos Airesu, ki res menda ni bila ravno najprejnejše pripravljena, je bilo dalj časa silisti mnoge dvome. Sedaj, ko je končno kljub vsem zaprekam menda zasigurana, pa je le škoda, da ne bo med 37 prijavljenimi državami z vsakega sveta tudi Jugoslavije. — Kot nadomestilo za našo udeležbo je za jesen projektiran večji mednarodni turnir s 10 domačimi in 6 inozemskimi udeleženci, ki bi se vršil v Beogradu ali enem izmed srbskih kopališč. Tak turnir bi bil gotovo izrednega pomena, ne samo za šahovsko propagando v jugovzhodnem delu države, temveč tudi za vse naše šahovsko življenje.

Evropske reprezentance se odpeljejo na olimpiado v Buenos Aires dne 27. t. m. z argentinsko ladjo »Pirapolis« iz Antwerpena. Poljaki so osigurali svojo udeležbo in pošljejo sledeče moštvo: dr. Tartakower, P. Frydman, Najdorf, Regedzinski, Sulik. Angleži so še v dvomih, če naj gredo na pot, ker jim Argentinci za enkrat še niso poslali potrebnih — voznih listkov.

Odpovedala je udeležbo poleg Jugoslavije še škotska. — Čelni bodo sestavili moštvo na podlagi izbirnega turnirja, ki je bil pravkar končan v Pragi: 1. Pelikan 5½ iz 7, 2. 3. in 4. Opočensky, dr. Schubert, dr. Skalička 4½, 5. Zita 3½, 6. Louma 2½, 7. Kottner 2, 8. Pokorny 1. Na prvi deski se bo prvim štirim pridružil še Foltys.

Redni letni občni zbor Jugoslovanskega šahovskega saveza se bo vršil v nedeljo dne 6. avgusta v Zagrebu. Klub, ki žele imeti na občnem zboru glasovalno pravico, morajo do 26. t. m. poravnati vso zaostalo članarino.

Novi šahovski klub v Ljubljani, čigar ustanovitev je bila napovedana pred dvema mesecema, je imel v sredo svoj ustanovni občni zbor. Klub se imenuje »Centralni šahovski klub«. Ob ustanovitvi je štel 86 članov, skupno s podpornimi. Kot celota je pristopil k novemu klubu Amaterski š. k., ki preneha obstajati, z večino članov pa se je pridružil tudi SK šentpeter, ki pa bo sicer še nadalje ostal tudi samostojen klub. Nadalje je pristopilo k Centralnemu šahovskemu klubu 14 rednih članov, ki so pred dvema mesecema izstopili iz Ljubljanskega šahovskega kluba. — Odbor C. š. k.-a je sestavljen takole: predsednik g. prof. S. Osterc, prvi podpredsednik g. F. Bizjak, drugi podpredsednik in vodja tehnične eksekutive g. L. Furlani, nadalje g. tajnik dr. S. Čepak, blagajnik S. Samobor, gospodar G. Pintarič, odbornika prof. J. Čop in V. Kovač, člana tehnične eksekutive L. Hren in M. Uršič, člana nadzornega odbora T. Kozina in J. Korban, člani razsodišča I. Bolha, L. Klakor in J. Šorli, namestnika R. Müller in D. Požar. — Klub je pristopil k J. š. savezu s 24 verificiranimi člani ter tudi Ljubljanski šahovski podvezi (Slovenski šahovski zvezi). Lokal Centralnega š. k.-a je klubski soba kavarne »Zvezda«.

Za nac. amaterski turnir v Zagrebu so se javili, kolikor je znano, iz Slovenije sledeči igralci: za Ljubljanski š. k. prof. L. Gabrovšek, Milnar, V. Slokan in Levatič, za Centralni š. h. pa Šorli in Šliška. Za nac. damski turnir je javil Centralni š. k. gđ. M. Korbanovo.

Damski gambit

Beli: Ahues Črni: Stahlberg
(Harzburg, 8. kolo, 1. t. m.)

1. d2—d4

8g3—f5

2. c3—d4
3. Sg1—f3
4. Sb1—c3
5. Lc1—g5
6. e2—e3

e7—e6
d7—d5
Sb8—d7
c7—c6
Dd8—e5

Svojsca tako zelo priljubljeno Cambridge-Springe-obrambo. Sedaj jo le še redko srečamo na mojstrskih turnirjih.

7. Sf3—d2
Moderno nadaljevanje, ki povzroča črnu menda največ težav, je 7. e4; 8. d5; 8. d2.

7. Lf8—b4
Običajneje je d4; 8. Lf6; 8. Sf6; 9. Sc4; 10. Sc4; 11. Sc4; 12. Sc4; 13. Sc4; 14. Sc4; 15. Sc4; 16. Sc4; 17. Sc4; 18. Sc4; 19. Sc4; 20. Sc4; 21. Sc4; 22. Sc4; 23. Sc4; 24. Sc4; 25. Sc4; 26. Sc4; 27. Sc4; 28. Sc4; 29. Sc4; 30. Sc4; 31. Sc4; 32. Sc4; 33. Sc4; 34. Sc4; 35. Sc4; 36. Sc4; 37. Sc4; 38. Sc4; 39. Sc4; 40. Sc4; 41. Sc4; 42. Sc4; 43. Sc4; 44. Sc4; 45. Sc4; 46. Sc4; 47. Sc4; 48. Sc4; 49. Sc4; 50. Sc4; 51. Sc4; 52. Sc4; 53. Sc4; 54. Sc4; 55. Sc4; 56. Sc4; 57. Sc4; 58. Sc4; 59. Sc4; 60. Sc4; 61. Sc4; 62. Sc4; 63. Sc4; 64. Sc4; 65. Sc4; 66. Sc4; 67. Sc4; 68. Sc4; 69. Sc4; 70. Sc4; 71. Sc4; 72. Sc4; 73. Sc4; 74. Sc4; 75. Sc4; 76. Sc4; 77. Sc4; 78. Sc4; 79. Sc4; 80. Sc4; 81. Sc4; 82. Sc4; 83. Sc4; 84. Sc4; 85. Sc4; 86. Sc4; 87. Sc4; 88. Sc4; 89. Sc4; 90. Sc4; 91. Sc4; 92. Sc4; 93. Sc4; 94. Sc4; 95. Sc4; 96. Sc4; 97. Sc4; 98. Sc4; 99. Sc4; 100. Sc4; 101. Sc4; 102. Sc4; 103. Sc4; 104. Sc4; 105. Sc4; 106. Sc4; 107. Sc4; 108. Sc4; 109. Sc4; 110. Sc4; 111. Sc4; 112. Sc4; 113. Sc4; 114. Sc4; 115. Sc4; 116. Sc4; 117. Sc4; 118. Sc4; 119. Sc4; 120. Sc4; 121. Sc4; 122. Sc4; 123. Sc4; 124. Sc4; 125. Sc4; 126. Sc4; 127. Sc4; 128. Sc4; 129. Sc4; 130. Sc4; 131. Sc4; 132. Sc4; 133. Sc4; 134. Sc4; 135. Sc4; 136. Sc4; 137. Sc4; 138. Sc4; 139. Sc4; 140. Sc4; 141. Sc4; 142. Sc4; 143. Sc4; 144. Sc4; 145. Sc4; 146. Sc4; 147. Sc4; 148. Sc4; 149. Sc4; 150. Sc4; 151. Sc4; 152. Sc4; 153. Sc4; 154. Sc4; 155. Sc4; 156. Sc4; 157. Sc4; 158. Sc4; 159. Sc4; 160. Sc4; 161. Sc4; 162. Sc4; 163. Sc4; 164. Sc4; 165. Sc4; 166. Sc4; 167. Sc4; 168. Sc4; 169. Sc4; 170. Sc4; 171. Sc4; 172. Sc4; 173. Sc4; 174. Sc4; 175. Sc4; 176. Sc4; 177. Sc4; 178. Sc4; 179. Sc4; 180. Sc4; 181. Sc4; 182. Sc4; 183. Sc4; 184. Sc4; 185. Sc4; 186. Sc4; 187. Sc4; 188. Sc4; 189. Sc4; 190. Sc4; 191. Sc4; 192. Sc4; 193. Sc4; 194. Sc4; 195. Sc4; 196. Sc4; 197. Sc4; 198. Sc4; 199. Sc4; 200. Sc4; 201. Sc4; 202. Sc4; 203. Sc4; 204. Sc4; 205. Sc4; 206. Sc4; 207. Sc4; 208. Sc4; 209. Sc4; 210. Sc4; 211. Sc4; 212. Sc4; 213. Sc4; 214. Sc4; 215. Sc4; 216. Sc4; 217. Sc4; 218. Sc4; 219. Sc4; 220. Sc4; 221. Sc4; 222. Sc4; 223. Sc4; 224. Sc4; 225. Sc4; 226. Sc4; 227. Sc4; 228. Sc4; 229. Sc4; 230. Sc4; 231. Sc4; 232. Sc4; 233. Sc4; 234. Sc4; 235. Sc4; 236. Sc4; 237. Sc4; 238. Sc4; 239. Sc4; 240. Sc4; 241. Sc4; 242. Sc4; 243. Sc4; 244. Sc4; 245. Sc4; 246. Sc4; 247. Sc4; 248. Sc4; 249. Sc4; 250. Sc4; 251. Sc4; 252. Sc4; 253. Sc4; 254. Sc4; 255. Sc4; 256. Sc4; 257. Sc4; 258. Sc4; 259. Sc4; 260. Sc4; 261. Sc4; 262. Sc4; 263. Sc4; 264. Sc4; 265. Sc4; 266. Sc4; 267. Sc4; 268. Sc4; 269. Sc4; 270. Sc4; 271. Sc4; 272. Sc4; 273. Sc4; 274. Sc4; 275. Sc4; 276. Sc4; 277. Sc4; 278. Sc4; 279. Sc4; 280. Sc4; 281. Sc4; 282. Sc4; 283. Sc4; 284. Sc4; 285. Sc4; 286. Sc4; 287. Sc4; 288. Sc4; 289. Sc4; 290. Sc4; 291. Sc4; 292. Sc4; 293. Sc4; 294. Sc4; 295. Sc4; 296. Sc4; 297. Sc4; 298. Sc4; 299. Sc4; 300. Sc4; 301. Sc4; 302. Sc4; 303. Sc4; 304. Sc4; 305. Sc4; 306. Sc4; 307. Sc4; 308. Sc4; 309. Sc4; 310. Sc4; 311. Sc4; 312. Sc4; 313. Sc4; 314. Sc4; 315. Sc4; 316. Sc4; 317. Sc4; 318. Sc4; 319. Sc4; 320. Sc4; 321. Sc4; 322. Sc4; 323. Sc4; 324. Sc4; 325. Sc4; 326. Sc4; 327. Sc4; 328. Sc4; 329. Sc4; 330. Sc4; 331. Sc4; 332. Sc4; 333. Sc4; 334. Sc4; 335. Sc4; 336. Sc4; 337. Sc4; 338. Sc4; 339. Sc4; 340. Sc4; 341. Sc4; 342. Sc4; 343. Sc4; 344. Sc4; 345. Sc4; 346. Sc4; 347. Sc4; 348. Sc4; 349. Sc4; 350. Sc4; 351. Sc4; 352. Sc4; 353. Sc4; 354. Sc4; 355. Sc4; 356. Sc4; 357. Sc4; 358. Sc4; 359. Sc4; 360. Sc4; 361. Sc4; 362. Sc4; 363. Sc4; 364. Sc4; 365. Sc4; 366. Sc4; 367. Sc4; 368. Sc4; 369. Sc4; 370. Sc4; 371. Sc4; 372. Sc4; 373. Sc4; 374. Sc4; 375. Sc4; 376. Sc4; 377. Sc4; 378. Sc4; 379. Sc4; 380. Sc4; 381. Sc4; 382. Sc4; 383. Sc4; 384. Sc4; 385. Sc4; 386. Sc4; 387. Sc4; 388. Sc4; 389. Sc4; 390. Sc4; 391. Sc4; 392. Sc4; 393. Sc4; 394. Sc4; 395. Sc4; 396. Sc4; 397. Sc4; 398. Sc4; 399. Sc4; 400. Sc4; 401. Sc4; 402. Sc4; 403. Sc4; 404. Sc4; 405. Sc4; 406. Sc4; 407. Sc4; 408. Sc4; 409. Sc4; 410. Sc4; 411. Sc4; 412. Sc4; 413. Sc4; 414. Sc4; 415. Sc4; 416. Sc4; 417. Sc4; 418. Sc4; 419. Sc4; 420. Sc4; 421. Sc4; 422. Sc4; 423. Sc4; 424. Sc4; 425. Sc4; 426. Sc4; 427. Sc4; 428. Sc4; 429. Sc4; 430. Sc4; 431. Sc4; 432. Sc4; 433. Sc4; 434. Sc4; 435. Sc4; 436. Sc4; 437. Sc4; 438. Sc4; 439. Sc4; 440. Sc4; 441. Sc4; 442. Sc4; 443. Sc4; 444. Sc4; 445. Sc4; 446. Sc4; 447. Sc4; 448. Sc4; 449. Sc4; 450. Sc4; 451. Sc4; 452. Sc4; 453. Sc4; 454. Sc4; 455. Sc4; 456. Sc4; 457. Sc4; 458. Sc4; 459. Sc4; 460. Sc4; 461. Sc4; 462. Sc4; 463. Sc4; 464. Sc4; 465. Sc4; 466. Sc4; 467. Sc4; 468. Sc4; 469. Sc4; 470. Sc4; 471. Sc4; 472. Sc4; 473. Sc4; 474. Sc4; 475. Sc4; 476. Sc4; 477. Sc4; 478. Sc4; 479. Sc4; 480. Sc4; 481. Sc4; 482. Sc4; 483. Sc4; 484. Sc4; 485. Sc4; 486. Sc4; 487. Sc4; 488. Sc4; 489. Sc4; 490. Sc4; 491. Sc4; 492. Sc4; 493. Sc4; 494. Sc4; 495. Sc4; 496. Sc4; 497. Sc4; 498. Sc4; 499. Sc4; 500. Sc4; 501. Sc4; 502. Sc4; 503. Sc4; 504. Sc4; 505. Sc4; 506. Sc4; 507. Sc4; 508. Sc4; 509. Sc4; 510. Sc4; 511. Sc4; 512. Sc4; 513. Sc4; 514. Sc4; 515. Sc4; 516. Sc4; 517. Sc4; 518. Sc4; 519. Sc4; 520. Sc4; 521. Sc4; 522. Sc4; 523. Sc4; 524. Sc4; 525. Sc4; 526. Sc4; 527. Sc4; 528. Sc4; 529. Sc4; 530. Sc4; 531. Sc4; 532. Sc4; 533. Sc4; 534. Sc4; 535. Sc4; 536. Sc4; 537. Sc4; 538. Sc4; 539. Sc4; 540. Sc4; 541. Sc4; 542. Sc4; 543. Sc4; 544. Sc4; 545. Sc4; 546. Sc4; 54

Naša ženska stran

Žena, ne jezi se!

Masaža, nega kože ter uporabljanje kozmetičnih sredstev na vse možne načine je danes gotovo že tako zelo izpolnjenost, da se da marsikaj doseči, prikriti in ohraniti deklislo mladost še v poznih »zrelostnih« letih. Vse to pa je brez vsakršnega učinka, če se ženska za vsako malenkost jezi, grize in po nepotrebnem trapi, če nima vsaj malo humorja, s katerim bi si pomagala preko raznih življenjskih težkoč.

Pojem ženske lepote je težko razložljiv. Življenje nam kaže, da navadno ne zmagujejo lepote, marveč tiste srednje, ki po pravih estetičnih niti niso lepe, a so vesele, optimistične, podjetne. Tiste, ki vplivajo

vzpodbujačo in pomagajo, da laže prebrodimo razne življenjske nepravilnosti.

Nepravilnosti, ki jih pogosto prinaša življenje, nujno vtisnejo obrazu svoj pečat; prav tako tudi sebičnost, lakomnost in druge slične lastnosti zapuščajo na obrazu ostre, nesimpatične poteze, ki jih vsa umetna kozmetična sredstva ne morejo prikriti, kaj šele odstraniti!

Zato mirno prenašaj različne življenjske težave, ki se z jezo itak ne dajo odpraviti in se izogibljivi vsega, kar bi utegnilo dati tvojemu obrazu ostre poteze in nepriljubljene izrazi!

da je voda, ki se je v njej kuhlal olupljen krompir, izvrstno sredstvo za čiščenje srebrišne.

Tedenski jedilni list

Kako bi kuhala, če...

PONEDELJEK: Obed: Možganja juha z opečenimi žemljicami rezinami. Kostrunov frikand, garniran s praženimi gobami. Marellice v halci. — Večerja: Gnatne palačinke. Solata.

TOREK: Obed: Rižoto s svežim graham. Biftki. Solata. Jagode v vinu. — Večerja: Nadevane bučice. Paradižnikova solata.

SREDA: Obed: Na goveji juhi zdrobovi žličniki. Govedina garnirana s posušenim zeljem, peso in ocvrtim krompirjem. Palačinke. — Večerja: Vampi s parmezanom. Kompot.

ČETRTEK: Obed: Na juhi (od prejšnjega dne) jetrni cmoki. Teletji zrezki v paprki. Testeni polčki. Jagode s smetano. — Večerja: Spinačne klobasice. Solata.

PETEK: Obed: Vinska juha z glaziranimi rezinami. Kuhane postrvi v presnem maslu, garnirane s maslenim krompirjem. Jabolčni zavitek. — Večerja: Jajčna jed s paradižniki (ponarejen morski pajek).

SOBOTA: Obed: Testene vrvice v omaki od sočne pečenke. Sočna pečenka, garnirana s krompirjem, kumarčeno in pesno solato. Kompot. — Večerja: Ražnjiči in graham piré.

NEDELJA: Obed: Na juhi vranične kocke. Kuhana govedina in pečena teletja kraljica, garnirani s praženim krompirjem. Različne solate. Miške z marelčno peno. — Večerja: Razsoljen (peklin) jezik s mizlo fižolovo kašo.

Kako moram kuhati, ker...

PONEDELJEK: Obed: Juha iz svežega graha. Faširani zrezki. Krompirjeva in pesna solata. — Večerja: Razanci s cvrtili.

TOREK: Obed: Zeljate klobasice v paradižnikovi omaki. Riž. Borovnica. — Večerja: Žganci s mlekom.

SREDA: Obed: Na juhi ribana kaša. Govedina s stročjim fižolom v solati. — Večerja: Pečen krompirček. Solata.

ČETRTEK: Obed: Na juhi (od prejšnjega dne) krpice. Goveji golaž s krompirjem. — Večerja: Mlečni riž.

PETEK: Obed: Fižolova juha s vrvicami. Borovnični zavitek. — Večerja: Polenta z nadevanimi paradižniki.

SOBOTA: Obed: Na juhi ječmenček. Govedina z ohrovtom in krompirjem v kostih. — Večerja: Testeni polčki v prepraženih drobtinah. Solata.

NEDELJA: Obed: Na juhi rezanci. Mesni hlebeci v omaki. Dušen riž. Miška. — Večerja: Stročni fižol v solati. Ocvrta jajca.

Recepti

(količina za 4-5 oseb)

Kostrunov frikand. Frikand imenujemo teletjo ali kostrunjo kepo ali mehki debeli del notranjega stegna. — Kostrunov frikand, ko mu obrežeš kožico, ga na gosto pretekni s slanino, nasoli in položi v kozico na masi in rezine slanice, čebule, korenja, zelene in peteršiljev korenin. Pokrij in postavi v vročo pečico. Med dušenjem meso večkrat oblij z juho ali krompom. Ko je meso mehko, posodo odkrij in pusti, da se v vroči pečici meso lepo rjavo opече. Pečenega zreži na rezine in oblij s precejeno omako.

Gospa Marta je strgala neuspeli koncept in pričela znova iskati. Ni jedla, ne spala — zaman premišljuje o novi movi. Vseposled je mislila samo nanjo, v glavi pa ji je bilo kakor pometeno. Brezbržno je hodila mimo ljudi, ki so se ji zdeli rezani iz precej navadnega kamna. Njihovi dogodi so morda zamogli napolniti človeško življenje, za roman pa so bili — tako je mislila Marta — prevladantji, brez poleta, in manjkala jim je prava mlakovitost.

Vse naskočilo je dimalo življenje in premetavalo ljudi kakor na povelje in se kopčilo v oči, ki znajo gledati ter kilcavo po obdelavi. Marta pa je hodila slepa in gluha, dokler se ni nekega dne, na poti s sprevoda, znašla pred mestom na občinskem pašniku pred tremi komedijantstvom. Sonce je sijalo nanje, ljudje in živali so se valjali okoli vozov in se v svoji brezskrbnosti močno razlikovali od ustaljene vsakdanjosti meščanov.

Marta, ki je bila že odnekdaj naučena spoštovati v nomašnih rokah svoboda, je zažarela. Končno je našla motiv!

Napisala bo roman o komedijantih! Nekaj velikoga bo to. V glavi ji je zaženelo kakor pesem: »Mimo so šli komedijanti. Od kod se je nenačelna vsa ta naskoč? Kakor dar s neba! Gotovo je dolgo spal v njeni podzavesti in čakal, da se prebudi, da bi mogel dati smer novemu romanu. Srečno izbrani naslov pomeni petindvajset odstotkov uspeha, — se je pa

Zopet je začela pisati. Pisala je še, ko se je mož vrnil iz pisarne, pisala je tudi po večerji, ko je mož čital časnik, pisala je, ko je po poročilih tiskovne pisarne odprl radio, ga zaprl in po zdravniških navetih vlegel na desno stran.

Pisala je tudi naslednjega dne in kuhala pri tem graham. Grah je zadišal po omojenem in hrenovke so se razpočile. Šele opoldne je uvidela, da je z navdušenjem pri kraju. Analizirala je sicer zakon, toda smov ni bila za roman. In gospod davkar Vychytral ni imel smisla za skupno junastvo.

Nekega dne je Marta obsedlo in ni ji več zadostovalo, da je sodelovala le pri pokrajinskem ženskem tedniku z drobnimi članki o gospodinjstvu, o vzgoji otrok in o vrtnarstvu, hotela je postati pisateljica, kajpada slavna pisateljica.

»Naša slavna pisateljica gospa Marta Vychytralova«, si je smehljaje govorila ter se sama sebi priklanjala v ogledalu. Nenadno se je spomnila, da je njen priimek zelo neprimeren za žensko, ki hoče postati slavna. Ni ji šlo v glavo, kako se je mogla poročiti z davkarjem Vychytralom, ko bi že takrat lahko na prste preračunala, da mož z imenom Vaelav Vychytral ne more zadostovati ženi, ki stremi za višjimi cilji. Najti bo treba primeren, originalen pseudonim, kajti če hoče danes človek opozoriti nase, se mora pojaviti z nečem še nevidnim, neslišnim, kratkoma- lo z nečim povsem novim.

Prav tako je tudi z motivom. Tudi ta mora biti nekaj povsem novega. Resnično, to je prava beseda!

Porajajoča se pisateljica je grizla svinčnik, s katerim je pisala »na nečisto« in premišljevala, za kateri motiv in kakšno obliko naj bi se odločila. Današnja doba zahteva specializacije. Lahko bi se lotila političnih, znanstvenih ali socialnih motivov — lahko bi pisala detektivske romane, drame, povesti ali filmske librete. Marta Vychytralova je izpljunila drobne

Ukradeni motiv

trake svinčnika. Naposled se je odločila za roman. Družabni motiv. Vsa je bila v ognju. In že je pisala.

Za steklenimi vrati sosednje sobe so zaslišali peresa zofe, zmislanje se je smičkanje, preteganje in mrmljanje, ki je izražalo prejšnjo slabost kakor dobro voljo. Gospodar doma, davkar Vychytral se je prebujal iz popoldanske dremavice.

Njegova žena je izrabila popoldanski mir v ustvarjajoče namene in se ukvarjala s pisateljevanjem. Glasno možovo godrnjanje jo je namah vrnilo k neljubi resničnosti. Vzdihnila je kakor mučenica, v hipu pa jo je obsela sijajna misel: Popisala bo izkušnje iz lastnega zakona. To bo nad vse originalno! Ni moža na svetu, ki bi bil podoben Vaelavu, in ni je žene, — znova je vzdihnila nad svojo usodo.

Zopet je začela pisati. Pisala je še, ko se je mož vrnil iz pisarne, pisala je tudi po večerji, ko je mož čital časnik, pisala je, ko je po poročilih tiskovne pisarne odprl radio, ga zaprl in po zdravniških navetih vlegel na desno stran.

Pisala je tudi naslednjega dne in kuhala pri tem graham. Grah je zadišal po omojenem in hrenovke so se razpočile. Šele opoldne je uvidela, da je z navdušenjem pri kraju. Analizirala je sicer zakon, toda smov ni bila za roman. In gospod davkar Vychytral ni imel smisla za skupno junastvo.

Nekega dne je Marta obsedlo in ni ji več zadostovalo, da je sodelovala le pri pokrajinskem ženskem tedniku z drobnimi članki o gospodinjstvu, o vzgoji otrok in o vrtnarstvu, hotela je postati pisateljica, kajpada slavna pisateljica.

»Naša slavna pisateljica gospa Marta Vychytralova«, si je smehljaje govorila ter se sama sebi priklanjala v ogledalu. Nenadno se je spomnila, da je njen priimek zelo neprimeren za žensko, ki hoče postati slavna. Ni ji šlo v glavo, kako se je mogla poročiti z davkarjem Vychytralom, ko bi že takrat lahko na prste preračunala, da mož z imenom Vaelav Vychytral ne more zadostovati ženi, ki stremi za višjimi cilji. Najti bo treba primeren, originalen pseudonim, kajti če hoče danes človek opozoriti nase, se mora pojaviti z nečem še nevidnim, neslišnim, kratkoma- lo z nečim povsem novim.

Prav tako je tudi z motivom. Tudi ta mora biti nekaj povsem novega. Resnično, to je prava beseda!

Porajajoča se pisateljica je grizla svinčnik, s katerim je pisala »na nečisto« in premišljevala, za kateri motiv in kakšno obliko naj bi se odločila. Današnja doba zahteva specializacije. Lahko bi se lotila političnih, znanstvenih ali socialnih motivov — lahko bi pisala detektivske romane, drame, povesti ali filmske librete. Marta Vychytralova je izpljunila drobne

Psi kot letalski potniki

Mednarodni odbor za letalski promet je sprejel novo odredbo, kar se tiče pasov. Prometni pravilnik za letala so sprejeli v času, ko zračni promet še davno ni bil splošno prevozna sredstvo. Tisti čas niso mislili na četveronožne potnike. Sedaj pa, ko vozijo letala prav tako redno kakor vlaki, ne prevažajo samo dojenčkov, temveč tudi pse. Prej so jih potniki ali potnice jemale s seboj brez vsakih posebnih ceremonij, a že Amelija Earhardtova, ki se je zanimala za vsa letalska prometna vprašanja, je pripovedovala o zabavni zgodbi, ko je v Croydonu neka dama dosegla, da je prišla z njo v letalo tudi ogromna doga in je bila potem vožnja za vse ostale potnike naravnost pustolovska. Nato so sklenili, da smejo psi v letalo le tedaj, če jih imajo potniki v naročju, kar za določeno seveda ne more veljati. Po novem redu postanejo psi kot potniki sicer enakopravni, vseeno pa jih bo gotovo le malo potovalo s letalom. V bodoče bo treba plačati za vsakega psa, naj si bo majhen ali velik, namreč normalno potnikino in to je vendarle malo predrago.

CIRKUS

Mlada plesalka, ki je pravkar dobila angažman v potujočem cirkusu, se je sprijateljila s klovnom in ga na tistem vprašuje, kakšni so kaj njeni novi tovariši, da se bo vedela zadržati.

— Ne da se reči kaj slabega o njih, je odvrnil klovn, čisto dobre barabe so in tudi direktor ni slab. Samo če boš biti previdna, ti svetujem — nikar se nikoli ne slašči pred ženo z brado.

Moda na ladji

Potovanje po morju spada med najlepše užitke, ki si jih moremo zamisliti za počitnice. Nikjer se naši utrujeni živci tako do kraja ne spočijejo, kakor na mirno valujoči morski gladini, kjer tvorijo s svojimi ljudmi zaključeni svet zase, povsem različen od našega vsakdanjega okolja.

Zivljenje na ladji s svojim posebnim obeležjem zahteva od nas drugačne garde robe, kakor počitnice na »suhiem«. Važno je, da spravimo v kovčge vse, kar je potrebno in nič odvisnega, da bo naša prtljaga lahka in dobro opremljena. Vsa oblačila naj bi bila praktična — ne ekstravagantna. Nikakor pa ne smemo pozabiti udobnega, toplega plašča: za vetrovno vreme in za večere, ki so na morju hladni. Bolj kakor vse druge obleke nam odleže lahek, športno eleganten kostum, ki ga nosimo v zvezi z različnimi pletenimi pulloverji in barvastimi bluzami. Jopica kostuma lahko kombiniramo z enobarvnimi, dolgimi hlačami, ki so letos jako moderne. Najbolj elegantne so sive ali temno modre hlače — belih se varujmo, ker so nepraktične in ker starijost postavo široko v bokih. Za dopoldneve, ko se solčimo, potrebujemo male »shorts« v zvezi s pisano ruto za solnčenje ali pa z enakimi, izraznim životkom. Še eno ali dve čedni, popoldanski obleki — pa smo povsem opremljeni. Če potujemo z večjo ladjo, kjer se nadejamo večernih prireditev, si moramo vsekakor omisliti tudi lahko večerno oble-

ko, da nš bomo v elegantni zaostajale za drugimi.

Letos moderne, dolge hlače se v kroju povsem ravna po moških hlačah. Če so dobro krojene, se podajo skoraj vsaki ženski. Nosimo jih k jopici kostuma, ki si jo navadno zamisljamo v kontrastni barvi. Te vrste hlače so večinoma izdelane iz enobarvne, volnene flanelje, lahko pa so tudi progaste, če odgovarjajoč jopica temna in enobarvna. V hlače nosimo lahko, pralno bluzo s kratkimi rokavi (1. skica).

Pri solnčenju nam pridejo prav kratke hlače iz belega ali temnomodrega platna, ki jih lahko kombiniramo z različnimi, barvastimi rutami za solnčenje. Če pa si omislimo »shorts« iz vzorčastega tvojila, mora biti tudi životek iz enakega blaga. Na naši skici lahko vidite »shorts« s prikličnim, izdatno izrezanim životom iz barvastega, pestro vzorčastega platna. Spretni del životka je zgoraj krojen v

PRINAŠA VEDNO NAJNOVEJŠE

hvalila, razpredajoč v mislih dejanja. Vse v njej je šumelo in kipele. To bo nekaj povsem drugega, kakor preprosta nakopava štorija. O komedijantstvi si upa napisati ne le eno, marveč kar tri knjige! Poživljavala si je od veselja in stopila v edino mestno kavarno, kjer so se proti večeru zbirale znane gospe. Vse glave so se obrnile k njej.

»Naša slavna pisateljica«, je pomislila in v glavi se ji je kar zavrtelo. Bila je nemirna. Ali ni razgibala skupine intelektualke? Začela je popevati: »Mimo so šli komedijanti...« Na nič drugega ni mogla misliti, kakor na svoje bodoče delo.

»Krasna knjiga, ali ne?« se je obrnila k njej žena profesorja Lukyja. Šte je tudi vi prečitali?

Marta je bila v zadregi. »Čitala, kaj?« »No, mislila sem knjigo, ko ste si pe- ti: »Mimo so šli komedijanti«. Krasen naslov, meni je prav tako dolgo zvenel v glavi. V mestni knjižnici sem iskala njegovo nadaljevanje, pa je neprestano izposojeno.

Marta ničesar več ni stihala. Pred očmi so se ji začeli kolobari. Ali je že kdaj imela srečo? Ali si je sploh mogla izmisliti nekaj lepega, ne da bi ji še kdo drugi ukradel tega? Najraje bi zajokala.

Takšna smov! Takšen naslov! In zdaj je vse zaman, Ukradeni motiv! Tudi te komedijante je že nekdo pred njo uvedel v kulturo! Pa si polštite originalni domatek, če si morete!

M. Langman

NEZADOSTNO DELOVANJE HORMONOV

podprete s prvino Solea-nega. Aktivna sestavina Solea-krema pomladijo in ocvetijo kožo.

obliki nederčica, da lahko pravilno podpre postavbo (2. skica).

Topel plašč iz mehkega in debelega, volnenega blaga ima široko, ohlapno obliko, da ga lahko oblečemo tudi preko kostuma, če je treba. Imeti mora velike, udobne žepne in ovratnik, ki ga lahko navzgor privijamo, kadar je vreme vetrovno (3. skica).

Važno je, da si omislimo popoldansko obleko iz pristne svile, ki se ne mečka, kajti takšna obleka bo tudi po stalnem nošenju učinkovala sveže in elegantno. Obleka iz lepega imprimeja, ki jo vidite na naši skici, ima okrog vratu nazobčan vložek iz enobarvne svile in ozek pasek iz enake svile (5. skica).

Krilo kostuma lahko nosimo v zvezi s barvastim pulloverjem kot samostojno oblačilo. Moderno krilo je široko krojeno bodisi z gubami bodisi v zvončasti obliki. Novi, elegantni pulloverji pa so povsem gladko pleteni, le pod pasom in ob vratu jih stisnemo s patentnim vbovom (dve levo, dve desno). Pullover lahko preprečimo s učinkovitim, usnjenim pasom (4. skica).

Poletno večerno obleko si po zadnji modi zamisljamo iz čipkaste tvoriva in iz nežnobarvnega muselina. Životek in rokavčki so iz čipke, široko, zvončasto krojeno krilo pa je izdelano iz muselina. V krilo vstavimo dokaj širok vložek iz čipkaste tvoriva (zadnja skica).

VZROK DEBELJENJA

Vzrok debeljenja je največkrat uživanje preobilne in nesmoteno sestavljene hrane ob nezadostni zaposlitvi mišic. Pri moških najdemo vzrok debeljenja tudi še često v preobilnem uživanju alkoholnih pijač, pri ženskah pa se pojavlja zlasti po prekoračenem 25. letu starosti. Sredstev proti preobilni debelosti ne manjka. Takšna so na pr. izdatno gibanje mišic, šport, mehanična sredstva (masaža), elektrika, parne kopeli itd. Vendar pa vemo, da imajo te metode vsaka svojo slabo stran, škodljiva pretiravanja in celo nevarnosti za zdravje. Slatinske tablete za hujšanje, ki so sestavljene iz zdravilnih mineralnih soli in neškodljivih ekstraktov zdravilnega rastlinstva odstranjujejo brez najmanjše nevarnosti vse pojave in znake čezmerne debelosti. Mladeniško sveže se torej počutite, ako uporabljate Slatinske tablete za hujšanje, ker izginje odvisna maščoba s trebuha, s stegen, izpod brade, vratu in skratka povsod, kjer je dosegla zunanost, pa tudi iz notranjih organov. Nenormalna teža prične padati, telo postane vitko in lahko in daje v pridobljeni novi prožnosti zopet veselje do življenja. Slatinske tablete se lože v vseh aptekah. 50 tablet Din 24.—, 100 tablet Din 39.— in 200 tablet Din 69.—, R. S. št. 27494, 28. XII. 34

Kratke obleke za obrežje

Letos si mlade gospodične z brezhibno vitkimi postavami za sprehode ob obrežju lahko omislijo ljubke obleke z izredno kratkimi krili, ki ne sežejo niti do kolena. Takšne mladostne in graciozne obleke iz lepega platna so lahko po vsej širini nagubane ali pa imajo obliko kratkega in širokega hlačnega krila, kakor je to videti na naši skici.

S tankom v „zeleni pekel“

5000 km po kopnem in po vodi skozi neraziskani brazilski pragozd

V Horgenu ob Curiškem jezeru dovršuje svojo sivo vrsto vozilo, ki bi ga na prvi pogled smatral za mogočnega tanka, za tank, ki mu je mogoče gibati se z enako lahkoto na suhem kakor v vodi. Ta tank bo rabil miroljubnim namenom, ž njim odrine švicarska odprava pod vodstvom Arnolda Bachmanna v neznane predele Južne Amerike, v Matto Grosso in do potopljenega pravilnega mesta Orizsa Procacasa.

Novinarji, ki so si te dni ogledali čudnega jeklenega orjaka, so morali splezati vanj preko železnih delov, varilnih aparatov in električnih vodov. Notranjost je takšno kakor v velikem letalu. V krmarjevi kabini je velikanska, komplicirana armatura tabia, npravo srce vsega vozila s 120 k. s. Te konjske sile proizvaja bencinski motor, ki ga bo pa v pragozdu, kjer ni tekočega kuriva, poganjal lesni plin.

V glavnem prostoru pragozdnega tanka so ob stenah nameščene oblazinjene klopi, na katerih bo lahko za silo spalo sedem članov posadke, med tem ko bodo trije vedno na straži. Normalno pa bodo ti možje spali seveda v šotorih na prostem. V »sobo« prihaja svetloba kakor v ladjo skozi visoko ležeča okrogla okna. Da bi možje ne trpeli preveč zavoljo tropske vročine, so stene izolirane s 5 cm debelo plastjo plutovine.

Na strehi ogromne žvočivke se dviga vrtilni stolp, kakšnih pet metrov nad

zemljo. V tem stolpu bo mož s filmsko in fotografsko kamero posnel lahko vse, kar se mu bo videlo važno za posnetek.

Zivil, razen železne zaloge, ne vzame odprava nobenih s seboj, ker upajo, da se bodo mogli z lovom zalagati s potrebnim svežim mesom. Da se olajša lov in da bo odprava pripravljena tudi za vsak primer nevarnosti, so pred vozačevim mestom uredili lovski zaklon. Ta spominja na položaj za strojnico v velikem bombnem letalu.

Na odprti cesti bo vozil pragozdni tank prilično z brzino 40 km, na terenu, kjer ni gozda, računajo z brzino 15 km, a celo v zelenem peku Matto Grossa, kjer se človek skoraj ne more pomikati naprej, bo jeklena pošast opravila še vedno 500 do 1000 m na uro. Ker je vozilo urejeno tudi za vožnjo po vodi, ima dva plavalca. Ta se dasta v najhujšem primeru odklopiti in rabita potem kot rešilna čolna za posadko. Radijski sprejemnik in kratkovalovni oddajnik bosta možem omogočala stike z zunanjim svetom, računajo pa celo z radijskimi reportažami iz pragozda.

Odpravi se kot znanstveni odpravi ne bo nikamor mudilo, zato nameravajo vsak dan prevoziti pet do kvečjemu deset kilometrov. V šestih mesecih upajo dovršiti svoje naloge, ki obstoja pred vsem v raziskavah geografskega, zoologičnega in klimatološkega značaja. Bachmann pa ho-

če iskati tudi sledov polkovnika Fawcetta, ki se je 1925. izgubil v brazilski džungli in o katerem so se širile vesti, da so ga ujeli divji Indijanci in ga držijo v ujetništvu kot belega boga. Doslej ga je več odprav zamaš iskalo — niso pa mogle tudi prodreti nikamor, dočim za ta tank v tem oziru ne bo ovir. Zena polkovnika Fawcetta podpira švicarsko podjetje na vsak način z največjo simpatijo, dala mu je na razpolago vse gradivo, ki bi mu moglo rabiti pri iskanju izgubljenega raziskovalca, in upa, da mu bo ta namen uspel.

Odiseja pragozdnega tanka se prične na deželni razstavi v Curihu, kjer bodo razstavili vozilo, da bi dobili še kaj sredstev za veliko potovanje. Potem odidejo na poskusno vožnjo ob Renu navzdol do Holandske, deloma po vodi, deloma po kopnem. Iz Holandske bo tank priplaval po morju do Angleške, tam ga bodo naložili na ladjo, ki ga prepelje v Buenos Aires, kjer bo prevzel vodstvo znani lovec Burkhardt, ki že od prej dobro pozna pragozde Gran Chaca in ob reki Amaconki. Iz argentinske prestolnice se odpeljejo v osrčje Brazilijske, v Matto Grosso, od tam bodo prečkali ogromno Chapado in Serro Azul do indijanske naselbine Simon Lopez. Nadaljnja pot pojde do Kuluena in Ksinguja. Do končnega smotra bo treba opraviti iz Buenos Airesa okrog 5000 km, doslegi pa ga bodo tedaj, ko pridejo do Ria Pare ob Amaconki.

Ujetnik podzemne železnice

Številne postaje pariške podzemne železnice imajo neskončne hodnike in stopnišča, kjer se nevede človek lahko izgubi. Inženjer Jean Bouredy je bil tako ujetnik podzemne železnice.

Mož ima mesečno karto in ko je hitel, da ujame zadnji vlak, ni opazil, da ob stopnišču ni več nobenega uradnika. V naslednjem trenutku so ugasnile luči in inženjer je začel v temi bloditi, da najde kakšen izhod. Klical je na pomoč, pa nihče ga ni slišal.

Sele po dolgem času so postali mimoidoči na cesti pozorni na klince iz rova podzemne železnice. Policija je opozorila varnostno službo podzemne železnice in ta je rešila 65-letnega gospoda iz naprjetnega položaja.

Metulj v rudniku

Na Novi Škotski imajo celo vrsto rudnikov, ki se vlečejo daleč pod morskim dnem. V rovu takšnega rudnika je neki rudar te dni odkril metulja, izredno lepo, pisano žival, ki se je vedla, kakor da je poletje že davno tu.

Metulja so skrbno shranili, neki zoolog pa sedaj raziskuje, na kakšen način je mogel priti v globino rudnika. Stvar si razlagajo tako in bo bržkone tudi držala: V rudnik spravljajo redno velike množice sena za konje, ki so tam spodaj zaposleni. Ker je tu velika vročina, je mogoče, da se je zabubani metulj v njej počasi razvil in napravil potem svoje prve letalne poskuse v temnem svetu, ki je zanj nenavaden.

Sublimat namesto kokaina

V finski bolnišnici v Viborgu so na usoden način zamenjali zdravila. Mlada bolnišniška strožnica je pripravljala omamila in je zamenjala kokain s sublimatom, tako da je devetnajst pacientov dobilo injekcije s to izredno strupeno snovjo. Šest bolnikov je takoj umrlo, trinajst jih visi še med življenjem in smrtjo. Vlada v Helsinkih je odredila preiskavo.

Cigani — milijonarji

Orožniki iz Crajove na Rumunskem so preiskali voz in šotore neke ciganske karavane in so odkrili kup zlatnikov v vrednosti poldrugega milijona lejev. Ta zaklad so zaplenili in oddali podružnici narodne banke v Crajovi, vso cigansko tolpo, ki je bila gotovo izvršila kakšen vlom, pa so oddali v zapor.

Dragi obrazi

Komisija strokovnjakov se je v Chicagu pobavila z vprašanjem, koliko izdado tamkajšnje stenotipistke za nego svojih obrazov. Ugotovila je, da odpade na vsa. ko povprečno 2800 din na leto. Toliko denarja gre za prireke in lepilne pripomočke.

KVALITETNO BLAGO

je trpežnejše, zato tudi cenejše! Z obliko pa imate veselje le, če

Vam dobro pristojajo!

Obiščite znano domačo trgovko

DRAGO SCHWAB

LJUBLJANA, ALEKSANDROVA C. 7

kjer Vam strokovno posredujejo po zmernih cenah

Angleška kraljeva dvojica

ki se po napornih dneh v Ameriki posveča sedaj mirnejšim nalogam, se zabava tu veselo in nepriljudno na neki razstavi ponjvov v Windsoru

Filmska diva in hrošči

Angleška filmska igralka Vivian Leigh je kalifornijsko poljedelsko ministrstvo spravila v nemajhen strah. Ta igralka je namreč baje vzrok, da so se pojavile velike množine hroščev, ki povzročajo po kalifornijskih nasadih breskev veliko škodo.

Vivian Leigh je imela glavno vlogo v nekem filmu, v katerem »nastopajo« tudi ti hrošči, ki jih prej ni poznala. Da jih ni poznala, je bilo ameriškim patnotom, ki so ponosni na vse dobre in slabe stvari svoje dežele, preveč čutili in jih je metala na vrt, kjer so imenovali uspevala, uspevale tako, da so postale resna nevarnost za dragocene kalifornijske nasade breskev.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Ob tri četrti na osem zjutraj teče po cesti možki in pelje s seboj bicikel.

»Kaj pa delaš?« ga vpraša prijatelj pri srečanju na nekem ovinku. »Mar si znorel, da dirjaš s kolesom poleg sebe po cesti?«

Kolesar mu odgovori: »Nisem znorel, nisem — samo časa nimam, da bi sedel na kolo...?«

A NEKDOTE

Aleksander Dumas starejši je dobival honorare po vrsticah. Nekega dne je sedel k pisalni mizi in je začel nov roman z dialogom, pri katerem je veljal vsak stavek za vrstico: »Moj sin!« — »Mati?« — »Poslušaj!« — »Kaj je?« — »Ali vidiš?« — »To bodalo?« — »Da. Kaj je na njem?« — »Krvave pegle!« — »Veš, od koga so?« — »Ne, govori!« — »Od tvojege očeta!« — »O, preidetstvo!«

Ko je bil pisatelj tako daleč, je zadovoljno odločil pero in dejal: »To bo za zajtrk zadostovalo!« In je odšel v najbližjo gostilno. Zeložnik pa s takšnim vrstičarstvom ni bil posebno zadovoljen, pa mu je pozneje dejal, da mu bo plačeval po zlogu.

Pisatelj si je znal pomagati. Izumil je jecljavca in to je bilo, kar se tiče honorarja, še sijajnejše, kajti vsak zlog v pogovoru je sedaj lahko ponovil, kolikorkrat je hotel. Tedaj se je zeložnik odločil, da mu bo plačeval pavšalno. Dan potem, ko je pisatelj prejel honorar po tem sistemu, je jecljavca v njegovem romanu nenadno ubila opeka, ki je padla s strehe. Dumas ni imel sedaj nobenega zanimanja več za moža...

Ludvik XIV. se je z vojvodinjo Burgundsko in vojvodo d'Aulnina sprehajal v okolici Fontainebleauja. Pri tej priliki je menil, da neki gozdnič tam lepi razgled prav za prav zapira.

Nekoliko pozneje se je kralj spet sprehajal tam okrog in se je ponovno pritožil. »Če vaše veličanstvo zapove,« je dejal vojvoda d'Aulnina, »bo gozdnič takoj legel na tla.«

Kralj se je zasmejal in odvrnil, da bi kaj takšnega že zapovedal, če bi bilo le od tega odvisno.

Vojvoda je izlekel piščalko in zapiskal, v naslednjem trenutku so se vsa drevesa prekrucnila. Bilo je kakor čudež. Vojvodinja ni mogla zapreti ust od začudenja in tudi kralj, ki je bil marsičesa vajen, ni mogel razumeti, kako se je zgodilo.

Prevečani vojvoda je bil dal po prvem sprehođu prežagati vsa drevesa, tako da so se stola. Privezati pa je dal nanje vrvi in 1200 mož je čakalo, da bi na njegovo znamenje potegnili za vrvi ter drevesa prekrucnili...

VSAT DAN ENA

»Ali je tvoj radioaparar občutljiv?«
»Pa še kako! Vsakokrat, kadar moram plačati obrok, prične tuliti!« (II 420)

Londonsko podzemlje

Mogočna organizacija londonskih beračev, ki je oblasti ne morejo ukrotiti

Tri sto let je prešlo od dne, ko je nastalo delo, ki je v naših dneh slavno oživel po imenu »Beraška operet«, a v londonskem podzemlju vladajo še danes iste stroge organizacije, ki jih v omenjenem delu zastopa stari Peachum. Ne gre samo za zveze zločincev, ki so v stoletnem boju s Scotland Yardom, še mogočnejša in roki pravice še bolj nedosegljiva je organizacija londonskih beračev, prav za prav organizacija »malih krošnjarjev in pocestnih umetnikov«, kajti na Angleškem je beračenje, kakor znano, uradno prepovedano in ga je treba vezati vedno s kakršnim koli poklicem ali predvajanjem.

Gorje predzrežu, ki se postavi brez dovoljenja beraškega glavnega stana v Whitechapelu ob kakšen londonski cestni vogal in prične prodajati žgice ali risati po cestnem tlaku vsakovrstne podobe. Naslednji dan se bo znašel gotovo v kakšni bolnišnici, neznane roke ga bodo pretele, da bo moder in zelen. Gorje tudi cestnemu pevci, ki mu je bilo določeno mesto v Piccadillyju, pa si dovolji zapeti samo eno cesto dalje, ob Leicester-Squareu. Skrivna roka mu bo priskrbeli nekoliko tednov neprostovoljnega bivanja v kakšni vlažni luknji ob Temzi. Še večje gorje pa beraču, ki bi glavni stan opeharil za 10 odstotkov svojega »dohodka«. Whitechapel ve za vsak penny tega dohodka in takšne utaje se kaznujejo z večno izključitvijo iz beraške zveze.

Nadziralna organizacija te podzemeljske oblasti šteje samo v Londonu, kakor vedo povedati zanesljivi ljudje, nad 3000 oseb. Te nadzorujejo kot nedolžni mimoidoči 80.000 do 100.000 londonskih beračev. Glavni stan dobiva vsak dan najmanj 1000 funtov sterlingov davka, pri čemer je upoštevat, da ima še iz preteklosti desetletij ogromno imetje.

Član beraške zveze si volijo vsako leto svoje predsednike in funkcionarje. Oblasti še nikoli ni uspelo, da bi odkrila kraj, čas in potek volitev. Berači svojih tajnosti pač ne izdajajo, kajti če bi se to zgodilo, bi izdajalec ne preživel dne svojega dejanja.

Kako prevečano postopa zveza pogosto, je razvidno iz dveh primerov:

Londonsko gledališko četrt preplavlja ob poznih popoldanskih urah redno cela armada prav čedno oblečenih prodajalcev cvetlic

Odličnim obiskovalcem gledališč ponujajo v nakup orhideje in kamelije. Njihove cene so iste, namreč zelo visoke, toda go spod, ki obiskuje s svojo oboževanico gledališče, se vendar ne bo s prodajalcem cvetlic na cesti prepiral za ceno! Dama se bo že naslednji dan tujda, da orhideja, ki je veljala pol funta sterlinga, vane. Ne more vedeti, da ji je kavalir kupil samo odmeček z velikega cvetličnega trga v Covent-Gardenu, odmeček, ki ga je beraški ceh po nekem tajnem postopku začasno osvežil, a ki pozneje tem hitreje ovane.

Še učinkoviteje nastopajo »rudarji iz Walesa«. To niso niti rudarji, niti niso Walesa kdaj videli. Postavljajo pa se v skupinah po štiri, po pet oseb v glavnih poslovnih urah pred najodličnejše trgovine in pojejo z isto tako glasnim kakor grdim glasom tako dolgo, da prideče prestrašeni lastnik iz trgovine ter jih z nekoliko šilini, gi pripravi do tega, da odidejo naprej. Svoj »muzikalni« nastop pa ponovijo »rudarji« seveda takoj pred sosedno trgovino.

Tako vlada beraška organizacija s močno roko nad svojimi pripadniki. Nikomur ni dostopna, nikomur ni odgovorna. Še pred kratkim smo čitali, da je policiji končno uspelo, da je z železno roko posegla v glavni stan te skrivne londonske velesile in petelnika iz njega nekoliko tipov, ki so si na račun razredinjenecv sreče kot njihovi funkcionarji polnili desetletja svoje žepne, ne da bi jih njih tlačani niti poznali. V javnosti so igrali vlogo bogatih in odličnih osebnosti. Da bi pa ta poseg zlomil moč beraške organizacije same na sebi, ne verjame nihče.

Zdravilne kopeli

Imamo celo vrsto zdravilnih snovi, ki jih primenujemo kopalni vodi. Najbolj znane teh kopeli so sledeče:

Gorčične kopeli: Za okopanje nog vzamemo 150 g brezoljnega gorčičnega praška, ki ga hranimo na hladnem in suhem, ga pomešamo z mrzlo vodo v kašo, to kašo pustimo potem četrt ure stati in na zadnje prilijemo ostanek vode, ki ne sme biti toplejša nego 40 stopinj Celzija.

Kopel iz smrekovih igel: Kopalni vodi dodamo 100 do 150 g ekstrakta iz smrekovih igel.

Kopeli s hrastovim lubjem: Kilogram hrastovega lubja zvezemo v krpo in polijemo s petimi do desetimi litri vrele vode. Raztopina stoji četrt ure, nato dodamo izvleček kopalni vodi. Za te kopeli moramo uporabljati lesene kadi.

Kopeli z otrobi: Za te potrebujemo 1 ali 2 kg pšenčnih otrobov, ki jih obesimo najbolje v vrečici v kopalno vodo. Vrečico od časa do časa iztisnemo. Otrobi ne smejo biti prekuhani.

Močvirne kopeli: Za polno kopel potrebujemo 50 kg močvirne zemlje. Temperatura naj znaša 33 do 36 stopinj.

Aromatske kopeli: Zanje potrebujemo pol kilograma zeliščne mešanice (aromatskega čaja). Damo jo v platneno vrečo in obesimo v 10 l vode. Čez četrt ure vrečico odstranimo in aromatski izvleček prilijemo kopalni vodi.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Brzina in čas

Kdaj se je zemlja odtrgala od sonca in kdaj se je začela ohlajati
Zažarevanje atomov — Hitrost polža in lastovke

So pojavi, ki se odigravajo s takšno brzino, da jim naše oko ne more slediti. Drugi go spet tako počasi, da oko tudi ne opazi nobene spremembe. Naše življenje je naravnano tako rekoč

na normalno brzino

in zelo dolgi, kakor tudi zelo kratki časi uhajajo našemu opazovanju.

Kako obsežno pa je kraljestvo časa in brzine, o tem nas pouče nekatere številke, ki sicer večinoma ne temeljijo na neposrednem opazovanju, temveč na znanstvenih računih in meritvah.

Na prvem mestu je navesti

starost zemlje.

Po astronomskih računih je prešlo od časa,

ko se je naša premičnica kot žareča plinska krogla odtrgala od sonca, 4000 do 5000 milijonov let. Ohlajati se je začela, kakor so mogli ugotoviti geologi s precejšnjo točnostjo, pred kakšnimi 1200 milijoni let. Pri tem gre torej za sila počasno dogajanje in notranjost naše zemlje je

še vedno žareče tekoča.

Prvina radlj razpada med tem ko izžareva. Gram radija se porabi sam od sebe na polovico v 1590 letih.

Kar se tiče najkrajših časov, vemo vsi, da zmorejo že navadni fotografski aparati 1/200 ali 1/300 sekunde. Kamere s takozvanim zaporom na razpor zmorejo tudi 1/3000 sekunde. S takšnim momentom snemamo lahko že

sliko dirjajočega avtomobila iz neposredne bližine.

Da bi ugotovili trajanje bliska, so zgradili posebne aparate, s katerimi so dognali, da traja ta reč prilično 1/10.000 sekunde. Neke izredno hitre fizikalne pojave snemajo na ta način, da osvetlijo svetločutko plast s svetlobo poedine električne iskre, ki traja komaj 1/140.000 sekunde. Najkrajše trajanje, ki ga pa niso več izmerili, temveč le računsko ugotovili, imajo

zažarenja najmanjših delcev snovi.

atomov v nekih električnih cevah, ki so precej podobne radijskim žarnicam. Gre za čase okrog 1/10.000.000 sekunde!

Najmanjša brzina vsakdanjega, tako rekoč praktičnega življenja, je »brzina« lase rasti. Na sekundo zraste človeški las za 3/10.000.000 cm. Razne rastline rasejo neprimerno hitreje, trst zraste v sekundi n. pr. za 5/10.000.000 cm. Lednik se premakne v eni sekundi povprečno za 8/10.000.000 cm. Najhitreje rasejo, kakor znano, razne gobe, in sicer za 8/1000 cm v sekundi ali skoraj

pol centimetra v minuti.

Ta rast pa traja seveda tudi le nekoliko minut.

Navadni polž, ki velja za posebno počasno žival, prepotuje v sekundi 9/100 cm, od njega vodi preko različnih črvov in druge počame gomazeče živali nepretrgana vrsta do najhitrejših živali, lastovke, ki opravi v sekundi celih 60 m. Zvok leti več nego petkrat hitreje, kajti na sekundo opravi nad 300 m. Topniška krogla doseže brzino nad 1500 m v sekundi in to je že

»astronomski« številka.

kajti mesec izmeri v sekundi n. pr. samo 1000 m. Zemlja se na poti okrog sonca suče že dosti hitreje, na sekundo prepotuje skoraj 30 km. Rimska cesta se vrtila že z brzino 300 km na sekundo in neke meglenice potujejo skozi svetovno prostorino z brzino 1000 km na sekundo.

Vse te brzine prekaša seveda

največja brzina,

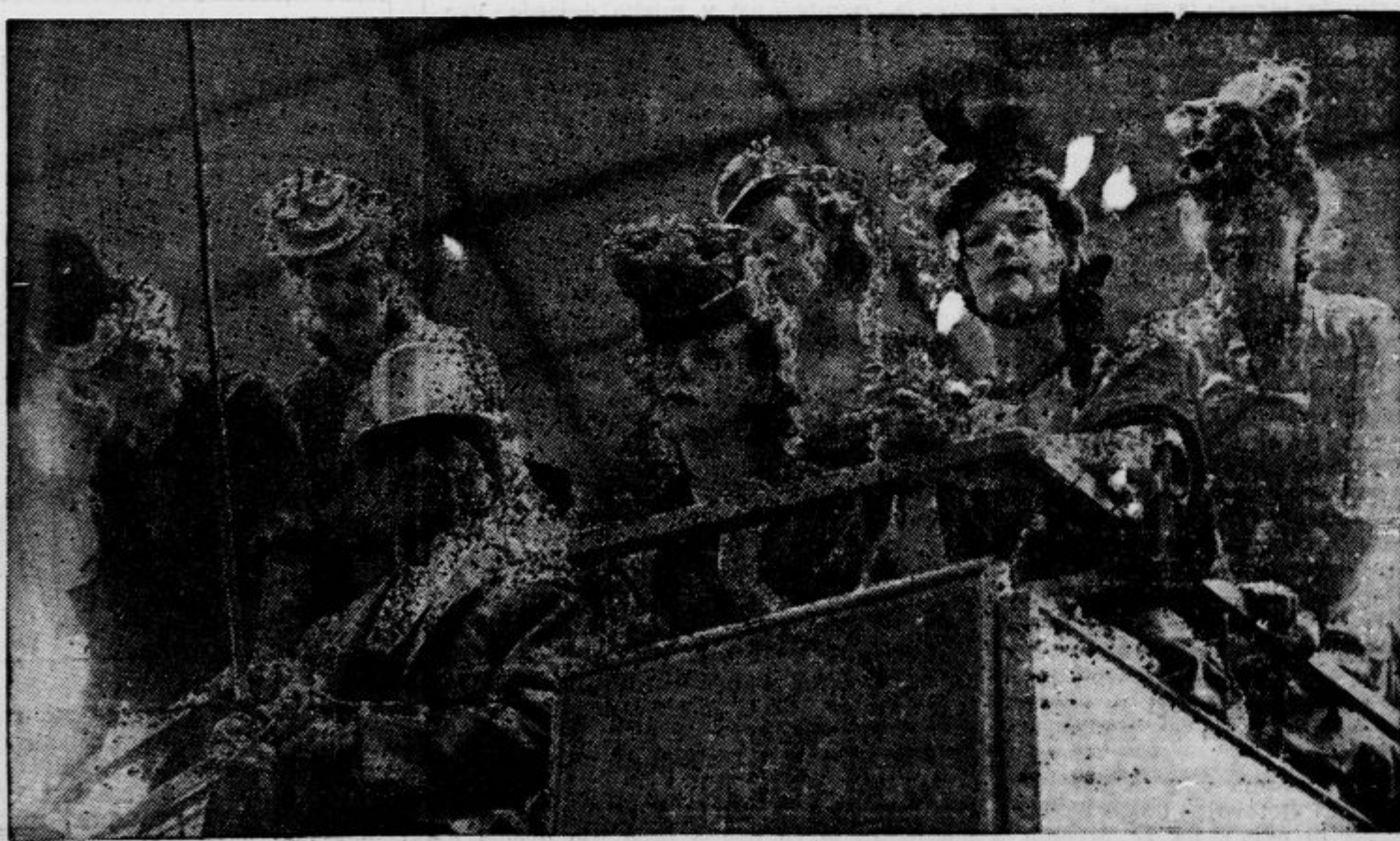
ki je sploh mogoča in ki jo ima svetloba: 300.000 km na sekundo. Svetlobo pa dobivamo od sonca, do katere smo po ovinkih torej apot vrzili.

Zamenjana meča.

(Politikon)

Mladí obrazi v starih časih

Eni modnih velikih konjskih dirak v Londonu, ki se obenem velika revija modnih kreacij, je zbujal veliko pozornost star »busa« na Hampdeni uprski, naložen s milijoni »spotnicami« v starih nošah

SPORT

Spored za danes

Vsakega po nekaj, največ pa le nogometa

Tudi današnji sportni spored je seveda še močno v znamenju poletne in kopanja in obsega le nekatere manj važne dogodke, ki bržkone ne bodo zapisani z velikimi črkami v zgodovini našega sporta. Toda prav zato, ker so prikladnejši termini pomladi in jeseni zasedeni z bolj privlačnimi prireditvami, se morajo nekateri prireditelji sprijazniti s temi juljskimi termini. Izjema velja za lahko atletiko, v kateri se prav zdaj odigravajo važne borbe za naslove državnih prvakov, o katerih poročamo na drugem mestu, in pa za plavanje, o katerem pa žal v letošnji sezoni — vsaj s ljubljanskimi plavalci — še nismo imeli prilike poročati mnogo razveseljevega.

Nogomet na dveh frontah

Ljubljanski spored bo — razen lahko-atletičkega tekmovalja — obsegal še dve nogometni prireditvi, eno prvenstvenega značaja zaradi odločitve, kdo bo finalni prvak LNP, drugo pa svečanega značaja v zvezi s proslavo petletnice agnilnega drugorazrednega kluba STK Most.

ISSK Maribor—Ljubljana

Ob 16. na igrišču ob Tyrševi cesti. Moštvo ISSK Maribora, drugega finalista v tekmah za pokal LNP, je trenutno v odlični formi. Da je to res tako, dokazujejo nekateri rezultati, ki jih je ta enajstoričnik dosegel v zadnjih tekmah. Razen v prvenstvu, kjer si je osvojil naslov prvaka, je to moštvo premagalo tudi vse svoje tekmece v pokalnih tekmah in si zasluženo priborilo pot do finala.

Današnja borba bo prav zanimiva in napeta, in sicer tem bolj zaradi tega, ker domačini ne morejo postaviti kompletne enajstoričnice, kar pa pri Mariborčanih ne bo tako. Tako bodo moči kolikor toliko izravnane in je težko reči v naprej, kako bo rezultat.

Tekma bo ob vsakem vremenu in se bo začela ob 16.

II. del proslave

pri Moščanih

Ob 9. odn. 15.30 na igrišču Ilirije za Kolinsko tovarno

Z današnjim dnem bo STK Moste zaključil proslavo petletnice svojega obstoja s celodnevno nogometnim turnirjem na igrišču Ilirije za Kolinsko tovarno.

Dopoldanski spored bo obsegal dve izločilni tekmi, in sicer ob 9. med Maršom in Grafiko ter ob 10.30 med Svobodo in Mostom. Popoldne se bo turnir nadaljeval ob 15.30 med premaganim dopoldanskim tekmovalcem za tolažilni pokal jubilarja. Pred glavno tekmo bo na sporedu šaljiva tekma starih kanonov Marša in Mosta ob 18. pa bo slednjč zaključna tekma med zmagovalcem dopoldanskih tekem. Zmagovalci te tekme bo prejel pokal pokrovitelja proslave in klubovega predsednika dr. Osolinika.

V nekaj vrstah

Trdovratni Davisov pokal — O cenah v Helsinkih 1 : 0 za Ameriko

V zvezi s skorajšnjim finalom za Davisov pokal v Zagrebu so Nemci pogreli staro pesem, da je treba že davno spreminiti pravila za te tekme.

Ko je g. Davis pred 39 leti ustanovil to lavoriko, je bilo udeležencev tako malo, da je bilo popolnoma prav, če je vsakokratni zmagovalac sedel doma in čakal na zadnjega nasprotnika. Od tedaj so se razmere močno spremenile, pravila pa so ostala kakršna so bila.

Prvič — pravijo Nemci — ni prav, da vsakokratni zmagovalac brezdelno čaka na izmučenega nasprotnika, ki si mora po dolgih borbah priboriti kvalifikacijo za vstop v finale. Drugič — zahtevajo Nemci — naj se število udeležencev v evropskem pasu omeji, ne pa, da se lahko za tekme prijavljajo vsaka država, ki jo tenis veseli.

Zato je od nemške strani že lani izšel predlog, naj bi se v okviru starih pravil tekmovalcev razdelilo na dve leti, ki pa je bil odklonjen. Toda Nemci, ko morajo na trdo pot v Zagreb — kakšno naključje, da baš v teh dneh — spet dvigajo glas zoper nemogočo določbo v pravilih za Davisov pokal, da je država, ki pride v tej konkurenci najdalje, še kaznovana za to, ker mora romati zdaj sem, zdaj tja in si po krivici s tako muko priboriti prvi nastop proti — spoditemu lanskemu zmagovalcu.

Pri vsem tem pa Nemci le trdno upajo, da bodo v Zagrebu prebrili zadnjo težavo za pot onstran luže! To je tisto, kar ni tako trdno gotovo...

Prirediteljski odbor XII. olimpiade v Helsinkih je poveljil posebnemu odseku ureditve nastanitvenega vprašanja za obiskovalce olimpijskih iger in zdaj že razglasi prve podatke o cenah stanovanj pri zasebnikih v finski prestolnici. Vsa stanovanja so razdeljena v tri razrede (po kakovosti) in bo stala v I. razredu soba z eno posteljo 150 din, soba z dvema posteljama 225 din, dodatno ležišče pa 50 dinarjev, v II. razredu polstem vrstnem redu 100 din, odnosno 150 in 25 din, v III. razredu pa 50, odnosno 75 in 15 din. V teh cenah je vračunana tudi napitnina za postrežbo. Za večje skupine bo imel prirediteljski odbor na razpolago stanovanja po 25 din za osebo, za največje skupine v skupnih stanovanjih (šolah, vojašnicah in podobno) pa po 10 do 15 din. Kdor bi želel taboriti v lastnem ali izposojenem šotoru, se mora posebej obrniti na prirediteljski odbor.

Naročilnice za stanovanja so že prejeli vsi glavni uradi »Putnika«. Pri izpolnitvi formularjev je treba kot kaveljo položiti 10% zneska, najmanj pa je treba stanovanje naročiti za tri dni, ki bo stanovalec na razpolago od 14. prvega do opoldne naslednjega dneva.

Za dobo vseh olimpijskih iger, ki bodo trajale 16 dni, se bo dalo v dobrih meščanskih družinah privatno stanovati za

Tudi te tekme bodo ob vsakem vremenu.

Juniorski finale v Mariboru

Na igrišču Rapida v Mariboru bo popoldne ob 16. druga finalna tekma za juniorsko prvenstvo LNP. Nasprotnika bosta mladi enajstoričniki ISSK Maribora in SK Ljubljane. Kakor znano, so v prvi tekmi mladi ljubljancani zmagali že s 3:0 in imajo danes, kljub temu, da morajo po odločitvi na tuje igrišče, mnogo lažje stališče od Mariborčanov.

Za tekmo, ki jo bo sodil mariborski sodnik g. Jančič, vlada med pristaši obeh klubov veliko zanimanje.

Motorne dirke

na Jezerskem

V režiji I. Gorenjskega motokluba iz Kranja bodo danes ob 10. dopoldne odšturalja do Jezerskega vrha II. motociklistične gorske dirke, za katere je med vozači in prijatelji motociklistike mnogo zanimanja. V glavnem odmoru med prvo in drugo vožnjo bodo na isti progi tudi še gorske kolesarske dirke.

Na Jezersko vozijo posebni avtobusi in je treba računati, da bo ta prireditev vsestransko uspešna.

Sportni dan na Jesenicah

Jesenjski SK Bratstvo prireja danes svoj tradicionalni sportni dan že desetič z bogatimi in pestrimi sporedi. Razen več nogometnih tekem bodo na sporedu tudi nastopi v boks, zvečer pa bo velika sportna veselica z udeležbo številnih sportnikov, ki bodo obiskali sportni dan tega najagilnejšega kluba na Gorenjskem.

Plavalni miting

v Rogaški Slatini

Mariborski plavalni klub, ki se je letos z bogatimi mladimi silami lotil plavalnega sporta na naši severni meji, ima danes že svoj drugi nastop v sezoni. Po uspešnem gostovanju v Murski Soboti bo danes povedel svoje plavalce v zdravilišče Rogaško Slatino, kjer bo popoldne ob 16. plavalni miting — združen s skoki in tekmo v waterpolu — v tamkajšnjem letnem kopališču.

Za Rogaško Slatino in njene goste bo ta prireditev prav gotovo prijetna sprejemba, Mariborčanom pa dober trening za bodoče nastope.

Ocenjevalno vožnjo motociklistov bo priredila celjska sekcija Motokluba Hermesa danes na progi Celje — Šoštanj — Braslovce — Celje. Določeno so tri kategorije motociklov in sicer do 250, do 350 in 550 ccm. Start in cilj bo pred kolodvorom v Celju. Na progi bosta dve kontroli, ena v Šoštanju, druga v Braslovčah. Start bo ob 9.30 dopoldne.

Američani so torej sportni šargon dočela preneali tudi na bolezni, v kateri človek visi med življenjem in smrtjo, in v tem pogledu so brezdvomno temeljito posekali Evropo. Zato bi morala kar objektivno priznati, da je bila porazena s 0 : 1. „9uejd.b.x. 5Tb.dn4.t f m d n d m f

Razpis

17. zvezdne dirke v Celju dne 23. julija letos na progi: Zagreb—Celje, Ljubljana—Celje, Maribor—Celje, Slovenj Gradec—Celje, Celje—St. Peter—Celje.

Zagreb—Celje, start v Zagrebu ob 8. zjutraj, cilj v Celju pred gostilno Belaj na Bregu ob 9.30.

Ljubljana—Celje, start v Ljubljani pri km 1 na Tyrševi c. ob 6. cilj v Celju na Kerkovi c. pred Glazijo ob 8.20. Maribor—Celje, start v Mariboru pri vodovodu ob 6. cilj v Celju na Mariborski cesti pred gostilno Svetel ob 8. Slovenj Gradec—Celje, start v Slovenjem Gradcu ob 6.30, cilj v Celju na Kerkovi c. pred Glazijo ob 8. Celje—St. Peter—Celje, start in cilj pred Glazijo. Start ob 6.30, cilj ob 7.15.

Medklubske dirke damске skupne na progi: Celje—Petrovče—Celje, start in cilj pred Glazijo, start ob 10. dopoldne.

Določila:

Prijave sprejema in dočeli vsilno prijavine vsaka podizve v svojem območju. Prav tako ji pripada izvedba in vodstvo dirke na določen progi. V redu izpolnjeni zapisniki dirk se morajo oddati takoj po končanih dirkah vodstvu zvezdne dirke v Celju.

Pravico starta imajo vsi dirkači, ki imajo legitimacijo KSKJ za leto 1939. Dirka bo ob vsakem vremenu in v okviru teh. pravilnika KSKJ. Vsa dirkača vozila na lastno odgovornost in se mora strogo ravnati po cestnih policijskih predpisih.

Okrepčila in masla za vse dirkače v Celju, Prešernova ulica v gostilni pri »Angeljuncu«. Eventualne proteste je treba vložiti najkasneje pol ure po končani dirki prirediteljni komisiji s vlogo 30 din, ki zapade v korist KSKJ Celja, če se protest zavrne. Prijave za damске skupne je nasloviti na Klub slovenskih kolesarjev, Celje, najkasneje do 22. t. m. Prijavnina je 10 din.

Nagrade:

Za vsako progo so določene tri spominke kolone za prva tri mesta. Na progi, kjer bodo startali prvotrajni vozači ločeno od juniorjev, prejme nagrado vsaka skupina posebej. Na progi, »dmošno skupinah s manj kakor 5 dirkači na cilj prejme nagrado samo prvak. Za damsko skupino so določena tri darila.

Razpis

medklubske gorske dirke na celjski stari grad (2 km) dne 23. julija t. l. o priklid zvezdne dirke v Celje pod pokroviteljstvom celjskega župana dr. Vorišča. Začetek dirke ob 14.30. Start pred gostilno Skalna klet, cilj pred gostilno na Starem gradu. Start posamezen v presledku dveh minut.

Pravico starta imajo vsi dirkači, ki imajo legitimacijo KSKJ za l. 1939. Dirka bo samo ob lepem vremenu in v okviru teh. pravilnika KSKJ. Vsa dirkača vozila na lastno odgovornost in se mora strogo ravnati po cestnih policijskih predpisih. Vsi udeleženci zvezdne dirke v Celju, ki se bodo prijavili za gorsko dirko, prejmejo od KSKJ Celja brezplačen odev. Prijave je treba nasloviti na Klub slov. kolesarjev, Celje, najkasneje do 22. t. m. Prijavnina je 10 din, na startu dvojno.

Nagrade

Prvak prejme pokal celjskega župana, od drugega do šestega mesta praktična darila; če bo udeležba nad 12 dirkačev, bodo praktična darila do 10. mesta. Vsi dirkači, ki prispejo na cilj, prejmejo od KSKJ Celja priznanico.

»Ljubelj 1939«. Izšel je razpis velike mednarodne gorske dirke Jugoslavije — Ljubelj 1939 — za motorna kolesa, ki bo na dan 15. avgusta v izvedbi Motokluba Ilirije. Ker je prireditev letos oficijska mednarodna dirka, je razpis izšel v bolj reprezentativni obliki in štirih jezikih (po leg slovenskega tudi v francoskem, italijanskem in nemškem besedilu), lična brošura pa je opremljena tudi z nekaterimi uspešnimi posnetki o progi in s posameznimi dirkami na njej. Nekateri podrobnosti razpisa za to veliko in edinstveno dirko vsake sezone bomo objavili v prihodnjih dnevih.

Z mladino v vodo! Ako hočete zdravja in okrepitve svojim malim, nudite jim v poletju mnogo plavanja in sončenja. Plavalna šola v Ljubljani, ki služi pod nadzorstvom ministrstva za telesno vzgojo, je baš zaključila prvi poletniški tečaj za mladino in pričenja z novimi: enim za one, ki se žele v plavanju izpopolniti, drugi za novince. Prijavitelje se danih svojih decu v kopališču Ilirije, nudili jim boste največ koristi, kar jim morete dati v poletju. Vplavnina je 10 din, dnevna vstopnina v kopališče 1 dinar. Siromasne se na vlogo oprosti plačevanja. Za vpis je potrebno pismeno dovoljenje staršev. Tečajji so pod nadzorstvom profesorjev telovadbe in zdravnikov. Hitite, skoda je vsakega dne, ki ga zamudite!

SK Slavija. Danes ob 13.15 naj bo I. moštvo pred glavnim kolodvorom; igramo v Domžalah. Tajnik.

Tečaj za reševanje utopljenec. V ponedeljek 17. t. m. se prične v plavalni šoli v kopališču Ilirije tečaj za reševanje utopljenec. Plavalna šola je edina, ki posveča pažnjo tej koristni nalogi plavanja in je s svojimi dosedanjimi tečajji dosegla popoln uspeh. Tudi letošnji tečaj je namenjen predvsem za organe javne varnosti, orožnike, policijo, gasilce in samaritanke in je razdeljen tako, da bo do 1. avgusta izpopolnjen v plavanju, od 1. do 10. avgusta pa za reševanje in oživljanje. Na koncu tečaja bodo izpiti in javna produkcija v reševanju utopljenec.

Ob vsaki priliki — se spomnite

da so »Jetrovi« Mali oglaš »Slovanji« najuspešnejši, naj ocajaji in najhitrejši posredovalci za slabe vse vrste na prodajo in nakup vse stvari, za spremembo, ločala, podjetja, kapital, se ali v in za vse druge

Nova planinska postaja na Gorjancih

Novo mesto, 15. julija

Na Gorjancih pri Sv. Miklavžu, kjer pozimi in poleti domuje vnet planinec Nace Hudoklin, je bil letos dograjen in v nedeljo slovesno izročen svojemu namenu novi planinski dom, odnosno zavetišče. K proslavi je prišlo na Gorjance preko 200 ljudi z obeh strani Gorjancev. Posebno lepo število je bilo onih iz metliške okolice, Zumberka, Novega mesta in iz Šentjernejske doline.

Pred okrašenim zavetiščem, kjer se je vršila proslava, je imel na zbrane ljubitelje planin lep nagovor senior dolenjskih planincev g. Vatroslav Liliija. Govornik je očitno navzočnim pomen nove planinske postojanke in lepoto planinstva. Po otvoritvi doma se je vršila planinska zabava s ogledom stavbe.

V pritličju je prostorna klet, v prvem nadstropju velika gostinska soba in kuhinja, v drugem pa štiri velike s pohištvo opremljene sobe, ki lahko sprejmejo pod streho do 20 gostov. Na proslavi se je na začetku vseh planincev pojavil motociklist g. Murn, avtomehanik iz Novega mesta, s svojim spremljevalcem g. Polajnarjem. Fant se je pripeljal s motornim kolesom znamke Puch. Tra precej tvegani poskus sta fanta napravila na 30 km dolgem in težavnem terenu v dobri uri brez nezgode, kar ni malenkost.

Ivan Zajec 70 letnik

Ljubljana, 15. julija

Osebnost najskromnejši slovenski likovni umetnik, kipar Ivan Zajec praznuje danes svoj sedemdesetletnik. V tej prirojeni skromnosti mu nedvomno ne bi bilo povsili, ko bi mu za ta življenjski jubilej priprili podrobno biografske podatke in njegovo bogato, mnogostransko umetniško delo opredeljevali po kritičnih metodah. Ne, vse to kipurju Zajcu ne bi bilo po volji, saj je še ves v delu in ta čas še ne namerava vrči diela in klavira v kot. Le pogledje ga, kako mladosten je še na čisti; še mar mu ni, da bi se bahal s svojimi sedmimi križi, ki bi jih najrajši zatajil. Rojstni list pa kaže, da se je rodil

na današnji dan pred sedemdesetimi leti v Ljubljani v šentjakobski fari. Za obo mu je bil poznan kipar. Na poti za izpopolnitvijo kiparskega znanja, je mladi Zajec prepotoval vso kulturno Evropo, celo v Ameriki je nekaj časa ustvarjal, svetovno vojno pa je preživel v italijanski internaciji. Sedaj deluje že več let na tehniški fakulteti, koder poučuje modeliranje.

Jubilant ima za seboj veliko število kiparskih umetnin. Da omenilo le največji ljubljanski spomenik Prešerna, ki je njegovo delo; med najuspešnejše njegove umetniške stvaritve pa spada kompozicija Prepašeni satir v narodnem muzeju, plastika, ki je med najboljšimi, kar premore naše moderno kiparstvo.

Jubilantu želimo še mnogo let in uspehov na njegovi umetniški poti.

Delo obmejnega sokolskega okrožja

Dolenji Logatec, julija. Delo v raztegnjenem obmejnem okrožju od Zirov do Starega trga je najživahnješe in najplodnejše v ljubljanski sokolski župi. Letne nastope smo pričeli najprej na Rakeku. Sledila sta nastopa v Gorenjem Logatcu in Starem trgu. Dne 2. t. m. pa je bil okrožni zlet v Dolenjem Logatcu. Vsi nastopi so prav dobro uspeli, krona vsega pa je bil okrožni zlet v Dolenjem Logatcu. Nastopilo je preko 500 telovadecih, ki so vaje prav odlično obvladali. Dopoldne so bile bojne tekme naraščajo in članov, popoldne skušnje in sprevid skozi Logatec, po sprevidu pa nastop, ki je bil odlično obiskan. Posebno številno je bila zastopana naša hrabrna vojska. Župno upravo je zastopal br. Flegar.

Nastopile so tudi štiri vrste na orodju, in sicer članstva in naraščajoča iz Dolenjega Logatca in še dve okrožni vrsti. Med nastopom se je vršil izmenični tek štirih društev preko zaprek. Ker so bile vse vrste d'skvalificirane, ker niti eden izmed zadnjih tekačev ni prisel na cilj, ki je bil odrejen, se bo ta tek ponovil ali v Planini ali v Zireh. Sodelovala je godba »Sloga« iz Ljubljane, ki je vse vaje res odlično spremljala. Po nastopu se je razvila pred sokolskim domom in v njem prijetna narodna zabava. Nad tako lepim uspehom moramo logaškemu vadiateljskemu zboru, ki sta mu na čelu br. Logar in S. Vidmarjeva, iskreno čestitati.

V nedeljo 9. t. m. je bil javni nastop marjivje sokolske čete v Grahovem. Za uspešni nastop zaslužita marjivja br. in A. Novljanova pohvalo. Posebno ljubeč je bil zaključek, ko so nastopile male kuharice s prosto vajo, ki jo je sestavila Novljanova. Nastop je bil prav dobro obiskan. Celotno številno kakor na vseh naših nastopih je bila tudi v Grahovem zastopana naša hrabrna vojska z g. komandantom bataljona z Blok na čelu. Župno upravo sta zastopala br. Senica in br. dr. Krasovec. Sledile nastopi v Borovnici, Planini pri Rakeku, Zireh, Cerinici in pri ostalih naših edinicah. Pri tej priliki moramo še omeniti, da smo navezani popolnoma na nase, zato je naša iskrena želja, da bi nam tudi župna uprava nudila malo več pomoči, vsaj moralne.

Postani in ostani član Vodnikov družbe!

Bolničarski tečaj RK

Ljubljana, 15. julija

V telovadnici na liceju je večerj na intimni svečanosti pododbor Rdečega križa v Ljubljani končal bolničarski tečaj, ki je bil najboljši, kar jih je priredil v času svojega obstoja.

Predsednik dr. Oton Fetič je toplo pozdravil razne goste, sanitetnega referenta dravske divizije dr. Davorina Brusta, upravnik vojne bolnišnice dr. Hadžija Gligorič, zastopnik Higieniskega zavoda dr. Valentinčič — Petrovič, mestnega fizika dr. Rusa kot zastopnika župana in predsednika banovinskega odbora RK dr. Krejčiča, nato pa tudi tečajnike, ki so bili zbrani polnoštevilno.

Obrazložil je pomen Rdečega križa, ki je po zakonu dolžan v mirnem času pripravljati primerne naloge za vojno. Pododbor je to svojo nalogo častno izpolnjeval. Od prvega leta svojega obstoja, od l. 1927, je priredil 13 samarjanskih in 6 bolničarskih tečajev, v katerih je strokovno izobrazil 736 oseb, med njimi 272 moških in 464 žensk. Vsi ti tečajji so imeli namen izobraziti pomožno sanitetno osebje za nego bolnikov, ranjencev in ponesrečencev tako za čas vojne, kakor tudi v primeru elementarnih nezd in epidemij. Tečaj obstoja iz teoretičnega pouka po zdravniških in praktičnega vežbanja v bolnišnici. Za sprejem je predpisano jugoslovensko državljanstvo in neoporečnost. Sprejeto se osebe, ki imajo prirojeno naklonjenost in usmiljenje do nesrečnikov in so tihega in mirnega značaja, razen tega pa točni in uslužni nasproti nadrejenim. Absolventi tečaja dobe posebne legitimacije in naslov prostovoljnih bolničarjev. S tem imajo dolžnost nuditi prvo pomoč pri nesrečnih primerih kjerkoli, vršiti morajo pomožno sanitetno službo pod vodstvom strokovnjakov in končno morajo sodelovati pri vseh poslih, ki imajo namen ocvrti narodno zdravje. V službi nosijo posebno uniformo.

Dr. Fetič se je nato toplo zahvalil predavateljem, zlasti vodji tečaja dr. F. Misu, dr. Rusu, dr. Abčinu, dr. Kolarju in dijakom-zdravnikom v vojni bolnišnici. Tečajniki, bilo je 62 žensk in 3 moški, od teh 60% uradniški in nameščenski status, 15% akademiki, ostali pa iz delavskih krogov, so imeli 60 teoretičnih ur in 22 praktičnih v plinski sobi, v vojni bolnišnici in v samarjanskem oddelku RK. Administrativno je vodil tečaj načelnik samarjanskega oddelka. VI. penk. Tečaj je bil najuspešnejši in po kvaliteti najboljši, kar jih je doslej priredil RK. 65 tečajnikov je s prav odličnim uspehom položilo izpit in je tako štelo aktivnih samarjancev, ki jih je vzgojil RK, naraslo na 300.

Nato je spregovoril še vodja tečaja dr. Franta Misa, ki je v vznešenih besedah omenil častno dolžnosti prostovoljnih bolničarjev, ki bodo v danem primeru prav tako hrabro izvršili svojo dolžnost kakor naša vojska. Vzor samarjanstva je legendarna kosovska devotka. Na koncu je dr. Misa še prebral nekatere najboljše odgovore tečajnikov pri pismenem izpitu. Odgovori so pokazali, da se tečajniki dobro zavedajo nalog, ki so jih prostovoljno sprejeli.

Predsednik pododpora dr. Fetič je zatem razdelil absolventom tečaja legitimacije in jih bil obenem zaoblubil, s čemer je bilo intimno, a prično slavlje končano.

Na tromejo

Ljubljana, 15. julija

Nedeljske izletnice, ki so včasih v zadregi, kam bi usmerili izlet, opozarjamo na eno najlepših izletniških točk v Karavanah, izlet na Peč nad Ratačami. Tam, koder se naša državna meja stika še z dvema sosednjima mejama, s italijansko in nemško, se nudi turistu izredno široka panorama, slikovit in poučen razgled na Julijske, Karnske in Ziljske Alpe, na Visoke Ture in vso Ziljsko dolino. Poč. visoka 1509 m, je v pilihih dveh urah dosegljiva vsakemu izletniku, saj so pota in steze speljane prav zložno in ne zahtevajo od turista nobenega posebnega napora.

Izletnikom, ki nameravajo na Peč prenočiti, je v udobnem planinskem domu na razpolago pet lepo opremljenih sob po 2 postelji. Kdor se hoče na lahko dostopen kraju sredi planinskega sveta v miru odpočiti od dnevnih tegob, za tega je planinska postojanka na Peči najidealnejši kraj. Številni izleti in zgodovinske znamenitosti po bližnjih vaseh, o čemer vas podrobno pouči Badjura v svoji brošuri. Izlet po Karavanah pa dve bližnji železniški postaji so priporočljive ugodnosti izletnikom na tromejo na Peč. Popolna dnevna oskrbina v planinskem domu je le 58 dinarjev.

Jubilej uglednega podobarja in čebelarja

Cerknica, 15. julija

Dne 13. t. m. je praznoval svoj 60. rojstni dan g. France Bečaj, ki je doma iz prijazne vasi Sv. Vid nad Cerknico. Ze kot otrok je kazal veliko zanimanje za risanje in rezbarstvo in po dovršeni ljudski šoli je obiskoval v Ljubljani državno obrtno šolo ter napravil kiparski in podobarski izpit. V svoji stroki se je izpopolnjeval tudi v Gradcu, leta 1916 pa se je nastanil v Cerknici, kjer še danes marljivo deluje v svoji umetnosti. S svojimi deli je okrasil nad 50 cerkva lepe Notranjske.

Je pa tudi vnet čebelar. S svojim naprednim delom je zgled vsem čebelarjem daleč naokrog. Sodeloval je pri ustanovitvi čebelarске podružnice v Cerknici in je še dolgo leta njen predsednik. Ze 10 let vodi čebelarico opazovalno postajo za vso Notranjsko, za kar so mu čebelarji zelo hvaležni.

Zelimu mu, da bi še dolgo vrsto let lahko posedal s tovariši-čebelarji na klopi pri svojem ljubljanskem čebelnjaku ter se pogovarjal o svojem najljubšem opravilu.

Slikar Franz von Lenbach je bil v tsnih stihih z mnogimi knežji rodbinami. Bil je pa ponosen mož in ni klečel pred mogočniki.

Nekdo so se njegovi prijateljski odnošaji s nekim potemtatom alikalil. Monakovski poslanik tega kneza je govoril z umetnikom o tem in je med drugim menil: »Pri mojem vsakem gospodu ste padli v nemilost!« — »Kaj, v nemilost? Jaz? Pri njem? To je pomota! On pri meni! ga je gnajal njemu, jaz sem v nemilosti jaz!

Društvo »Dom slepih« je zborovalo

Veliko delo marljivega društva ob nezadostnem zanimanju javnosti

Ob koncu junija je društvo »Dom slepih« v Ljubljani šestnajstič polnoletni obračun svojega delovanja. Občnemu zboru je predsedoval predsednik g. dr. Tomaž Klinar, stolni župnik in kanonik, ki je ob otvoritvi pozdravil nazočna slepa zastopnika Društva slepih predsednika g. Antona Pleška in namestnika g. Alojzija Levsteka ter se v nagovoru zahvalil vsem činiteljem, ki so kakorkoli podpirali slepce.

Tajnica ga. Minka Skaberne, profesorica v pokouju, je podala podrobnejše poročilo o delu društva in segla tudi nekoliko v preteklost. Društvo Dom slepih v Ljubljani, ki je ustanovitelj Doma slepih v Stari Loki na Gorenjskem, ima 280 rednih, 220 podpornih in 8 ustanovnih članov, med njimi tri korporacije.

Delovanje je bilo predvsem usmerjeno na to, da je širilo v javnosti zanimanje za šolne odrasle slepce, ki se ne počutijo dobro doma med svojci, ali pa jih nimajo več ter bi pri izvrševanju svoje obrti naletevali v javnosti na nepremagljive zapreke, ki bi ogrozile njih samostojnost. Zato je bila prva naloga društva zbrati sklad za zgradbo ali nakup postopja v prvi vrsti za odrasle delazmožne slepce. Odboru se je posrečilo zbuditi v javnosti zanimanje do slepcev tako pri nas kakor po zaslugi našega rojaka g. Josipa Remsa, tedanjega urednika delavskega lista »Glas naroda« v New Yorku, celo med ameriškim Slovenci. Darila so se stekala in l. 1933 je bil po ogledu strokovnjakov in na pobudo društvenega funkcionarja g. dr. Mavricija Rusa kupljen bivši Strahov grad v Stari Loki za dom slepcev.

Društvo si je s tem naložilo hude skrbi, ker je moralo najeti zaradi zamrznjenega vloga posojilo. V tej zadregi mu je prišla na pomoč banska uprava s precejšnjo podporo. Velik del inventarja v domu slepih je odstopila društvu banovinska hranilnica. Zbral je vse potrebno za opremo zavoda odbornik g. Fran Cvek, nadzornik drž. železnice v pok. Ob koncu septembra l. 1935 je bil dom slepih odprt.

V domu slepih imajo moški slepci skupno delavnico za ščetke, ženske pa se pečejo največ s ročnimi deli, pomagajo v kuhinji, pri gospodinjstvu in na vrta. Zaposlitev je le delna. Nekaj bolnih in starejših slepcev je nezaposlenih. V veliko razvedrilo jim je čitanje knjig v Braillovi točkopisu za slepce. Za porast knjižnice s knjigami v tem točkopisu skrbi društvena tajnica prof. Minka Skaberne. Poskrbljeno pa je še za drugo zabavo. V domu so radio, klavir, harmonij in večje število citer. Slepci pečejo, igrajo, čitajo in pišejo. Imajo mešani zbor, ki je priredil že lastne koncerte, tako letos 21. maja uspelo akademijo pod vodstvom svojega pevke g. Jožeta Matka v staroletnem Prosvetnem domu. Dvorana je bila nabito polna. Pestri spored je bil izveden prav lepo. Priznanje gre požrtvovalnosti sestre Tiburcije in pevke g. Jožeta Matka.

Dušno pastirstvo v zavodu vodi brezplačno staroletni dekan duhovni svetnik g. Matija Mrak, ki je društveni odbornik. Gospodinjstvo opravljajo redovnice Marijine čudodelne svetinje, Vincentijke, pod vodstvom prednice sestre Kazimire Novakove. Podrejene so ji štiri sestre. Vrhovno upraviteljstvo je poverjeno odborniku g. Franu Cveku.

Stori se vse, da bi postal slepecem staroletni zavod ne samo varen dom, temveč tudi prijetna domačija.

Odbor sam se seveda tudi zaveda, da še mnogocena manjka, tako izpopolnitve notranje opreme, posebnega oddelka za moške, predvsem novih delavnic s strokovnimi mojstri, za katere so prvi pogoj dovolj velike vrste odjemalcev za slepčevske izdelke. Odbor se je pozanimal v ljubljanskih prometnih ulicah za lokal, v katerem naj bi se prodajali slepčevski izdelki. Lokal pa so bili predragi. Odboru se je ponudil dober raznašalec odnosno prodajalec za ščetke, zato se je opustila misel lokala.

Lepo delovno torišče, zlasti za slepe moške, bi bila v zavodu tiskarna za tisk knjig v Braillovi točkopisu za slepce. Toda denarja ni. Letos se je povečala 1918. leta ustanovljena knjižnica v Braillovi točkopisu za slepce za precejšnje število slovenskih knjig kot uspeh tečaja v Ljubljani, ki ga je priredila profesorica Minka Skaberne pod okriljem Društva Doma slepih z namenom, da pouči slovenske žene in dekleta v pisanju in čitanju v Braillovi točkopisu za slepce, odnosno v ročnem pretisku del naših pesnikov in pisateljev in tudi nekaj dobrih prevodov iz tujeje slovnosti. Pri tej društveni akciji sta ji priskočila na pomoč dnevnik »Jutro« in »Slovenec« s tem, da sta prinesla zadnji informativni in propagandni članek, za kar jima gre najlepša hvala. Razposlala je 340 tiskanih vabil na naslove gospe in gospodičen, pripadnic raznih naših družtev. Velika propaganda je pripomogla že lani do prvega uspeha, namreč do razveseljivega števila 52 udeleženk tečaja.

Razdelile so se velike množice nareznega papirja za prirerjanje knjig. Društvo ga je nakupilo doslej 170 kg, ostalega pa so darovale največje vevška pravnica in tvrdke Bonač, Ničman in Učiteljska tiskarna. Naročenih je bilo iz tujine dvajset tablic in šil, ki se rabijo ob pretiskih v Braillovi točkopisu za slepce. Lani in letos je imelo društvo za knjižnico okrog 7800 din stroškov. Nalašč za knjižnico darovana vsota znaša 3310 din. Od tega je 3000 din darovala neka gospodična, ki ne želi biti imenovana. Naj bi našla posnemalce!

Izmed 52 udeleženk tečaja so pretiskale v Braillovi točkopisu za slepce kar po več knjig nastopne gospe in gospodične: Marija Detela, Ema Dorčič, Mimi Fajdiga, Palmira Fajdiga, Vera Hočevar, Minka Kalin, Iva Kobal, Cecilija Kočar, Fanika Kolovitz, Mici Lapajne, Cveta Legat, Marjana Lindtner, Klodilda Likar, Marjeta Martinčič, Jožica Novak, Iva Ogorelec, Marija Praznik, Lojzica Potrat, Antonija Ravnlhar, Elza Šefman, Draga Ukmar, Alojzija Umnik, Roza Velkavrh in Vita Zupančič. Najlejša jim zahvala!

Druge, ki še niso skoncale svojega dela, naj s pretiskom kolikor mogoče pohite. Pred kratkim je dospela v dom slepih prva serija že vezanih knjig v veliko veselje slepih. Lepa hvala ravnateljici ge. Kolavolji, gđc. Mici Lapajnetovi in gđc. Mimi Fajdigovi za izdatno pomoč ob korekturi pretiskanih knjig.

Mnogo veselja je prinašala našim slepicam dekletom v dom ga. Marjana Lindt-

nerjeva, pridna sodelavka v knjižnici s knjigami v slepčevskem točkopisu, ko jih je večkrat obiskovala in jim dajala lepa darila, poslana od neimenovane gospodične. Ker je ga. Lindtnerjeva zelo zaslužna za slepce, jo je izvolil odbor po členu 6. društvenih pravil za odbornico.

Ko je končala tajnica izčrpano poročilo in se ji je predsednik g. dr. Tomaž Klinar zahvalil za njen velik trud, je povzel besedo društveni blaginjak g. Martin Roher, višji kontrolor drž. železnice v pokouju, in orisal finančno stanje društva, ki je bilo ob koncu poslovnega leta 1933 zadovoljivo in je dosegalo 12.402 din. Toliko ugoden uspeh izvira iz znatnih daril. Omeniti je treba dva večja zneska, eden darovan od neimenovanega dobrotnika 8000 din in drugi od neimenovane dobrotnice 10.000 din. Bodi jima najtoplejša zahvala! Ako bi bila darila bolj skromna, bi bila slaba predla društvu. Po sklepu svojega poročila se je g. blaginjak zahvalil tudi g. predsedniku dr. Tomažu Klinarju in odbornicam Josipini Cvelbarjevi, Marjanci Lindtnerjevi in Viti Zupančičevi za izdatno pomoč ob nabiranju darov.

Dodatno h gornjima poročiloma je izjavil inšpektor g. Fran Cvek, upravitelj doma: V zavodu je bilo l. januarja l. 1938 31 oskrbovancev. Med letom jih je bilo sprejetih 7, ob koncu leta jih je odšlo 5, ostalo jih je potem 33, tako da je zdaj v zavodu 10 moških in 23 žensk v starosti od 23 do 86 let. Predpisana oskrbna znaša 300 din mesečno. Ta znesek seveda nikakor ne krije vseh izdatkov za posameznega oskrbovanca. Poleg tega je v zavodu več oskrbovancev, za katere prejema prav majhne mesečne prispevke. Primanjkljaj, ki je vsak mesec precejšen, plača društvo samo, le neznaten del se krije z banovinsko podporo. V zavodu je dovolj prostora, toda naše kmečke občine še vedno nimajo smisla za svoje slepe soobčane in odgovarjajo na posredovanja zavoda, da se številni občinski ubožecv od dne do dne množijo, zaradi česar da jim manjka sredstev za plačevanje oskrbine.

Nevaren vlomilec obsojen na robijo

Ljubljana, 15. julija. Danes dopoldne je bila končana razprava proti italijanskemu državljanu in poselniku iz Rovt — Podpesek Henrikju Žerjalu, ki je bil obtožen večih predriznih vlomov, pa njegovemu svaku Josipu Koširju, ki je bil obtožen, da je pomagal svojemu svaku nositi ukradene stvari.

Razprava se je pričela večerj pred malim kazenskim senatom, v katerem sta pod predsedstvom s. o. s. Lederhasa sodelovala gg. s. o. s. dr. Pompe in Javoršek. Trajala je ves dopoldan, pa je bila zaradi zaslišanje dveh na novo predlaganih prič preložena na danes dopoldne, ko je bila izrečena sodba. Obtožbo je zastopal državni tožilec dr. Vilko Lavrenčak. Obtožnica je Žerjala dožila večjega števila vlomov, ki so bili lani in letos izvršeni na Notranjskem. Med tem je štela obtožnica v Žerjalovo breme tatvino dveh velikih zavojev s hodnika Meletove gostilne v Cerknici, v kateri se je nahajalo za blizu 3.000 din raznega blaga, nadalje vlom v občinsko blaginjo v Begunjah nad Cerknico, iz katere je vlomilec odnesel tudi blizu 3.000 din gotovine in nekaj hranilnih knjižic, pa tajnikovo zlato uro. Med drugim je obtožnica dožila Žerjala tudi vlom v Kmetstvo hranilnico v Starem trgu pri Ložu, kjer je iz blaginje, ki jo je storilec navrtal, izginilo nekaj na 22 jurjev, vlom v trgovino Lada Medena v Begunjah, ki je z ukradenim blagom utrpel škodo najprej v vrednosti nad 21.000 din, nato pa mu je že par dni za prvim vlomom na isti način bilo odnešenega blaga za blizu 6.000 din. Žerjal je bil obtožen tudi vlom v blaginjo posojilnice v Železnikih, v kateri pa na srečo ni bilo nič denarja, pa vlom v trgovino Karola Mazija na Velikih Blokah, kjer je izginilo raznega galanterijskega blaga za 1800 din. Drugi obtoženec Jože Košir pa je bil obtožen, da je Žerjalu trikrat pomagal nositi cule ukradenega blaga, od katerega je nekaj potem na Vrhniki poskušal vnoviti.

Žerjalovo sodelovanje s svakom Jožetom Koširjem je zanj postalo usodno. Druga Jožetova sestra je namreč poročena z nekim orožnikom in temu je Jože zaupal, kakšne posle je imel s svakom Žerjalom.

Hrana je dobra in zadostna. Ker je pri zavodu precej zemlje in živine ter njegovo vodstvo skrbi tudi za obdelovanje posestva na Okrogliem, ki ga je podedovalo društvo po prelatu Tomu Zupanu, ima poleg gospodinj, sester iz Vincentinuma, še dva hlapca in dve dekli. V hlevu je šest glav goveje živine, en konj in 22 prašičev.

V l. 1938. so bile izvršene razne za gospodarstvo nujno potrebne adaptacije. G. Karel Gruber, višji računski svetnik v pokouju, je izrekel v imenu ostalih revizorjev g. Alojzija Kocmurja, ravnatelja delavskega konzuma, in ge. Marije Sadarjeve, šolske upravitelje v pokouju, odboru društva »Doma slepih razrešnico in največje priznanje. Volitev ni bilo.

Pri slučajnostih je opozoril slepi g. Anton Pleško na novi patent tablic za pisanje točkovne pisave za slepce. Izrekla so se tudi mnenja glede skupnih prireditve in korakov vseh treh korporacij, ki se pečejo v dravski banovini s oskrbo slepcev (Društvo »Dom slepcev« in Društvo slepih, obe v Ljubljani, in Fond za slepe deca banovinskega zavoda za slepe deca v Kočevju) v prihodnjem koledarskem letu. Naglasila se je tudi potreba povečanja podpor za slepce, za katere imajo njih domovinske občine prav malo razumevanja in zelo neredno plačujejo, že tako premajhne zneske za slepe oskrbovance.

Ker nima staroletski dom slepih nikake podpore od države, od banovine pa prejema le polovične difference med določeno oskrbovalnino za posamezne ubožne slepce in tistim zneskom, ki ga morejo zanje plačevati občine ali pa njih svojci, je navezan zlasti za vzdrževanje svojega posloja v Stari Loki in ostalih društvenih nepremičnin na obresti glavnice, transakcije svojih nepremičnin in članarino. Uresničevanje nadaljnjih nalog, zlasti vzdrževanje zavoda s čim več oskrbovanci pa je popolnoma odvisno od usmiljene javnosti. Zato naj darežljivost javnosti ne usahne, če pa se še poveča. Skrajni čas je, da se zganijo tudi oblastva in poskrbe za pomoč, ki gre takemu zavodu. Za vzdrževanje doma slepih bodo potrebna še velika sredstva. Nedvomno bodo zmal naši ljudje centi to svojo veliko ustanovo in ji bodo pomagali, da se bo dalje večala v čast slovenskega naroda.

Temu zaupanju je sledila ovadba in hišna preiskava na Žerjalovem novem domu, kjer so varnostni organi našli cele zaloge iz navedenih vlomov izvirajočega blaga, ki so ga oskrbovanci spoznali za svojega. Toda iz takih kleš se je znal Žerjal zvato, čeprav ne s polnim uspehom izvijati. Trdil je, da je vse zatrevanje svaka Jožeta golo maščevanje stvari, ki so jih zaplenili na njegovem domu, pa da je nakupil za nizko ceno od neznanih prodajalcev. Skoro za vsako stvar je navajal natančne podatke. Tako je rečeno tudi za uro, ki jo je begunjski občinski tajnik z vso gotovostjo spoznal za svojo po nekaterih posebnih znakih trdil, da jo je dobil strica iz Amerike. Nič mu ni bilo pri tem mar, če bi kdo drugi zaradi njegovih dejanj po nedolžnem trpel. Tako je bil rečeno občinski tajnik sam celo osumljen, da je on navrtal blaginjo, a trgovca Medena, ki je bil največja žrtev vlomilca, so sumili, da je sam sebe okradel, da bi si prilastil zavarovalnino. Toda čeprav je bila proti Žerjalu najbolj obremenjena priča le njegov svak, obtoženi Košir, so bili močni indici za njegovo krivdo na njegovemu domu zaplenjenih stvari še vlomilsko orodje, za katerega je Košir trdil, da ga je videl pri svaku, pa Koširjeva izpoved, da se je Žerjal bahal s sedemnajstimi jurji in je tudi Žerjalova tašča sišala, ko je ženi pravil, da jih je trindvajset, toliko, kolikor jih je izginilo iz navrtane hranilniške blaginje.

Po daljšem posvetovanju je danes predsednik senata s. o. s. Rajko Lederhas razglasil okrog 11. ure sodbo, s katero je bil Žerjal zaradi tatvine zavojev iz Meletove gostilne v Cerknici, nadalje zaradi vlomov v občinsko blaginjo v Begunjah pri Cerknici ter zaradi dvakratnega vlomov v Medenovo trgovino v Begunjah obsojen na 4 leta robije in 5 let izgube častnih pravic ter na izgon iz države po prestani kazni. Žerjal, ki se je šele nedavno prižnil v Rovte-Podpesek, je namreč ostal italijanski državljan. Za pomoč in sodelovanje pri skrivanju ukradenega blaga in za poskušano razpečevanje pa je sodišče slednji obsojilo tudi Jožeta Koširja na 2 meseca zapor. Ta kazen pa je že prestana s preiskovalnim zaporom.

Iz Julijske krajine

Novi grobovi. V Gorici so zadnje dni mrli delavec Josip Oblak v starosti 46 let, 32letna Marija Koren in 43letna Antonija Smrekarjeva. Bili so zvesti svojemu pokreku. Ljudje, ki so jih poznali, jih bodo ohranili v dobrem spominu. Preostali nam še sožalje!

V svojem zadnjem pastirskem pismu se tržaški škof Santin, kakor poročajo listi, obrača proti tuji verski propagandi, ki se je v poslednjem času pojavila na področju tržaške in koprške škofije. V njem opozarja svoje klerike dobesedno, da se je te dni v mestu kakor tudi na deželi ojačila protestantska propaganda. Agenti praha, jo med ljudmi s polnimi žepi zastupljenega vero, škof poziva duhovščino, naj mu vse hujše primere take propagande takoj prijavijo.

Ženitbena posojila na Gorškem. Pred poldrugim mesecem sta potekli dve leti, odkar so pričeli po navodilih vlade v posameznih pokrajinah novoporočencem dajati posojila z namenom, da bi se tako po spešilo ustvarjanje številnih družin. Znano je, da so bili dolžniki v primeru, da se jim je v gotovih rokah rodilo določeno število otrok, popolnoma oproščeni odplačila tega dolga. Kakor sedaj poročajo listi, je bilo v dveh letih v gorški pokrajini izdanih 282 takih posojil v skupnem znesku 573.400 lir. V poslednjem letu so pristoje oblasti na posamezne novoporočence celo močno vplivale, da so si najeli ta zelo ugodna posojila, če se je izkazalo, da sami brez težav niso mogli stroškov za opremo svojih stanovanj.

Iz tržaške ladjedelnice so večerj splovili v morje novo motorno ladjo »Petro Orseolo«, ki so jo zgradili za reško paroplovno družbo. Ladja, ki izpodriva 10.000 ton vode, je prva izmed tovornih ladij, ki so

stvi 42 letnega Antona Eržena. Pojavil se je v stanovanjski hiši in se razširil tudi na gospodarsko poslopje. Požar je posestnik uničil nekaj opreme, skoraj vse poljsko orodje ter znatne množine sena in ječmena. Še pomča so bili pozvani na pomoč gasilci iz Idrije, ki jim je pa le deloma uspelo ukrotiti divji element in ga lokalizirati. Škodo, ki jo je povzročil Erženu iz neznanih vzrokov nastali požar, so ocenili na 10.000 lir.

Velike sportne in mondene družabne prireditve v Opatiji. Vsa prelepa Opatija, ne samo njene oblastne in privatne turistične organizacije, temveč tudi vse njeno pribivalstvo je v mrzličnem vrvenju zadnjih prireditve, ki imajo naslov »Poletje v Opatiji«. Trajale bodo do konca meseca avgusta in so na sporedu najrazličnejše sportne, glasbene in splošne družabne prireditve. Kakor smo že poročali, je bila serija prireditve »Poletje v Opatiji« že te dni otvorjena s veliko avtomobilsko tekmo, za katero je bil razpisan pokal predsednika italijanske vlade g. Mussolinija. Potem so se vrstile še razne prireditve z bogatim sporedom zabavnih in umetniških predstav, višek pa bodo umetniški koncerti 22. in 25. t. m. Dne 24. t. m. bo začel IX. mednarodnega teniskega turnirja, ki bo trajal do konca meseca. Poleg velikih prireditve, ki so pod vodstvom najvišjih državnih umetniških ustanov, privabljajo publiko tudi pestre umetniške in zabavne prireditve, pri katerih kar tekmujejo posamezna hotelska podjetja. (—)

NOV ZADNJA KOZMETIČNA NOVOST

Z ZRAKOM PREVETRENI

PUDER ZA LICE

- 1 Enajst laskajočih barv naravnost iz Pariza, ki so primerne za vsako dnevno dobo. Vidite jih lahko skozi okence na bobniču škatlje.
- 2 Finejši in lažji kakor kdaj prej. Z zrakom je prevetren.
- 3 Edinstven nov vonj. Občuti se kakor živo, prečano cvetje z juga Francoske.
- 4 Obdrži se na licu ves dan, ker je pomešan s »kremso peno« (po-stopak je patentiran).
- 5 Popolnoma je »mat«. Ne daje bleška ne na dežju in vetru. In tudi ne pri potenju.
- 6 Krasno novo pakiranje — velika škatlja — najpopolnejša vrednost, ki ste jo kdaj dobili za svoj denar.

Nov puder Tokalon v škatljah po Din 12.— in 20.—

Predno kupite lahko VIDITE PRAVO BARVO SKOZI OKENCE NA BOBNIČU ŠKATLJE

BREZPLAČNI VZOREC: Vsak čitatelj tega lista lahko zdaj dobi zdelo okusno kaseto s kremo Tokalon (rožne ali bele barve) ter puder Tokalon različnih nijans. Pošljite Din 5.— v poštinih znakah za poštino omo in druge stroške na naslov: Hinko Mayer i drug. Odio 9-D, Zagreb, Praška ul. 6.

Presenetljiva lepota polti ZA NEKOLIKO DINARJEV

Oglejte si zalogo nepre...sljivo elegantnih, močnih in zanesljivih koles z lahnm pogonom

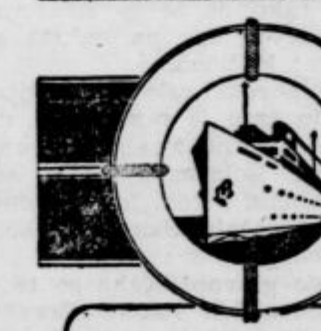
AIGLON

Priznana najboljša francoska kolesa. Glavni zastopnik za Jugoslavijo:

VIKTOR BOHINEC

LJUBLJANA — Tyrševa 12, dvorišče

Kolesa na zalogi od din 1.175 naprej

JADRANSKA PLOVIDBA D.D.

SUSAU

Brzo-parobrodna služba iz Benetk in Susau v Dalmacijo. Odhod iz Susau vsak dan razen srede in petka ob 16. uri. Turistične proge iz Susau in Benetk v Dalmacijo ter iz Susau in Trsta v Grčijo, po zmernih pavalnih cenah. Dnevne večkratna zveza za vsa kopališča in letovišča jugoslovenske obale. Prospekte in navodila daje direktorja na Susau, ter vel uradi »Putnika« in družbe »Wagons Lits Cook«.

ZAHVALA
Ob tragični smrti našega
JOSIPA HÄUPL-na
žoferja
Izrekamo tem potom iskreno zahvalo vsem, ki so sočustvovali z nami, poklonili prekrasne vence in šopke in ki so na kakršenkoli način počastili spomin pokojnega.

Vinko Božič

Trgovski pomočnik
meane struke iše na-
metivne v sloveniji. Gra-
tudi kot skladnik. Po-
nude na og. odd. Jutra
pod »Pošten in agilen
pomočnik«
17036-2

Kuharica
iše službo za takoj ali
pouze. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra.
17305-2

Akademik - tehnik
delam načrte, tehnične
risbe najraje iz stroj-
ne stroke. Ponudbe na
og. odd. Jutra pod »Isto-
točno delo«.
17296-2

Sofer
dober vozač, iše službo k
tovornemu ali osebnemu av-
tomobilu. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra.
17243-2

Sofersko mesto
iše proti nagradi dve sto
dinarjev. Zmožen sem avto
mobilskih popravil. Sem ve-
sten in zanesljiv. Ponudbe
na og. odd. Jutra Trbovlje
pod »Zveste«.
17254-2

Hišnik
s službo, mlad, samski va-
jen vseh del pri hiši iše
mesta. Ponudbe na og. odd.
Jutra pod »V mestu«.
17347-2

Absolventka
s trgovsko izobrazbo iše
službo pisarniške praktikan-
tinje. Ceni, ponudbe na
og. odd. Jutra pod »Isto-
točno absolventka«.
17352-2

Postrežnica
dobra kuharica, iše zapo-
slovanje za celo predpreno.
Ponudbe na og. odd. Jutra
pod »Postrežnica«.
17377-2

Prodajalka
mlajša moč, izvršena, z
znanjem nekaj nemščine,
željeto mesto v galerijski
modni ali manufakturni tr-
govini, tudi kot blagin-
jarka. Nastopi takoj. Ceni,
ponudbe na og. odd. Jutra
pod »Spretna prodajalka«.
17430-2

Mehanik
samostojen v popravil-
anju prosti mesto v večji
strukturi, tiskarski ali si-
grižek, Lepodvorska 28,
Ljubljana.
17443-2

500 din nagrade
dam tistemu, ki mi pre-
skribo stalno službo v
bližini Ljubljane naj-
raje na Gorenjskem, po
možnosti v tekstilni in-
dustriji. Ponudbe na
og. odd. Jutra v Mariboru
pod »Gorenjsko«.
17511-2

Trgov. pomočnica
za trgovino z mešanim
blagom iše mesto. Ce-
njene ponudbe na og. odd.
Jutra v Celju pod »Zna-
čko »Vestna«.
17499-2

20 letna gojenka
gospodinjstva učiteljica
že tako pomagati v kuhinji
pri serviranju itd. v
letoviski podjetje. Ponudbe
na og. odd. Jutra pod
»Dobra praksa«.
17489-2

Trgovski pomočnik
v speciji in delatosti do-
br zvešan, iše mesto. Ce-
njene ponudbe na og. odd.
Jutra pod »Zanesljiv
pomočnik«.
17481-2

Mirno in skromno
ter pošteno dekle, zmožno
strojstva, ki ima veselje
do nadelne, zvečanosti
zaposlitev v manjši pisarni
kot začetnica. Naslov se iz-
ve v vseh poslovalnicah
Jutra.
17493-2

Trgov. pomočnica
izvešana v trgovini z me-
šanim blagom, zanesljiva,
pridna in poštena, stara 20
let, želi umeštviti v večji
trgovini kjerkoli. Cenje-
ne ponudbe na og. odd. Ju-
tra v Celju pod »Zna-
čko »Zanesljiva«.
17491-2

Strojni ključavničar
z obrtnim listom, zmožen
vseh popravil, montaž, stru-
ganje in avtomatizacijo. Ce-
ni, ki gre tudi kot vodja
delavcev, želi zaposlitev.
Ceni, dopise na og. odd. Ju-
tra pod »Samostojen«.
17501-2

Trgov. pomočnica
zelo agila, pridna in po-
štena, z večletno prakso,
iše mesto kjerkoli. Ceni,
ponudbe na og. odd. Ju-
tra v Celju pod »Zna-
čko »Agilna«.
17500-2

Samostojna gospa
večja vseh hišnih del, iše
službo k samostojni gos-
podi ali k mali družini.
Ponudbe na og. odd. Ju-
tra v Mariboru pod »Zna-
čko »Zanesljiva«.
17509-2

Vajenci (ke)
Učena
za trgovino z mešanim bla-
gom, s primerno šolsko iz-
obrazbo, ki ima veselje do
trgovine, sprejem, Ponud-
be na og. odd. Jutra pod
»Veselo do trgovine«.
17514-44

Mesarskega vajenca
sprejme Cizej Anton,
mesar, Loče pri Poljca-
nah.
17164-44

Vajence
ki se je že učil eno leto
ključavničarstva želi
najti mojstra za daljno
učenje. Ponudbe na
podr. Jutra Maribor pod
»Vajence«.
17218-44

Vajenca
za mizarstvo sprejem.
Arto, Celovška 88.
17438-44

Vajenca
pridnega, poštenih star-
šev iz mesta takoj
sprejem, za apoco in
kolonialno trgovino. Na-
slov v vseh posloval-
nicah Jutra.
17199-44

Vajenko
s meščansko šolo se
sprejme takoj v trgov-
ino na delu. Naslov v
vseh poslovalnicah Ju-
tra.
17275-44

Vajenca
z dovršeno mešč. šolo, zdr-
va z dobrimi spricvali
sprejem. And. Elsbacher,
trg. z meš. blagom, Laško.
17251-44

Trgovskega vajenca
iše večja trgovina na
doželju. Pogoj starost 14
do 15 let, mala maturita,
dobro vzgojen, skromen,
odkritje in vedrega
značaja, zdrav in z ve-
seljem do trgovine.
Prednost imajo delavci
ali nastopi takoj. Ponud-
be s fotografijo na og.
odd. Jutra pod »Deželja«
17249-44

Šiviljsko vajenko
za takoj ali september spre-
jem stije Hity, Kongresni
trg 13.
17315-44

Frizersko vajenko
iz Ljubljane - ktera ima
veselje do obrta sprejem.
Polde Habicht, Miklošičeva
c. 4.
17326-44

Vajenca
sprejem v službo. Janežič
Valentin, trgovina z me-
šan. blagom, Plata 23, p. Dom-
žale.
17343-44

Učenko
za pletilstvo sprejme Nolda
Angela, Moškerčeva 13, Ljub-
ljana - Moste.
17354-44

Vajenca
sprejem v prvotno
kavarno. Takoj. Pogoj:
dva razreda gimnazije
ali mešč. šole, stanovati
mora pri starših. Naslov
v vseh posl. Jutra.
17387-44

Vajenko
z lepim nastopom in po-
možnosti z malo matu-
ro sprejme trgovina s
šivilji. Naslov v vseh po-
sloval. Jutra.
17383-44

Učena
iz okolice Maribora ali Ce-
lje za trgovino na Goren-
jskem sprejem. Hrana in
stanovanje v hiši. Ponudbe
na og. odd. Jutra pod
»Velika postava«.
16768-44

14 leten mladenič
zdrav in močan, se želi
izučiti mehanične obrti
po možnosti s hrano in
stanovanjem. Naslov:
Tončka Mohar, Franči-
škanska 8.
17409-44

Krojaškega vajenca
ali vajenko takoj spre-
jem. Cankar Marjan,
modna krojačnica Gospo-
sretstva 3-I.
17447-44

Učenko za šivanje
moškega perila sprejme
takoji Mlakar, Selenbur-
gova 4.
17465-44

Vajenca
za trgovino z mešanim bla-
gom, sprejem, Naslov v
vseh poslovalnicah Ju-
tra.
17487-44

Iščem učno mesto
v trgovini z mešanim bla-
gom, najraje na Goren-
jskem, ki ima veselje do
trgovine, sprejem, Ponud-
be na og. odd. Jutra pod
»Učeno«.
17486-44

Vajenca
sprejme mtkajo za sobos-
karsko obrt pri E. Sušterič,
Igriska 14-I, Istom, v
nem strežnico za ves dan.
17485-44

Pouk
Visokošolka
pripravlja za popravne
izpite. Uspeh siuren.
Naslov v vseh posl. Ju-
tra.
17308-4

Matematiko in
francoščino
inštruiram po zmeri ce-
ni. Cenjene ponudbe na
og. odd. Jutra pod
»Ponavljalni izpit«.
17295-4

Zasluzek
Vsaki osebi, družini
ima stalni zaslužek
»Marsa« izdel-
valnica nogavice in pie-
nen Maribor 123-
17308-4

Potniki
proti proviziji, ki je do-
bro vpeljan pri »Pezari-
sti« takoj sprejem. Po-
nude na og. odd. Ju-
tra pod »Provizija«.
17008-5

Dober zastopnik
prodajalec, dobi službo.
Ponudbe na og. odd. Ju-
tra pod »Zmožen 66«.
17399-5

Avtopotnik
se pridruži s tekstil-
no kolekcijo za Sloveni-
jo. Ponudbe na og. odd. Ju-
tra v Mariboru.
17505-5

Potnika avtovozača
za Slovenijo iščem za
takoj. Osebe, ki so že
več let potovale po Slo-
veniji, naj pošljejo po-
nude s referencami in
točnim opisom doeda-
njega službovanja na
og. odd. Jutra pod ši-
ro »Tekstila«.
17463-5

Prodaj fotoaparata
Optika: Ritsche, Pro-
letni 1-18, Kamera Men-
tor Spiglerrefleksi 6 in
pol z 8. z dvojnimi iz-
tegami za filmipak ali za
plošče. Naslov v vseh
posloval. Jutra.
17456-6

Prodaj fotoaparata
Optika: Ritsche, Pro-
letni 1-18, Kamera Men-
tor Spiglerrefleksi 6 in
pol z 8. z dvojnimi iz-
tegami za filmipak ali za
plošče. Naslov v vseh
posloval. Jutra.
17456-6

Prodaj fotoaparata
Optika: Ritsche, Pro-
letni 1-18, Kamera Men-
tor Spiglerrefleksi 6 in
pol z 8. z dvojnimi iz-
tegami za filmipak ali za
plošče. Naslov v vseh
posloval. Jutra.
17456-6

Prodaj fotoaparata
Optika: Ritsche, Pro-
letni 1-18, Kamera Men-
tor Spiglerrefleksi 6 in
pol z 8. z dvojnimi iz-
tegami za filmipak ali za
plošče. Naslov v vseh
posloval. Jutra.
17456-6

Dragocenost
Vsakovrstno slato
kupi po najvišjih
cenah
CERNE - juvelir,
JUBILIANA WOLFOVA

Knjige
Wolf - Pletersnik
nemško-slovenski in
slovensko-nemški slovar,
celoten, vezan, prodam.
Ogled v trafiki nasproti
Slamiča, Celovška cesta.
17298-8

Filatelija
Filatelisti
več različnih znamk z
- verige - in tudi dru-
gih, ter Avstro-ogrskih
prodam. Konrad Muršič,
Nastop takoj. Ponud-
be s fotografijo na og.
odd. Jutra pod »Deželja«
17249-44

Oblacila
Več oblek
letnih, dobro ohranje-
nih za srednjo postavo
zelo poceni prodam. Na-
slov v vseh posl. Jutra.
17385-13

Radio
Radio aparat
brezhbičen, zamenjaj za
Lecoo III Weiss Miljan.
Polzela.
17076-6

Radio aparat
z gramofonom primeren
za kavarno, dobro ohranjen
se kupi. Ponudbe na og.
odd. Jutra pod »Zmerna ce-
na«.
17319-9

Radio aparat
brezhbičen in foto aparat
6 X 9, tovarniški, nov, za
menjajo za Lecoo III, ali
Retina II, ali Leico. Weiss
Miljan, Polzela.
17404-6

Glasbila
Pianino
ugodno prodam. Naslov
v vseh posl. Jutra.
17459-26

Prodam
Dober rizling
po 8 din oddaja Hal-
marth, Maribor, Kalvar-
ska c. 2.
17105-6

Parkete in
parketne odpadke
ugodno prodam Ivan Šiška,
tovarna parket, Metelkova
ul. 4, telefon 22-44.
249-6

Omara za led
dobro ohranjena, hrastova,
165 X 150 X 90 cm ter
Pax stroj za izdelavo ce-
mentne zidne omake ugodno
prodam pri Orahovcu v
Višnji gori.
17175-6

Mameice!
Najugodnejše kupite otro-
ške vozičke pri BANJAI,
Ljubljana, Miklošičeva 20.
17155-6

Česke ploščice
za oblogo štedilnikov, ko-
palnic, mesnic itd. najcene-
je in v trdnosti Anton Kova-
čič, Ljubljana, Vška ul. 3.
Telefon 33-57.
16647-6

Apno
prima, belo, komadno, ze-
lo mastno, z dvimi žgano.
prodaja stalno na vagono.
Apnenca Dobropolje.
16625-6

Orožje
za lov sport in obrambo
lovsko sportske potrebne
ne in razne novosti nu-
di Orožarna Pastuovci-
Zagreb, Jurističeva 1.
Katalog (80 strani 350
slik) pošlji priloženo
na vsakemu, kdor pošlje
6 din.
16471-6

Nov čebelnjak
in lovsko puško kal. 16
prodam. Več se poizve
pri lastniku Ivan Zgaj-
ner, Arclini 43 pri Vo-
niku.
17163-6

Pomočnik in
vajeke
šiviljsko dobro sprejme
Belčič, Maribor, Orožna
va ul. 5-I.
17183-6

3 lepe oleandre
cvetuče po nizki ceni ta-
koji prodam. Kamniška
ulica 15.
17186-6

MODROCE
OTOMANE
COUCHE
ROLETE
kupi najceneje pri
E. Zakrajšek
JUBILIANA
Miklošičeva 34
Prepričaj se!
17183-6

Mlatilnice
za poravnano slamo, eno-
čistilno, prevozno, ope-
miljeno z klogličnimi le-
tali prodamo po ugodni
ceni. Napredaj tudi dvo-
čistilna mladilnica, pri-
pravna za zadrage. An-
ton Kremžar, strojno
podjetje, št. Vid nad
Ljubljano.
17321-6

Prodaj fotoaparata
Optika: Ritsche, Pro-
letni 1-18, Kamera Men-
tor Spiglerrefleksi 6 in
pol z 8. z dvojnimi iz-
tegami za filmipak ali za
plošče. Naslov v vseh
posloval. Jutra.
17456-6

Prodaj fotoaparata
Optika: Ritsche, Pro-
letni 1-18, Kamera Men-
tor Spiglerrefleksi 6 in
pol z 8. z dvojnimi iz-
tegami za filmipak ali za
plošče. Naslov v vseh
posloval. Jutra.
17456-6

Prodaj fotoaparata
Optika: Ritsche, Pro-
letni 1-18, Kamera Men-
tor Spiglerrefleksi 6 in
pol z 8. z dvojnimi iz-
tegami za filmipak ali za
plošče. Naslov v vseh
posloval. Jutra.
17456-6

Prodaj fotoaparata
Optika: Ritsche, Pro-
letni 1-18, Kamera Men-
tor Spiglerrefleksi 6 in
pol z 8. z dvojnimi iz-
tegami za filmipak ali za
plošče. Naslov v vseh
posloval. Jutra.
17456-6

Prodaj fotoaparata
Optika: Ritsche, Pro-
letni 1-18, Kamera Men-
tor Spiglerrefleksi 6 in
pol z 8. z dvojnimi iz-
tegami za filmipak ali za
plošče. Naslov v vseh
posloval. Jutra.
17456-6

Prodaj fotoaparata
Optika: Ritsche, Pro-
letni 1-18, Kamera Men-
tor Spiglerrefleksi 6 in
pol z 8. z dvojnimi iz-
tegami za filmipak ali za
plošče. Naslov v vseh
posloval. Jutra.
17456-6

Prodaj fotoaparata
Optika: Ritsche, Pro-
letni 1-18, Kamera Men-
tor Spiglerrefleksi 6 in
pol z 8. z dvojnimi iz-
tegami za filmipak ali za
plošče. Naslov v vseh
posloval. Jutra.
17456-6

Prodaj fotoaparata
Optika: Ritsche, Pro-
letni 1-18, Kamera Men-
tor Spiglerrefleksi 6 in
pol z 8. z dvojnimi iz-
tegami za filmipak ali za
plošče. Naslov v vseh
posloval. Jutra.
17456-6

Prodaj fotoaparata
Optika: Ritsche, Pro-
letni 1-18, Kamera Men-
tor Spiglerrefleksi 6 in
pol z 8. z dvojnimi iz-
tegami za filmipak ali za
plošče. Naslov v vseh
posloval. Jutra.
17456-6

Otroške tehtnice
izposojam. Gledališka 12
17262-6

Prodaj
kompletno kopalnico in
dve pilinasti peči. Dal-
mašinova 10-II. Ivo.
17281-6

Otroški voziček
globok, poceni prodam.
Za Gradom 1.
17291-6

Sportni voziček
moderen se prodaja Le-
tonja, Ciglarjeva 35.
17299-6

Marelce
sveže po Din 4,50 da-
nes popoldan ob 2. uri
Glavnik, Pogačarjev trg
17292-6

Otroški voziček
moderen, globok prod-
am. Kotnikova ul 15
prtlj. Ivo.
17237-6

Otroški voziček
moderen, skoraj nov
ugodno prodam. Pokorn,
Puharjeva 5-V.
17239-6

Zapravljevek
z dvema sedeloma ter vpre-
go skoraj vse novo se ra-
daj prostora prodam ugo-
dno. Tržaška c. 105 Ljubli-
ana.
17335-6

Drva
raznih vrst cepanic, va-
gonke pošiljke kupim.
Pon. s označbo kvadratne
cene, takoj pošljite na
Publicitas, Zagreb, Ilica
9, pod »53788«.
17264-6

Vrtne stole
zložljive, nove, po ceni
prodaja Tribuč, Tržaška c.
42, telefon 26-05.
17389-6

Knjige o zdravstvu
Bilz: Das neue Naturheil-
verfahren, II. Band; Die
Platen Neue Heilmethode.
III. Platen napredaj. Ciste
knjige, cena nizka. Ravno
tudi napredaj lepa oficirska
sablja. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra.
17071-6

Otroški voziček
malo rabljen in postelji-
ce za dojenčka, ugodno pro-
dam. Naslov v vseh poslo-
valnicah Jutra.
17294-6

Več otroških
vozičkov
modernih, sportnih in glo-
bokih poceni napredaj pri
»Promete« (nasproti križan-
ske cerkve).
17390-6

Lahko sedlo
prodaj. Vprašati: Iliarska
ulica 17, II. Ivo.
17401-6

Nov parizor
enovprečni prodaj tak-
oj v Mali dolnarski uli-
ci 4, Ljubljana.
17414-6

Express aparat
za kavo čai itd v brez
hibnen stanju napredaj
pri Kosaču v Prečeno
vi 52.
17446-6

Ležalne stole
vrtne garniture, dotore
in zložljive postelje nu-
di »Interpromet« Alek-
sandrova 10.
17454-6

Prikolico
za motorno kolo prodaja
Kristan, Tyrševa 54.
17472-6

Oljnatne slike
krasne, od mojstra Ja-
kopiča prodam. Naslov v
vseh posloval. Jutra.
17457-6

Biljard
skoraj nov, poceni pro-
dam. Naslov v vseh po-
sloval. Jutra.
17461-6

Moške obleke
dobro ohranjene prodam
kolo, radio itd. Cizelj,
Stari trg 26-II.
17282-10

B-M-W
dobro ohranjen, z ali
brez priklole, ugodno
prodam. Ponudbe na og.
odd. Jutra pod »Go-
tovina BMW«.
17253-10

Motorno kolo
novejši model od 200 do
500 cm kupim. Ponud-
be na og. odd. Jutra pod
»Zaga«.
17056-7

Predkurišče
Treppenrost za lokomo-
bilo 50 KS kupim. Po-
nude na og. odd. Ju-
tra pod »276«.
17128-7

Stavbeno vreteno
(granik) kupi sodarstvo
Homan, Stražišče pri
Kranju.
17139-7

Stekleno vitrino
za slastičarno, eventuo-
lino tudi pohištvo kupim
Fani Rupnik, Tyr-
ševa c. 31.
17212-7

Otroško postelji
rabljeno, dobro ohran-
jeno kupim. Ponudbe
na og. odd. Jutra pod
»Posteljica«.
17279-7

Kupim
stojalo čevljarke čiln-
dne, tribrni, Stročice
Ljubljana, Fugnerjeva
ulica 12.
17439-7

Pridelki
16 hl vina
pristnega sladkoga
prodaj izjemno po 3,50
din Ponudbe na og. odd.
Jutra v Celju pod Ugo-
dno prilika.
17503-33

Jabolčnik
prima molnarčar od 30 li-
trov naprej po din 2,60,
vseh jakosti, kupite naj-
ceneje pri O. ŽUKU,
sastopstvo Krupp
Ljubljana, Tavčarjeva 11
17250-10

Auto, moto
Izredna prilika
Motorno kolo DKW z za-
ganjačem (Anlasser) in
Stoye priklole skoraj
novo radi nujnosti

BADEN-BADEN

Zdravilišče v Schwarzwald
proti reumi, gihtu in katarju

INTERNACIONALNE KONJSKE DIRKE

20. — 27. avgusta 1939.

CASINO: Rolette, Trente-et-Quarante,
Baccara, Klondyke

Direktni vlaki
Wien—München—Paris
preko Baden-Oos.

Informacije daje: Njemački Saobraćajni
Ured, Zagreb, Zrinjski trg 18,
telefon br. 81-70.

MOŠKI

Pri spolni slabosti (spolni impotenci)
poskusite hormonske pilule
HORMO-SEKS

Dobivajo se v vseh lekarnah. — 30 pilul
din 84.—, 100 pilul din 217.—, 300 pilul
din 560.—. Po pošti diskretno razpošilja

LEKARNA BAHOVEC
Ljubljana

Glavno skladišče: Farm. kem. laborato-
rij »VIS-VIT«, Zagreb, Langov trg 3.
Ogl. reg. S. br. 5846-39

Hotel SUDETJA, Omišalj,

z dependanco vila Marija, leži tik ob mor-
ski obali, z lastnim peščenim kopališčem
in s teraso nad morjem, lepe velike, hladne
sobe, prvovrstna kuhinja. — Za prijetno
bivanje in prvovrstno oskrbo jamči
direkcija. — Zahtevajte prospekte.

KOLESA

kupite dobro in po-
ceni tudi na obroke
pri

H. SUTTNER, Ljubljana

Brezobvezen ogled! Aleksandrova 6.

HIŠE ZA RENTO V BEOGRADU

boste najugodnejše kupili in najboljše pla-
rali svoje glavni, ako se obrnete na našo
posredovalnico, ker je vse, kar je v Beo-
gradu resno napredaj, poverjeno nam. —
Razpolagamo z največjo izbiro hiš raznih
cen, kupcem nudimo na razpolago lastna
prevozna sredstva, honorar po dovršenem
delu.

Zavod za nakup nepremičnin

„JUGOSLAVIJA“

Beograd — Prestolonaslednikov trg 14,
(Terazije) tel. 28-426).

NAJPODPOLNEJŠE HARMONIKE SVETA

HOHNER
GENERALNO ZASTOPSTVO

SCHNEIDER
ZAGREB, NIKOLIĆEVA 10
ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK

Celuloidni ščit,

pri vratnih ključkah vam prihrani več-
kratno pleskanje. Vrata bodo vedno
čista. Dobavlja jih

SEMIČ V.

Privoz 13, Ljubljana — Tel. 36-92

Celuloid je na zalogi v vseh barvah.
Sprejmejo se dobri akviziterji.

TOVARNA POGONSKIH JERMENOV

išče samostojnega tehničnega mojstra

Obširne ponudbe z navedbo dosedanje de-
lavnosti pod »Erfahrener Meister 1171« na
Propagando a. d. prej Jug. Rudolf Mosse,
a. d. — Beograd, poštni pretinac 409.

Ksilolitni tlak

je najidealnejši in sodobni tlak za
kuhinje, kopalnice, trgovske lokale,
tovarne itd.

Izdeluje ga:

Material

trg. dr. z o. z.
LJUBLJANA — TYRŠEVA C. 36/b.
Telef. 27-16. — Brzjavlj: Material.

MAJHEN APARAT TODA
VELIKA POMOČ ZA

naglušne

500.000 SLIŠI SEDAJ

RAZGOVORE

GLASBO
PRIDIGE
RADIO
GLEDALIŠČE
itd.

PO ENOMESEČNI
PREIZKUŠNJI

Mi Vas vabimo, da preizkusite
naš srebrni Vibraphon, kateri
je brez žice, brez baterije, brez
vsakega drugega pripomočka
in je praktično

NEVIDEN

Vibraphon je preizkušen na oto-
laringološki univerzitetni klini-
ki in priporočen od nešteto
zdravnikov celega sveta

TISOČERIM SMO POMAGALI

POMAGATI HOČEMO TUDI

VAM

Nudimo Vam priložnost, da poiz-
kusite VIBRAPHON v teku
enega meseca brezobvezno. —
Zahtevajte brezplačno poučno
knjižico in pogoje za

30-DNEVNO PREIZKUŠNJO

Pošljite priloženi kupon
ša danes na:

VIBRAPHON

Zagreb, Boškovičeva 3
(Dep. 12-K)

KUPON ZA
APARAT VIBRAPHON
ZAGREB, Boškovičeva 3
Dep. 12-K

Pošljite mi brezplačno
in neobvezno prospekte
kakor tudi pogoje za
30-dnevno preizkušnjo

Ime:

Naslov:

ZASTOPNIKA

za Dravsko banovino za prodajo vr-
varake robe, vrvi, ponjav, voščenega
platna in linooleuma, ter sorodnih
artiklov dobro uveden in seriozen,
sprejme se za takoj.

Ponudbe na Interreklam dd., Zagreb,
Masarykova ul. 28, pod »Zastupnik
P-5982«.

IŠČEMO

stroje za izdelavo pogonskih jermenov

odn. kompletno tovarniško opremo. Obširne
ponudbe s točnimi tehničnimi podatki pod
»Dringend 1172« na Propagando a. d. prej
Jug. Rudolf Mosse a. d., Beograd, poštni
pretinac 409.

Samostojnega tkalskega mojstra za tkalske stroje,

gladke in z listovkami, išče velika tekstilna
tovarnica v Sloveniji. — Prednost imajo
mojstri, izurjeni v delu z avtomati. —
Ponudbe z navedbo zahtev in prepisi izpri-
čeval o dosednji praksi poslati pod »Samo-
stojen tkalski mojster« na ogl. odd. »Jutra«.

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

PREKO ŠTIRI MILIJONE GRITZNER šivalnih strojev JE V UPORABI

GRITZNER ŠIVALNI STROJI
SE DOBLJO V VSEH BOLJ-
SIH TRGOVINAH S ŠIVALNI-
MI STROJI

GENERALNO ZASTOPSTVO ZA JUGOSLAVIJO
EM. FISCHER, ZAGREB, Palmotičeva 82
Veletrgovina dvokoles, motoklov in šivalnih strojev

Gospodinje!

Sedaj je čas, da si obnovite
Vašo posteljino! — Pri
prenavljanju boste potrebo-

vala graditi za madrace — ki ga dobite v dobrih kvalitetah po
din 20.— do 28.— pri trdnosti

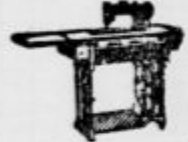
GORIČAR, Ljubljana — Sv. Petra cesta

Otroški vozički
najnovejših modelov

Dvokolesa,
motorji, tricikli

Šivalni stroji
pogrešljivi

Po zelo nizki ceni! Ceniki franko!

»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta 4
Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 26.

Cca 1000 m starega posekanega lesa za kurivo

1/2 bukovega, 1/2 hrastovega, mešano polena in krepela
loco gozd, pol km od avtostrade, cca 10 km od železniške
postaje

oddamo

Vprašati: Rakph. W. Lippitts-evo graščinsko upravo,
grad Turniš: Ptuj.

Morana Regenerator

Jamčimo, osivelim lasem takoj povrne prirodno barvo in sijaj!

Takoj ustavi izpadanje las, odpravi prhljaj in vse kožne neprijet-
nosti. Jači in krepi koren, a lasje, porastejo tudi na plešastem
mestu. — Dobi se v vseh odgovarjajočih trgovinah. — Pošljamo po
povzetju, cena veliki steklenici z omotom in poštno vred din 50.—
»MORANA« specijalna vodica za barvanje brkov Din 15.—
Z enkratnim nanosom mesečno dobite zaželjeno barvo.
S. br. 17274 god. 1937. MORANA — SPLIT.

Od Vas
je odvisno,
da imate
obleko
vedno
kot novo

zato jo pustite redno
kemično čistiti ali
barvati v tovarni

JOS. REICH

Ljubljana

Poljanski nasip 4-6

Pralica — Sverlokalnica

INSERIRAJ

V „JUTRU“!

Beograjska trdnja tehnične stroje

išče

primerna zastopstva

ali samoprodaja prečasnih uglednih trdnj.
Intenzivno in solidno delo. — Ponudbe na
»PROPAGANDO« a. d., Beograd, post. pre-
tinac 409, pod »Prvoklasne reference 1156«

Pozor trgovci!

Skladišče manufakturnega blaga z inozem-
skimi blagovi za gospode, damskimi mod-
nimi — volnenimi in pralnimi popelini in
drugimi predmeti napredaj. — Na ogled in
pojasnila pri: Franc Hoinig, Ptuj, Krekova
ulica. 6832

„Kubo“ brzoparilniki

z bakrenim ali jeklenim v ognju pocinkanim kotlom
KOTLI ZA ŽGANJEKUHO
vseh sistemov, kakor tudi pralni kotli, bakreni in alu-
minijasti kotli za sadne soke, tovarniške naprave itd.
najceneje pri trdnosti

„KOTLARKA“

družba z o. z. LJUBLJANA, Kolodvorska 23, tel. 37-92.
Zahtevajte prospekte! Zahtevajte prospekte!

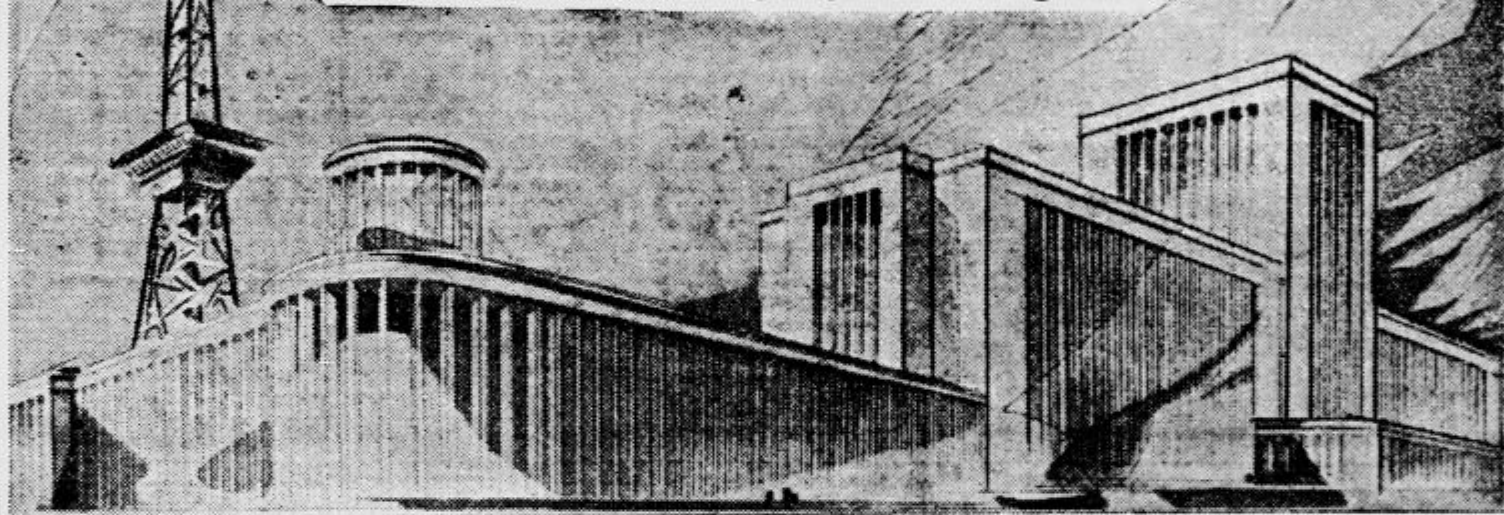
Vlivamo

iz strojne litine, bakra, medenine, rdeče litine, aluminija l.t.d.
od najmanjših delov do 3000 kg v enem komadu. Isto Vam tudi
obdelamo po zmerni ceni. Kratek dobavni rok, solidna postrežba!

»ZVON« k. d.
ST. VID NAD LJUBLJANO

NEMŠKA RADIJSKA RAZSTAVA

Berlin 1939 — Od 28. julija do 6. avgusta

60%

popusta na nemških železnicah. Pojasnila in potne marke

DOBITE PRI:

NJEMAČKI SAOBRAČAJNI URED

Zagreb, Zrinjevac 18

NJEMAČKI SAOBRAČAJNI BIRO

Beograd, Knežev Spomenik 5.

IZID NAGRADNEGA NATEČAJA

Naslov nove trgovine v Mariboru: Jurčičeva ul. 4

„Lama“
moda in konfekcija

Iz mnogih rešitev so izžrebane sledeče po Din 250.—:

»Jelka« 111, »Lama« trikotnik I. K. 1, »Jugosteksta« S. M. K., »Manila R. M. j.

27, »Damoda« M. K. Mn., »Ivka« A. I. S.
Nadaljno lepo izpeljane osnutke se nagradi po Din 100.— in sicer:

»Jugomarc« N. K. M., »Dallja« Lj., »Lada« Gu.

Moda in konfekcija Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2

Uspešno oglaševanje le v »Jutru«!

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega najboljšega moža in očeta, gospoda

JENKA PETRA

naj Bog vsem, ki so mu v dnevih trpljenja lajšali bolečine in mu stali
ob strani, vsem, ki so poklonili prekrasno cvetje, ga spremili k večnemu
počitku in nam v težkih urah pomagali in z nami sočustvovali, stotero
povrne!

Maše zadušnice se bodo darovale v ponedeljek, dne 17. t. m. ob 1/8.
in ob 10. uri v cerkvi Marijinega Oznanjenja in v torek, dne 18. t. m.
ob 1/7. uri v cerkvi sv. Franciška.

LJUBLJANA VII, dne 16. julija 1939.

Žalujoča žena in hčerki.

Vata

v tablah in za odeje,
vedno na zalogi. —
Zahtevajte vzorce in
cenik.

Arbeiter — Maribor.

Klišeje

ENO- in VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
Ar. A. A. napr. 23